

เอกสารผลงาน

การจัดทำแผนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ในระดับจังหวัด จังหวัดราชบุรี พ.ศ.2559-2564

นางสาวทิมมพร รัตนรัตน์

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ

ตำแหน่งเลขที่ 1803 ส่วนทรัพยากรน้ำ

สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดราชบุรี

เสนอขอประเมินเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

ตำแหน่งเลขที่ 1803 ส่วนทรัพยากรน้ำ

สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดราชบุรี

สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ปีงบประมาณ 2560

การจัดทำแผนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ในระดับจังหวัด จังหวัดราชบุรี พ.ศ.2559-2564

นางสาวทิมมพร รัตนรัตน์
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
ตำแหน่งเลขที่ 1803 ส่วนทรัพยากรน้ำ
สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดราชบุรี

เสนอขอประเมินเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
ตำแหน่งเลขที่ 1803 ส่วนทรัพยากรน้ำ
สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดราชบุรี
สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ปีงบประมาณ 2560

บทคัดย่อ

การจัดทำแผนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด จังหวัดราชบุรี พ.ศ. 2559-2564 เป็นการดำเนินการตาม พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ซึ่งได้กำหนดให้จังหวัดจัดทำแผนการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมและให้ส่วนราชการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่เพื่อแปลงแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมสู่การปฏิบัติภายใต้คำแนะนำของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ต่อมากระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้แจ้งให้จังหวัดจัดทำแผนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด พ.ศ. 2559-2564 เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของจังหวัดได้อย่างมีเอกภาพ อันจะนำไปสู่เป้าหมายของการพัฒนาประเทศที่ยั่งยืนต่อไป

จากการดำเนินงานจัดทำ แผน การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด จังหวัดราชบุรี พ.ศ. 2559-2564 โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน และผู้มีส่วนได้เสีย เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการวางแผนของจังหวัดให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่และทิศทางการพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมของจังหวัด ซึ่งได้รวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การจัดประชุมระดมความคิดเห็น ข้อเสนอแนะจากการประชุมคณะกรรมการจัดทำแผนบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด จังหวัดราชบุรี ทำให้แผนดังกล่าวมีแนวทางการดำเนินงานที่มีความสอดคล้องกับสถานการณ์และปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของจังหวัด ซึ่งครอบคลุมตั้งแต่ระดับชาติ ระดับภูมิภาค ระดับจังหวัดและระดับพื้นที่ การวิเคราะห์ศักยภาพของจังหวัด เพื่อกำหนดยุทธศาสตร์แผนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด จังหวัดราชบุรี พ.ศ. 2559-2564 ขึ้นเพื่อปรับปรุง อนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของจังหวัดแนวทางในการพัฒนาควบคู่กับการอนุรักษ์ ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของจังหวัดราชบุรีให้เกิดความสมดุล

แผนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด
จังหวัดราชบุรี พ.ศ. 2559-2564 หากได้รับแนวทางการขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติที่ดี ก็จะ
ส่งผลให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน และภาคีการพัฒนา
ต่างๆ ยึดเป็นแนวทางการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของจังหวัด
ในระยะ 5 ปี (2559-2564) เพื่อนำไปสู่การร่วมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อมที่ดี และการพัฒนาอย่างยั่งยืนต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

เอกสารฉบับนี้เป็นผลสำเร็จ จากความร่วมมือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่างๆ ในการดำเนินงาน จัดทำแผน การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในระดับจังหวัด จังหวัดราชบุรี พ.ศ. 2559-2564 ได้แก่ หน่วยงานในสังกัดกระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่จังหวัดราชบุรี องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สถาบันการศึกษา และ หน่วยงาน/องค์กรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ของจังหวัดราชบุรี ที่ได้ให้ข้อมูล ข้อเสนอแนะ ข้อคิดเห็นต่างๆ ในการ ดำเนินการตาม แผนบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด พ.ศ. 2559-2564 จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ ทั้งที่เป็นหน่วยงาน คณะบุคคล ซึ่งไม่อาจนำมากล่าวได้ ทั้งหมดในที่นี้ นอกจากนี้ใคร่ขอขอบคุณนายสวง สุกประเสริฐ ผู้อำนวยการสำนักงาน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดราชบุรี ที่อำนวยความสะดวกให้คำชี้แนะ ที่เป็นประโยชน์ รวมถึงนางเขวณารถ พลายมาต ผู้อำนวยการส่วนสิ่งแวดล้อม และ คณะเจ้าหน้าที่ของสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดราชบุรี ตลอดจนกำลังใจจากครอบครัว ที่ทำให้การจัดทำผลงานครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

นางสาวทิมมพร รัตนรัตน์

ผู้เสนอผลงาน

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพประกอบ	ซ
บทที่	
1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์	4
ระยะเวลาการดำเนินการ	4
พื้นที่ดำเนินการ	4
สัดส่วนของผลงาน	4
ความยุ่งยากซับซ้อนของผลงาน	7
ประโยชน์ของผลงาน	8
2 แนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	
กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนบริหารจัดการทรัพยากร	9
ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด	
แนวคิดเกี่ยวกับการจัดทำแผน	14
แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม	18
แนวคิดการดำเนินการตามนโยบายรัฐบาลและนโยบาย คสช.	22
แนวคิดการดำเนินการตามนโยบายการบริหารจัดการ	29
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	
ทฤษฎีการวิเคราะห์ด้วย SWOT Analysis	33

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3	
3 วิธีดำเนินการศึกษา	
ศึกษาทบทวนวรรณกรรม เอกสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง	39
การตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด	44
การเก็บรวบรวมข้อมูล	45
การจัดลำดับความสำคัญของปัญหา	46
การวิเคราะห์ศักยภาพของจังหวัดโดยวิธี SWOT Analysis	46
การดำเนินการจัดทำ (ร่าง) แผนบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม ในระดับจังหวัด จังหวัดราชบุรี พ.ศ.2559-2564	46
การเสนอแผนบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	48
จัดส่งแผนบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในระดับจังหวัด จังหวัดราชบุรี พ.ศ.2559-2564	49
สรุปผลการดำเนินงานและข้อเสนอแนะ	49
4	
4 ผลการศึกษา	
ข้อมูลพื้นฐานของจังหวัดราชบุรี	50
ข้อมูลสถานการณ์และปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ของจังหวัดราชบุรี	59
ผลการจัดลำดับความสำคัญของปัญหา	75
ผลการวิเคราะห์ศักยภาพของจังหวัดโดยวิธี SWOT Analysis	77
แผนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับ จังหวัด จังหวัดราชบุรี พ.ศ.2559-2564	81
แนวทางการนำไปสู่การปฏิบัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	88

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5	
สรุปผลและข้อเสนอแนะ	
สรุปและอภิปรายผลการดำเนินงาน	90
ข้อเสนอแนะ	93
ภาคผนวก	
ก	
แบบฟอร์มแผนงาน/โครงการ ตามแผนการบริหารจัดการ	96
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด	
ข	
คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำและติดตามประเมินผลแผนปฏิบัติการ	110
เพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด และแผนบริหาร	
จัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด จังหวัดราชบุรี	
ค	
การประชุมคณะกรรมการจัดทำแผนบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ	113
และสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด จังหวัดราชบุรี	
ง	
การเสนอแผนบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	123
ในระดับจังหวัด จังหวัดราชบุรี พ.ศ.2559-2564	
จ	
จัดส่งแผนบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	126
ในระดับจังหวัด จังหวัดราชบุรี พ.ศ.2559-2564	
บรรณานุกรม	
ประวัติผู้เขียน	
คำรับรองผู้บังคับบัญชา	

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 สัดส่วนผลงานของผู้ขอประเมินและผู้ร่วมดำเนินการ	5
2 จำนวนประชากรและการเปลี่ยนแปลงประชากร 4 ปีย้อนหลัง	53
3 ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด	53
4 การประกอบอาชีพ จำแนกตามประเภทอาชีพ	54
5 ประเภทสถานประกอบการสาธารณสุขและบุคลากร	56
6 ร้อยละของการให้บริการสาธารณสุขปโภคและสาธารณสุขการ	56
7 จำนวนและร้อยละขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น	57
8 จำนวนของกลุ่ม/องค์กร/เครือข่าย	57
9 พื้นที่และประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน	59
10 พื้นที่ป่าไม้	61
11 เขตพื้นที่ป่าไม้แบ่งตามประเภท	61
12 รายชื่อหมู่บ้านเสี่ยงภัยดินถล่มจังหวัดราชบุรี	63
13 ผลการตรวจวัดคุณภาพน้ำแม่กลอง	65
14 ผลการตรวจวัดคุณภาพอากาศในบรรยากาศโดยทั่วไป	67
15 ประเภทอุปโภคบริโภค ธุรกิจ และเกษตรกรรม	75

สารบัญภาพประกอบ

ภาพ	หน้า
1 แสดงการเชื่อมโยงระหว่างปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก	34
2 แสดงผลการวิเคราะห์โดย SWOT	34
3 ความเชื่อมโยงของแผนต่างๆ และหน่วยงานหลัก ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	43
4 แสดงที่ตั้งและอาณาเขตของจังหวัดราชบุรี	51
5 องค์ประกอบขยะมูลฝอยเทศบาลตำบลกระจับ อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี	69
6 องค์ประกอบขยะมูลฝอยเทศบาลตำบลศรีดอนไผ่ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี	69

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติระเบียบการบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 แก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 7) พ.ศ.2550 มาตราที่ 5/1 ได้กำหนดให้จังหวัดจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมในระดับชาติและความต้องการของประชาชนในจังหวัด ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานอื่นของรัฐที่กระทำในพื้นที่ จังหวัดมีความสอดคล้องกัน กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจึงดำเนินการ สนับสนุนให้จังหวัดจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด ตามลำดับดังนี้

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2550 กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้จัดทำคู่มือการจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในระดับจังหวัด เพื่อให้หน่วยงานของจังหวัด เช่น สำนักงานจังหวัด สำนักงาน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด (ทสจ.) ทุกจังหวัด ใช้เป็นเครื่องมือในการ จัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด พ.ศ. 2551 – 2554 และบรรจุเป็นส่วนหนึ่งของยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด ซึ่งสำนักงาน ก.พ.ร. ได้สนับสนุนแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดโดยกำหนดคำรับรองการปฏิบัติราชการจังหวัด ประจำปี งบประมาณ พ.ศ. 2550 ตัวชี้วัดที่ 3.4.1 “ระดับคุณภาพของแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด”

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 สำนักงาน ก.พ.ร. ได้ให้จังหวัดนำแผนปฏิบัติการ เพื่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด พ.ศ. 2551-2554 มาปรับปรุงให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันและพัฒนาเป็นแผนปฏิบัติการเพื่อการ จัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด พ.ศ. 2552-2554

ซึ่งสำนักงาน ก.พ.ร. ได้สนับสนุนแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม
ในระดับจังหวัดโดยกำหนดคำรับรองปฏิบัติราชการจังหวัด ปีงบประมาณ พ.ศ. 2551
ตัวชี้วัดที่ 3.3 “ระดับความสำเร็จของการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด”

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด ได้สิ้นสุดระยะเวลา กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อมจึงได้ดำเนินการจัดทำคู่มือเพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด พ.ศ. 2555 - 2559 เพื่อให้จังหวัดใช้เป็นกรอบแนวทาง
การจัดทำแผน โดยได้เปลี่ยนชื่อและขยายระยะเวลาแผน จากแผนปฏิบัติการเพื่อ
การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด พ.ศ. 2555 - 2558 เป็น
แผนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด พ.ศ. 2555 -
2559 เพื่อให้สอดคล้องกับระยะเวลาของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่
11 (พ.ศ.2555 - 2559) และแผนการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2555 - 2559 ซึ่ง
ความสำเร็จของการดำเนินงานตามแผนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด พ.ศ. 2555 - 2559 จะใช้เป็นเกณฑ์ในการจัดทำคำรับรอง
การปฏิบัติราชการของจังหวัดด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 - 2559

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้ให้จังหวัดจัดทำ
แผนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด พ.ศ. 2559-
2564 และยึดแผนบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด
เป็นแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของจังหวัดที่จะใช้
เป็นแนวทางในการอนุรักษ์ฟื้นฟู บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของ
จังหวัดได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับสถานการณ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ของจังหวัดในระยะ 5 ปี เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการบริหารจัดการ
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของจังหวัดได้อย่างมีเอกภาพ อันจะนำไปสู่เป้าหมาย
ของการพัฒนาประเทศที่ยั่งยืนต่อไป

การจัดทำแผนบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด จะต้องคำนึงถึงสภาพการณ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในแต่ละจังหวัดเป็นหลัก (Area – Based Approach) พร้อมเปิดโอกาสให้ประชาชนและภาคประชาสังคมที่เป็นภาคีการพัฒนาต่างๆ เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการวางแผนของจังหวัด โดยให้มีการจัดทำแผนงบประมาณควบคู่กัน และยึดผลสำเร็จของงานตามบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบทั้งของส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค จังหวัด ท้องถิ่น และประชาชน เป็นเป้าหมายการทำงานร่วมกัน (Area Function Participation)

จังหวัดราชบุรี จึงได้จัดทำแผนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด จังหวัดราชบุรี พ.ศ. 2559-2564 ขึ้นเพื่อปรับปรุง อนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของจังหวัด โดยคำนึงถึงสถานการณ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของจังหวัดเป็นหลัก พร้อมกับเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน และผู้มีส่วนได้เสีย เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการวางแผนของจังหวัดให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่และทิศทางการพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมของจังหวัด เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาควบคู่กับการอนุรักษ์ ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของจังหวัดราชบุรีให้เกิดความสมดุล แผนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด จังหวัดราชบุรี พ.ศ.2559-2564 ฉบับนี้ ผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน และภาคีการพัฒนาต่างๆ จะใช้ยึดเป็นแนวทางการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของจังหวัดในระยะ 5 ปี (2559-2564) เพื่อนำไปสู่การร่วมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ดี และการพัฒนาอย่างยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้มีรูปแบบ/แนวทางการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด ของจังหวัดราชบุรี
2. เพื่อเป็นกรอบและแนวทางในการวางระเบียบมาตรการการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
3. เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของจังหวัด

ระยะเวลาดำเนินการ

มกราคม - กันยายน พ.ศ. 2558

พื้นที่ดำเนินการ

พื้นที่จังหวัดราชบุรี

สัดส่วนของผลงาน

สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดราชบุรี ได้ดำเนินการจัดทำแผนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด จังหวัดราชบุรี พ.ศ. 2559-2564 โดยได้มอบหมายให้ผู้ขอประเมินเป็นผู้รับผิดชอบหลักในการประสานการดำเนินงาน ซึ่งมีสัดส่วนที่ผู้ขอประเมินดำเนินการ ดังนี้

ผู้เสนอผลงาน นางสาวทิฆัมพร รัตนรัตน์

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ

สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดราชบุรี

สัดส่วนของผลงาน ร้อยละ

90 ของเนื้องานทั้งหมด

ผู้ร่วมดำเนินการนางเยาวนารถ พลายมาต

นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ

สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดราชบุรี

สัดส่วนของผลงาน ร้อยละ 10 ของเนื้องานทั้งหมด

ตาราง 1 สัดส่วนผลงานของผู้ขอประเมินและผู้ร่วมดำเนินการ

ขั้นตอนการดำเนินการ	สัดส่วน ผลงานของผู้ ขอประเมิน (ร้อยละ)	สัดส่วนผลงาน ของผู้ร่วม ดำเนินการ (ร้อยละ)
1. การเตรียมความพร้อมในการดำเนินงาน	90	10
1) ศึกษาทบทวนวรรณกรรมเอกสารและ ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง		
2) การตั้งคณะทำงานจัดทำแผนบริหาร จัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในระดับจังหวัด		
2. การดำเนินงาน	90	10
1) การเก็บรวบรวมข้อมูล		
- ประสานขอข้อมูลของจังหวัดราชบุรี และ แผนงานโครงการที่เกี่ยวข้อง จากหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง		
- จัดเตรียมข้อมูล ทั้งข้อมูลพื้นฐานของ จังหวัด และข้อมูลด้านทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมของจังหวัด		
2) การจัดลำดับความสำคัญของปัญหา		
3) การวิเคราะห์ศักยภาพของจังหวัดโดยวิธี SWOT Analysis		
4) การดำเนินการจัดทำ (ร่าง) แผนบริหาร จัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในระดับจังหวัด		

ตาราง 1 (ต่อ)

ขั้นตอนการดำเนินการ	สัดส่วน ผลงานของผู้ ขอประเมิน (ร้อยละ)	สัดส่วนผลงาน ของผู้ร่วม ดำเนินการ (ร้อยละ)
<p>- จัดทำ (ร่าง) แผนการบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับ จังหวัด จังหวัดราชบุรี พ.ศ.2559-2564</p> <p>- การประชุมคณะกรรมการจัดทำแผนบริหาร จัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในระดับจังหวัดเพื่อพิจารณาหารือต่อ (ร่าง) แผนบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด จังหวัดราชบุรี พ.ศ. 2559-2564</p> <p>- นำข้อเสนอแนะจากการประชุม คณะกรรมการฯ มาแก้ไขปรับปรุงแผนดังกล่าว</p> <p>5) การเสนอแผนบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</p> <p>6) จัดส่งแผนบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในระดับจังหวัด</p>		

ตาราง 1 (ต่อ)

ขั้นตอนการดำเนินการ	สัดส่วน ผลงานของผู้ ขอประเมิน (ร้อยละ)	สัดส่วนผลงาน ของผู้ร่วม ดำเนินการ (ร้อยละ)
<p>3. สรุปผลการดำเนินงานและข้อเสนอแนะ</p> <p>สรุปผลการดำเนินงานการจัดทำแผน บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด ตามข้อเสนอแนะ ของคณะกรรมการจัดทำแผน และหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานเพื่อเป็นข้อมูล ในการพิจารณาจัดทำแผนบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับ จังหวัด เพื่อดำเนินการติดตามและประเมินผล แผนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด จังหวัดราชบุรี พ.ศ.2559-2564</p>	90	10

ความยุ่งยากซับซ้อนของผลงาน

แผนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด
จังหวัดราชบุรี พ.ศ. 2559-2564 เป็นแผนที่จัดทำขึ้นเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการ
บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ใช้เป็นกรอบแนวทางในการ
จัดทำแผนปฏิบัติการของหน่วยงาน ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย หน่วยงาน
ภาครัฐ สถาบันการศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีหลายหน่วยงาน
การประสานการดำเนินงานในการจัดทำแผนบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด ทั้งด้านข้อมูลสถานการณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและ

สิ่งแวดล้อม ตลอดจนข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหา การกำหนดยุทธศาสตร์ เพื่อแก้ไขปัญหาจากการระดมความคิดเห็นจากภาคส่วนต่างๆ มีความยุ่งยากเนื่องแต่ละหน่วยงานได้รับกรอบนโยบายและแนวทางการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องโดยตรง ประกอบด้วย กรอบเวลาจำกัดในการดำเนินการจัดทำแผนบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด

ประโยชน์ของผลงาน

1. จังหวัดมีรูปแบบและแนวทางการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด
2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ของตนเองได้
3. ทุกภาคส่วนให้ความสำคัญ และเกิดความตระหนักในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของจังหวัด

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การจัดทำแผน การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด จังหวัดราชบุรี พ.ศ. 2559-2564 เป็นการดำเนินการโดยใช้แนวคิด ทฤษฎี ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด
2. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดทำแผน
3. แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม
4. แนวทางการดำเนินการตามนโยบายรัฐบาล และนโยบาย คสช.
5. แนวทางการดำเนินการตามนโยบายการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
6. ทฤษฎีการวิเคราะห์ด้วย SWOT Analysis

1. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด

1. พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.2535

มาตรา 35 ให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติจัดทำแผนปฏิบัติการเรียกว่า “แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม” เพื่อปฏิบัติตามนโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ซึ่งกำหนดขึ้นตามมาตรา 13(1)

แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามวรรคหนึ่ง ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามอำนาจหน้าที่เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม และเพื่อให้การดำเนินการเป็นไปโดยบรรลุวัตถุประสงค์เป้าหมายที่กำหนด ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

มีหน้าที่ให้คำแนะนำแก่ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดทำแผนงานหรือ
ดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งตามแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมนั้น

มาตรา 36 แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามมาตรา 35 อาจจัดทำเป็นแผน
ระยะสั้น ระยะกลาง หรือระยะยาวได้ตามความเหมาะสม และควรจะต้องประกอบด้วย
แผนงานและแนวทางการดำเนินงานในเรื่องดังต่อไปนี้

- (1) การจัดการคุณภาพอากาศ น้ำ และคุณภาพสิ่งแวดล้อมในเรื่องอื่นๆ
- (2) การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติ ทรัพยากรธรรมชาติ หรือสิ่งแวดล้อม
ศิลปกรรม
- (3) การประมาณการเงินงบประมาณแผ่นดิน และเงินกองทุนที่จำเป็นสำหรับการ
ดำเนินงานตามแผน
- (4) การจัดองค์กรและระเบียบการบริหารงานเพื่อเสริมสร้างความร่วมมือและ
ประสานงานระหว่างส่วนราชการที่เกี่ยวข้องและระหว่างส่วนราชการกับเอกชน รวมทั้ง
การกำหนดอัตราค่าจ้างพนักงานเจ้าหน้าที่ที่จำเป็นสำหรับการดำเนินงานตามแผน
- (5) การตรากฎหมายและออกกฎหมาย ข้อยกเว้น ข้อยุติบัญญัติท้องถิ่น ระเบียบ
คำสั่งและประกาศที่จำเป็นสำหรับการดำเนินกิจการตามแผน
- (6) การตรวจสอบ ติดตาม และวิเคราะห์คุณภาพสิ่งแวดล้อม เพื่อประโยชน์
ในการประเมินผลการดำเนินงานตามแผนและการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

มาตรา 37 เมื่อได้ประกาศใช้แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในราชกิจจานุเบกษา
แล้ว ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดในท้องที่เขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมตามมาตรา 43 หรือเขต
ควบคุมมลพิษตามมาตรา 59 มีหน้าที่จัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพ
สิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด เสนอขอความเห็นชอบต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อม
แห่งชาติในหนึ่งร้อยยี่สิบวัน นับแต่วันที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด
แต่ถ้ามีเหตุอันควร คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติอาจขยายระยะเวลาดังกล่าว
ออกไปได้อีกตามความเหมาะสม

การจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด สำหรับเขตควบคุมมลพิษตามมาตรา 59 ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดนำแผนปฏิบัติการเพื่อลด และขจัดมลพิษในเขตควบคุมมลพิษ ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นจัดทำขึ้นตามมาตรา 60 มารวมเป็นส่วนหนึ่งของแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับ จังหวัดด้วย

ในกรณีที่จังหวัดใดไม่อยู่ในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมตามมาตรา 43 หรือเขต ควบคุมมลพิษตามมาตรา 59 แต่ประสงค์จะดำเนินการส่งเสริมและรักษาคุณภาพ สิ่งแวดล้อมในเขตจังหวัดของตน ผู้ว่าราชการจังหวัดของจังหวัดนั้นอาจทำแผนปฏิบัติ การเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดให้สอดคล้องกับแผนจัดการ คุณภาพสิ่งแวดล้อมเพื่อเสนอขอความเห็นชอบต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ก็ได้

มาตรา 38 แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดที่จะ เสนอต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ จะต้องเป็นแผนปฏิบัติการที่เสนอ ระบบ การจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามแนวทางที่กำหนดไว้ในแผนจัดการคุณภาพ สิ่งแวดล้อม โดยคำนึงถึงสภาพความรุนแรงของปัญหาและเงื่อนไขต่างๆ ในด้าน เศรษฐกิจสังคม และสิ่งแวดล้อมของจังหวัดนั้น และควรจะต้องมีสาระสำคัญในเรื่อง ต่อไปนี้

- (1) แผนการควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด
- (2) แผนการจัดหาและให้ได้มาซึ่งที่ดิน วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ และเครื่องใช้ที่ จำเป็นสำหรับการก่อสร้าง ติดตั้ง ปรับปรุง ดัดแปลง ซ่อมแซม บำรุงรักษาและดำเนินการ ระบบบำบัดน้ำเสียรวม หรือ ระบบกำจัดของเสียรวมของส่วนราชการหรือราชการ ส่วนท้องถิ่น
- (3) แผนการจัดเก็บภาษีอากร และค่าบริการเพื่อการดำเนินการและบำรุงรักษา ระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบการกำจัดของเสียรวมตาม (2)
- (4) แผนการตรวจสอบ ติดตาม และควบคุมการปล่อยน้ำทิ้งและของเสียจาก แหล่งกำเนิดมลพิษ

(5) แผนการบังคับใช้กฎหมายเพื่อป้องกันและปราบปราม การละเมิด และฝ่าฝืนกฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมมลพิษ การอนุรักษ์ธรรมชาติ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม

มาตรา 39 แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดที่จะได้รับการพิจารณาจากคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติในลำดับแรก จะต้องเสนอประมาณการเงินงบประมาณแผ่นดินและเงินกองทุน สำหรับการก่อสร้างหรือดำเนินการ เพื่อให้มีระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสียรวม ตามมาตรา 38 (2) ด้วยในกรณีที่จังหวัดใดยังไม่พร้อมที่จะดำเนินการเพื่อให้มีระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสียรวมอาจเสนอแผนการส่งเสริมให้เอกชนลงทุนก่อสร้าง และดำเนินการระบบบำบัดน้ำเสียหรือระบบกำจัดของเสีย เพื่อให้บริการในเขตจังหวัดนั้นแทน

การจัดทำแผนปฏิบัติการตามวรรคหนึ่งจะต้องมีแบบแปลนรายการละเอียดและประมาณการราคาของโครงการก่อสร้าง ติดตั้ง ปรับปรุง ดัดแปลง ซ่อมแซม บำรุงรักษา รวมทั้งกระบวนการและวิธีดำเนินการระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสียรวมที่เสนอขอจัดสรรงบประมาณและเงินกองทุนดังกล่าวประกอบคำขอด้วย

เพื่อประโยชน์ในการให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดซึ่งจะต้องมีคำขอจัดสรรเงินงบประมาณแผ่นดินตามวรรคหนึ่งให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีหน้าที่ในการรวบรวมและวิเคราะห์แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดเพื่อเสนอขอตั้งเป็นงบประมาณรายจ่ายประจำปีของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ไว้เพื่อการนี้โดยเฉพาะ

มาตรา 40 ในกรณีที่การจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมเรื่องใดเรื่องหนึ่งจะต้องดำเนินการในพื้นที่ที่คาบเกี่ยวกันระหว่างพื้นที่ของสองจังหวัดขึ้นไปเนื่องจากลักษณะทางภูมิศาสตร์หรือระบบนิเวศน์ตามธรรมชาติของพื้นที่นั้นหรือเพื่อประโยชน์ในการจัดการอย่างเป็นระบบตามหลักการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ ที่ถูกต้องและเหมาะสม ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดที่เกี่ยวข้องร่วมกันจัดทำแผนปฏิบัติการตามมาตรา 37

มาตรา 41 ในกรณีที่จังหวัดใดซึ่งหน้าที่ต้องจัดทำแผนปฏิบัติการตาม มาตรา 37 ไม่จัดทำหรือไม่สามารถจัดทำได้ หรือจัดทำเสนอแล้วแต่ไม่ได้รับความเห็นชอบจาก คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติพิจารณาสภาพ ปัญหาคุณภาพสิ่งแวดล้อมของจังหวัดนั้นว่ามีความรุนแรงถึงขนาดที่จำเป็นต้อง ดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งหรือไม่ หากเห็นว่าจำเป็นให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อม แห่งชาติเสนอต่อนายกรัฐมนตรี เพื่อออกคำสั่งให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม เป็นผู้จัดทำแผนปฏิบัติการสำหรับจังหวัดนั้นแทน

2. พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542

สืบเนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 ได้ให้ความสำคัญ กับการกระจายอำนาจการปกครองไปสู่ท้องถิ่น โดยได้กำหนดไว้ในหมวด 5 5 แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ มาตรา 78 “กำหนดให้รัฐต้องกระจายอำนาจให้ท้องถิ่น พึ่งตนเองและตัดสินใจในกิจการของท้องถิ่นตนเอง พัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่น” ซึ่งหมายรวมถึง การบริหารจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง จึงได้มีการตราพระราชบัญญัติกำหนดแผน และขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 จาก การตราพระราชบัญญัติกำหนดแผนฯ นี้ ได้มีการจัดทำแผนการกระจายอำนาจให้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยขอบเขตการถ่ายโอนภารกิจให้กับองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับงานด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมและมลพิษต่างๆ รวมอยู่ด้วย

มาตรา 16 ว่าเป็นเทศบาลเมืองพัทยาและองค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจ และหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น ของตนเองโดยระบุไว้ในข้อ (18) ว่า การกำจัดมูลฝอยสิ่งปฏิกูลและน้ำเสีย และระบุไว้ ในมาตรา 17 ว่า ภายใต้บังคับมาตรา 16 ให้้องค์การบริหารส่วนจังหวัด มีอำนาจและ หน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น ของตนเอง โดยระบุไว้ในข้อ (11) ว่า การกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลรวมข้อ (12) ว่าการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมและมลพิษต่างๆ

พระราชบัญญัติดังกล่าวได้กำหนดภาระหน้าที่ดูแลสภาพแวดล้อมให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดูแลรักษาให้มีสภาพดีเหมาะที่ประชาชนได้อยู่อาศัย ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้ท้องถิ่นบริหารจัดการสภาพแวดล้อม รวมทั้งการจัดการมูลฝอยที่เกิดขึ้นด้วย

3. พระราชบัญญัติสภาพตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537

มาตรา 67 ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายองค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ต้องทำในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล เช่น จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก รักษาความสะอาดของถนนทางน้ำทางเดินและที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลคุ้มครองดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดทำแผน

1. ความหมายของแผนและความสำคัญของแผน

ความหมายของการวางแผน มีนักวิชาการด้านการบริหารหลายท่านได้อธิบายไว้ดังนี้

ประชุม รอดประเสริฐ (2535 : 89) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การวางแผนเป็นกระบวนการที่บุคคลหรือหน่วยงานได้กำหนดขึ้นไว้ล่วงหน้าเพื่อการปฏิบัติงานในอนาคต การวางแผนประกอบด้วยกระบวนการต่างๆ หลายขั้นตอน ซึ่งบางขั้นตอนมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับการกระทำก่อน และด้วยความรวดเร็ว ทั้งนี้เพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมาย (Goals) ที่ได้กำหนดไว้ การวางแผนมีคุณค่าอย่างมากต่อวัตถุประสงค์ (Objectives) ขององค์กรหรือของหน่วยงาน และมีความสำคัญยิ่งต่อความมุ่งหมายส่วนตัวของแต่ละบุคคลในการปฏิบัติงานหรือการปฏิบัติตามภารกิจทั้งหลาย

อุทัย บุญประเสริฐ (2538 : 19) ได้ให้ความหมายว่า การวางแผนเป็นกิจกรรมที่คาดหวังว่าจะต้องปฏิบัติ ซึ่งเป็นผลจากการค้นหาและกำหนดวิธีทำงานในอนาคต เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมาย บรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์ต่อหน่วยงานและองค์กรมากที่สุด แสดงให้เห็นว่าจะมีการทำอะไร ทำที่ไหน เมื่อใด ให้ใครทำ ทำอย่างไร และให้รายละเอียดอื่นๆ ที่จำเป็นช่วยให้การปฏิบัติงานลุล่วงไปอย่างมีประสิทธิภาพ

แผน (Plan) แผนกับการวางแผนเป็นคำที่แยกจากกันไม่ออก แผนคือข้อกำหนดที่ใช้เป็นเครื่องมือหรือแนวทางในการปฏิบัติ ส่วนการวางแผน คือกระบวนการคิดพิจารณาไว้ล่วงหน้าว่าจะทำอะไร อย่างไร ทำไมจึงทำให้ใครทำ ทำที่ไหน เมื่อไหร่ โดยอาศัยการดำเนินงานที่เป็นระบบมีระเบียบและมีประสิทธิภาพ

ผลผลิตจากการวางแผน ก็คือ การจัดทำแผน อันเป็นข้อกำหนดที่ใช้เป็นเครื่องมือหรือแนวทางในการปฏิบัติ หลักสำคัญของการวางแผนจึงมุ่งไปที่ความสำเร็จของการปฏิบัติงานและประสิทธิภาพของการดำเนินงาน และถือได้ว่างานอันดับแรกของการบริหารและจัดการของหน่วยงาน คือ การวางแผน

ความสำคัญของแผน

1. ช่วยให้การบริหารงานเป็นไปโดยประสานสอดคล้องกัน
2. ช่วยให้เกิดการประหยัดทั้งด้าน คน เวลา งบประมาณ
3. ช่วยให้มีการตรวจสอบ/ควบคุมงาน ให้มีประสิทธิภาพ
4. ช่วยในการขยายงานและปรับปรุงวิธีการดำเนินงานขององค์กร

จากความหมายของการวางแผน สรุปได้ว่า การวางแผน (Planning) หมายถึงกระบวนการที่องค์กรหรือหน่วยงานดำเนินการเพื่อให้ได้ผลที่ต้องการในอนาคต โดยการตัดสินใจล่วงหน้าในการเลือกวิธีทำงานที่ดีที่สุดมีประสิทธิภาพมากที่สุด ให้บรรลุผลตามที่ต้องการภายในเวลาที่กำหนด และเป็นกระบวนการที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนสามารถปรับปรุงแก้ไขได้อยู่เสมอ

2. รูปแบบการวางแผน แบ่งออกเป็น 2 รูปแบบ คือ

1) การวางแผนแบบกระบวนการวิธีการ (Procedure Planning Theory) มุ่งอธิบายระเบียบวิธีการ (methodologies) หรือกระบวนการวิธีการ (procedures) ของการวางแผนและวิธีการใช้ที่เหมาะสม นักวางแผนใช้อธิบายตนเองมีองค์ประกอบหลัก คือ วิธีการวางแผน สภาพแวดล้อมโครงสร้างสังคม ระบบการวางแผน และนักวางแผน

2) การวางแผนแบบเนื้อหา (Substantive Planning Theory) มุ่งอธิบายปรากฏการณ์ (Subject matter oriented) ที่เกิดขึ้นในสภาพแวดล้อมของการวางแผนอธิบายพฤติกรรมของมนุษย์ ของสังคมการเมืองและเศรษฐกิจ ตลอดจนระบุปัญหาสำหรับใช้เป็นพื้นฐานในการเข้าสู่การวางแผน

3. ประเภทของแผน จำแนกเป็น 3 ประเภท

1) แผนระยะยาว เป็นแผนที่กำหนดทิศทางและแนวโน้มของการปฏิบัติงานในช่วงเวลาที่กำหนดอาจจะเป็น 10 ปี 15 ปี หรือ 20 ปี เช่น แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 15 ปี แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ระยะ 10 ปี

2) แผนระยะกลาง เป็นแผนที่ให้รายละเอียดเพิ่มเติมจากแผนระยะยาว ส่วนใหญ่จะมีระยะเวลาอยู่ระหว่าง 2-5 ปี เช่น แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 10 เรามักเรียกแผนประเภทนี้ว่า แผนกลยุทธ์

3) แผนระยะสั้น เป็นแผนที่กำหนดไว้อย่างเฉพาะเจาะจง ซึ่งอาศัยกรอบของแผนระยะกลางหรือแผนกลยุทธ์ เป็นแนวทางในการจัดทำรายละเอียดของแผนมีรายละเอียดครบถ้วนเกี่ยวกับงานที่ปฏิบัติ มีระยะเวลาดำเนินงาน มีทรัพยากร บุคลากร งบประมาณ วัสดุต่างๆ ที่จะต้องใช้ เราเรียกแผนประเภทนี้ว่า แผนปฏิบัติการ

4. กระบวนการขั้นตอนการวางแผน

กระบวนการวางแผน หมายถึง ขั้นตอนต่าง ๆ ในการวางแผนตั้งแต่เริ่มต้นจนเสร็จสิ้น ว่าจะต้องทำอะไรบ้าง โดยทั่วไปแล้วจะแบ่งออกเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้ (อ้างใน สมคิด บางโม, 2538 : 89)

1) เตรียมการวางแผน ซึ่งจะต้องดำเนินการในเรื่องต่อไปนี้จัดตั้งหน่วยงานหรือกลุ่มบุคคลขึ้นเพื่อรับผิดชอบในการวางแผน กำหนดวิธีการวางแผนมีขั้นตอนอย่างไร จะต้องทำอะไรบ้าง รวบรวมข้อมูลต่าง ๆ เช่น ทรัพยากรการบริหาร ปัญหาที่เกิดขึ้นทั้งภายในองค์กรและปัญหานอกองค์กร ที่มีผลกระทบต่อวางแผน สถิติต่าง ๆ

2) การวิเคราะห์ข้อมูลและปัญหา เป็นการวิเคราะห์งานต่าง ๆ ที่ได้ปฏิบัติมาแล้วว่า มีปัญหาอะไร จะต้องปรับปรุงหรือแก้ไขอย่างไร องค์กรต้องการให้เกิดสิ่งใหม่ ๆ อะไรบ้าง และมีเป้าหมายหลักอย่างไร

3) กำหนดแผนงาน นั่นคือการเขียนเป็นแผนปฏิบัติการ ซึ่งประกอบด้วย แผนงาน (Program) โครงการ (Project) และกิจกรรม (Activity)

- แผนงาน (Program) หมายถึง การกำหนดขึ้นมาเพื่อใช้สำหรับ เป็นแนวทางในการดำเนินงานให้กิจกรรมต่าง ๆ ขององค์การบรรลุตามวัตถุประสงค์ เช่น แผนงานการตลาด แผนพัฒนาบุคคล เป็นต้น ข้อควรระวังก็คือ การกำหนดแผนงาน นั้นจะต้องสอดคล้องกับแผน (Plan)

- โครงการ (Project) หมายถึง แผนซึ่งกำหนดรายละเอียดขั้นตอน การปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของแผนงานที่กำหนดไว้ในโครงการหนึ่ง ๆ จะ ระบุรายละเอียดของกิจกรรมนักศึกษา จัดทำเป็น โครงการพัฒนาบคลิกภาพ ฯลฯ ซึ่งจะ กล่าว โดยละเอียดในเรื่องของการเขียนโครงการในหัวข้อต่อไป

- กิจกรรม (Activity) ในแต่ละโครงการจะต้องมีกิจกรรมที่ต้องกระทำหนึ่ง กิจกรรมหรือหลาย ๆ กิจกรรมก็ได้

4) การปฏิบัติตามแผน (Implementation) เป็นการนำเอาแผนออกไปปฏิบัติ ตามความเป็นจริงแล้วหากเป็นแผนใหญ่อาจมีแผนย่อย ๆ หลายแผนมาร่วมกันเพื่อช่วย ประสานให้แผนใหญ่ประสบผลสำเร็จได้ ในการปฏิบัติตามแผนนั้นจำเป็นต้องกำหนด ช่วงเวลา กำหนดทรัพยากรที่ใช้ แบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบให้พนักงานปฏิบัติ ตาม ขั้นตอนการประสานแผนระหว่างหน่วยงานหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องเพื่อให้งานสัมพันธ์ และเกิดการต่อเนื่อง กำหนดให้มีขั้นตอนการควบคุมเพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องของ แผนให้ครอบคลุมงานทุกอย่างไว้ในแผนผังเดียวกัน

5) การตรวจสอบและปรับปรุง (Evaluation) เมื่อได้รับการปฏิบัติตามแผน ไปได้ สักระยะหนึ่งโดยปกติจะตรวจสอบในระยะครึ่งเวลาของแผนและเวลาสิ้นสุด การปฏิบัติตามแผน เพื่อศึกษาผลที่กระทำกับแผนที่วางไว้ว่าตรงกับจุดประสงค์ เป้าหมาย และมาตรฐานที่กำหนดไว้หรือไม่ เพื่อเป็นข้อสรุปในการตัดสินใจว่าจะล้มเลิกหรือให้มี การวางแผนดำเนินการต่อไป

3. แนวคิดของการมีส่วนร่วม

1. ความหมายของคำว่า การมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วมของประชาชน (Public participation) สถาบันพระปกเกล้า (2548) หมายถึง การที่ประชาชนเข้าไปร่วมกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อผลประโยชน์ของประชาชนโดยส่วนรวมอย่างแท้จริง ทั้งนี้ต้องอยู่บนพื้นฐานของการที่ประชาชนจะต้องมีอิสระในทางความคิดมีความรู้ความสามารถในการกระทำ และมีความเต็มใจที่จะเข้าร่วมต่อกิจกรรมนั้นๆ

โดยที่การมีส่วนร่วมของประชาชนจะต้องมีลักษณะการเข้าร่วมอย่างครบวงจรตั้งแต่ต้นจนถึงสิ้นสุด กล่าวคือ เริ่มตั้งแต่การเกิดจิตสำนึกในตนเองและถือเป็นภาระหน้าที่ของตน ร่วมคิด ร่วมกันวางแผน ร่วมดำเนินงาน ร่วมกันติดตามประเมินผล ร่วมรับผลประโยชน์

2. ลักษณะของการมีส่วนร่วม

ไพรัตน์ เตชะรินทร์ กล่าวถึงการมีส่วนร่วมว่าเป็นกระบวนการที่รัฐบาลทำการส่งเสริม ชักนำ สนับสนุน และเสริมสร้างโอกาสให้ประชาชนในชุมชนทั้งในส่วนบุคคล กลุ่มคน ชุมชน สมาคม มูลนิธิ และองค์การอาสาสมัครรูปต่างๆ ให้เข้ามามีส่วนร่วม ในการดำเนินงานเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือหลายเรื่องรวมกัน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และนโยบายการพัฒนาที่กำหนดไว้ โดยมีส่วนร่วมในลักษณะต่อไปนี้

- 1) ร่วมทำการศึกษาค้นคว้าหาปัญหาและสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน ตลอดจนความต้องการของชุมชน
- 2) ร่วมคิดและสร้างรูปแบบและวิธีการพัฒนา เพื่อแก้ไขและลดปัญหาของชุมชนหรือสร้างสรรค์ สิ่งใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนหรือสนองตอบความต้องการของชุมชน
- 3) ร่วมวางแผนนโยบาย หรือแผนงาน หรือ โครงการ หรือกิจกรรม เพื่อจัดและแก้ไขปัญหาและสนองตอบความต้องการของชุมชน
- 4) ร่วมตัดสินใจในการใช้ทรัพยากรที่มีจำกัด ให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม
- 5) ร่วมจัดการปรับปรุงระบบการบริหารงานพัฒนาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

6) ร่วมการลงทุนในกิจกรรมในโครงการของชุมชน ตามขีดความสามารถของตนเองและหน่วยงาน

7) ร่วมปฏิบัติตามนโยบายแผนงานโครงการ และกิจกรรมให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้

8) ร่วมควบคุม ติดตาม ประเมินผล และบำรุงรักษาโครงการและกิจกรรมที่ได้ทำไว้ทั้งโดยเอกชนและรัฐบาลให้ใช้ประโยชน์ได้ตลอด

3. กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน

1) ร่วมรับรู้ หมายถึง รับรู้สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนของตน รับรู้ถึงวิธีการจัดการเพื่อแก้ไขปัญหา ลดผลกระทบของปัญหาและป้องกันปัญหา ในกระบวนการนี้ สื่อ ข้อมูลข่าวสาร วิธีการเผยแพร่หรือเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและแหล่งข้อมูลข่าวสาร ย่อมเป็นส่วนสำคัญที่ผู้เกี่ยวข้องควรคำนึงถึง เพราะการให้ประชาชนได้ร่วมรับรู้ย่อมมีความตระหนักถึงปัญหาในการพิจารณาว่าตนจะเข้าไปมีส่วนร่วมด้วยวิธีใดได้บ้าง

2) ร่วมคิดและแสดงความคิดเห็น เป็นผลสืบเนื่องมาจากการรับรู้ข้อมูล เมื่อประชาชนเกิดความตระหนักแล้วย่อมเป็นช่องทางที่จะให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมคิดและแสดงความคิดเห็นถึงวิธีการที่จะนำไปสู่การแก้ไขปรับปรุง การมีส่วนร่วมในขั้นตอนนี้ย่อมนำมาซึ่งการมีส่วนร่วมในขั้นตอนต่อไป

3) ร่วมดำเนินการ เมื่อวิธีการที่จะนำไปสู่การแก้ไขปรับปรุงและป้องกันปัญหาเกิดจากการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชน ก็เท่ากับเป็นการยอมรับปัญหาของพวกเขา ดังนั้นหากจะต้องให้พวกเขาเข้าร่วมดำเนินการตามกิจกรรมที่ได้มาแล้ว ความเป็นไปได้ย่อมมีมาก

4) ร่วมติดตามตรวจสอบความเข้มแข็งและความต่อเนื่องในการดำเนินการ ย่อมต้องอาศัยปัจจัยความร่วมมือของประชาชนในชุมชนที่จะติดตามและตรวจสอบว่าในการดำเนินการนั้นมีปัจจัยใดบ้าง ที่เป็นปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ เพื่อจะได้แก้ไขได้ทันทั่วถึง

5) ร่วมรับผิดชอบ ความสำเร็จและความล้มเหลวของกิจกรรมหรือโครงการ ย่อมขึ้นอยู่กับความร่วมมือรับผิดชอบของประชาชนในชุมชน มิใช่เป็นผู้ริเริ่มโครงการหรือ ผู้นำชุมชน การยอมที่จะมีส่วนร่วมรับผิดชอบย่อมสะท้อนถึงการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในชุมชนในทุกระดับ

6) ร่วมขยายผล การจัดการขยะเป็นตัวอย่างที่เห็นได้ชัดว่า หากชุมชนใด มีการจัดการขยะอย่างมีประสิทธิภาพแล้ว และมีการชักชวนด้วยวิธีการใดก็ตาม รวมถึง การช่วยเหลือในการจัดการขยะของชุมชนอื่นๆ ย่อมนำมาซึ่งการขยายผลของการจัดการ ขยะให้สามารถใช้ได้หลายชุมชนมากขึ้น ซึ่งชุมชนมีการจัดการขยะอย่างถูกวิธี ได้จำนวนมากชุมชนเท่าใด ย่อมส่งผลดีต่อการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมได้มากเท่านั้น

4. วิธีการสร้างการมีส่วนร่วมการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนประกอบด้วย

1) วิธีการในการรับและให้ข้อมูล

1.1 การรับฟังปัญหาที่เกิดขึ้นทั้งจากประชาชนที่อยู่อาศัยในท้องถิ่น ผู้นำชุมชนหรือผู้นำทางความคิดภายในชุมชน โดยผู้นำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อาจลงไปเป็นผู้รับฟังข้อมูลข่าวสารหรือปัญหาที่เกิดขึ้นหรือมีตัวแทนลงไปรับฟัง

1.2 การให้ข้อมูลข่าวสาร โดยใช้สื่อมวลชนและสื่อต่างๆ ที่เป็น หนังสือพิมพ์ วิทยุและโทรทัศน์

1.3 การให้ข้อมูลข่าวสาร โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์และการเผยแพร่ที่เป็น ใบปลิว แผ่นพับและป้ายประกาศ

1.4 การไปทัศนศึกษาดูงานใน โครงการพื้นที่อื่นๆ ที่มีลักษณะเดียวกัน เพื่อรับทราบความคิดเห็นและเป็นการให้ข้อมูลกับประชาชน

1.5 การจัดนิทรรศการ และการสาธิต

1.6 จัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสาร เพื่อรับทราบความคิดเห็นและ เป็นการให้ข้อมูลกับประชาชน

2) วิธีการของการมีส่วนร่วม

2.1 การประชุมสาธารณะ และการประชุมกลุ่มย่อย

2.3 การประชุมเชิงปฏิบัติการ

2.3 กิจกรรมในเชิงปฏิบัติการ ได้แก่ การลงไปทดลองให้ชุมชน
ได้เห็นจริง

2.4 การสำรวจทัศนคติของชุมชน และความคิดเห็นของชุมชน

2.5 จัดให้มีโทรศัพท์สายด่วน (Hotline) เพื่อรับฟังความคิดเห็น

2.6 จัดให้มีเจ้าหน้าที่ประสานงานของชุมชนเพื่อการทำงานในชุมชน

5. การมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐ – ประชาชน

คือกระบวนการสานสัมพันธ์ระหว่างภาครัฐและภาคประชาชน เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมและเพื่อให้พัฒนานโยบายและบริการสาธารณะเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน และสนองความต้องการของประชาชนมากขึ้น โดยเน้นที่กระบวนการที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของภาครัฐ กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นวิธีการที่ภาครัฐ ภาคประชาสังคม และผู้ที่เกี่ยวข้องมีโอกาสเรียนรู้ทำความเข้าใจประเด็นนโยบายสาธารณะร่วมกัน ปรัชญาหรือร่วมกัน เพื่อแสวงหาทางเลือกที่ดีที่สุด ทุกฝ่ายยอมรับได้มากที่สุด และมีผลกระทบเชิงลบน้อยที่สุด

ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน 5 ระดับ เพื่อผู้ที่เกี่ยวข้องและหน่วยงานภาครัฐจะเลือกตัดสินใจออกแบบการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมจากระดับการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในภาครัฐ ตั้งแต่ระดับการเข้ามามีส่วนร่วมน้อยที่สุด ถึงระดับการเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้นในระดับที่ 5 มีรายละเอียด ดังนี้

ระดับที่ 1 การให้ข้อมูลข่าวสาร (Inform) การให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนเกี่ยวกับกิจกรรมต่างๆ ของหน่วยงานภาครัฐเป็นระดับที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในขั้นตอนน้อยที่สุด ซึ่งเป็นสิทธิ์พื้นฐานของประชาชนในการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับงานของภาครัฐ โดยหน่วยงานภาครัฐมีหน้าที่ในการนำเสนอข้อมูลที่เป็นจริง ถูกต้อง ทันสมัย และประชาชนสามารถเข้าถึงได้ รูปแบบการมีส่วนร่วมในลักษณะนี้ เช่น การจัดทำสื่อเผยแพร่ การพหามสถานที่จริง การจัดกิจกรรม Open houses และ Website

ระดับที่ 2 การปรึกษาหารือ (Consult) การให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลเท็จจริง ความรู้สึกและความคิดเห็นประกอบการตัดสินใจ ดังนั้นประชาชนจึงมีบทบาทในฐานะการให้ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจของหน่วยงานภาครัฐ รูปแบบการมีส่วนร่วมในลักษณะนี้ เช่น การสำรวจความคิดเห็นและการประชุมสาธารณะ

ระดับที่ 3 การให้เข้ามามีบทบาท (Involve) การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทำงานตลอดกระบวนการตัดสินใจหรือเกี่ยวข้องในกระบวนการกำหนดนโยบาย การวางแผนโครงการ และวิธีการทำงานโดยหน่วยงานภาครัฐมีหน้าที่จัดระบบอำนวยความสะดวก ยอมรับการเสนอแนะ และการตัดสินใจร่วมกับภาคประชาชน การมีส่วนร่วมระดับนี้มีการดำเนินการในรูปแบบการประชุมเชิงปฏิบัติการ

ระดับที่ 4 การสร้างความร่วมมือ (Collaborate) การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในระดับสูง โดยประชาชนและภาครัฐจะทำงานร่วมกันในกระบวนการของการตัดสินใจ เช่น คณะกรรมการร่วมภาครัฐและเอกชน คณะที่ปรึกษาภาคประชาชน

ระดับที่ 5 การให้อำนาจแก่ประชาชน (Empower) เป็นระดับที่ให้บทบาทแก่ประชาชนในระดับที่สูงสุดเพราะให้ประชาชนเป็นผู้ตัดสินใจ โดยรัฐจะดำเนินการตามการตัดสินใจนั้น ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในระดับสูงสุดนี้เน้นให้ประชาชนเป็นเจ้าของดำเนินการกิจ และภาครัฐมีหน้าที่ในการส่งเสริม สนับสนุนเท่านั้น รูปแบบการมีส่วนร่วมในระดับนี้ เช่น การลงประชามติและการแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง โดยกระบวนการประชาคม

4. แนวทางการดำเนินการตามนโยบายรัฐบาลและนโยบาย คสช.

1. แนวทางการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาล

นโยบายรัฐบาล (พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี) คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีแถลงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2557 โดยนโยบายในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คือ การรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากร และการสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์ กับการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน ในปัจจุบันมีการบุกรุกที่ดินของรัฐและตัดไม้ทำลายป่ามากขึ้น ทรัพยากรธรรมชาติและ

ความหลากหลายทางชีวภาพที่เคยอุดมสมบูรณ์ เช่น ป่าไม้ สัตว์ป่า พันธุ์พืช และแร่ธาตุ ถูกทำลาย หรือนำไปใช้ประโยชน์ทางพาณิชย์ โดยไม่ชอบด้วยกฎหมายเป็นอันมาก ทั้งปัญหาภาวะมลพิษ โดยเฉพาะขยะประเภทต่างๆ ก็รุนแรงยิ่งขึ้น รัฐบาลจึงมีนโยบาย จะรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติ โดยสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์ และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน (คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี, 2557 หน้า 15-16) ดังนี้

1) ในระยะเฉพาะหน้า เร่งปกป้องและฟื้นฟูพื้นที่อนุรักษ์ ทรัพยากรป่าไม้และ สัตว์ป่าโดยให้ความสำคัญในการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ จัดทำแนวเขตที่ดิน ของรัฐให้ชัดเจน เร่งรัดกระบวนการพิสูจน์สิทธิการถือครองที่ดินในเขตที่ดินของรัฐ โดยนาระบบสารสนเทศมาใช้เพื่อการบริหารจัดการปรับปรุงกฎหมายให้ทันสมัย และ สร้างบรรทัดฐานในการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นธรรม โดยเฉพาะ ในพื้นที่ป่าต้นน้ำและพื้นที่อนุรักษ์ที่มีความสำคัญเชิงนิเวศ กำหนดพื้นที่แนวกันชนและ ที่ราบเชิงเขาให้เป็นพื้นที่ยุทธศาสตร์การปลูกป่าเพื่อป้องกันภัยพิบัติและป้องกันการบุกรุก ป่า ขยายป่าชุมชน และส่งเสริมการปลูกไม้มีค่าทางเศรษฐกิจในพื้นที่เอกชนเพื่อลด แรงกดดันในการตัดไม้จากป่าธรรมชาติ รวมทั้งผลักดันแนวทางการประเมินมูลค่า ทางเศรษฐศาสตร์ของระบบนิเวศและการสร้างรายได้จากการอนุรักษ์ เช่น โครงการ ปลูกป่าเพื่อฟื้นฟูระบบนิเวศ โครงการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้แบบมีส่วนร่วมจาก ทุกภาคส่วน เป็นต้น

2) ส่งเสริมการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรชีวภาพและความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน คำนึงถึงขีดจำกัดและศักยภาพในการฟื้นตัว สร้างโอกาสในการเข้าถึงและแบ่งปันผลประโยชน์อันเกิดขึ้นจากการใช้ทรัพยากร พันธุ์กรรมอย่างยุติธรรมและเท่าเทียม เพื่อสร้างความเป็นอยู่ที่ดีแผนบูรณาการข้อมูล สารสนเทศ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประจำปี พ.ศ. 2559 - 2562 ของประชาชน ความมั่นคงทางด้านอาหาร สุขอนามัย สนับสนุนวิถีชีวิตของชุมชน และ การพัฒนาเพื่อสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ รวมทั้งให้การคุ้มครองเพื่อให้เกิดความปลอดภัย ทางชีวภาพ

3) ในระยะต่อไป พัฒนาระบบบริหารจัดการที่ดิน และแก้ไขการบุกรุกที่ดินของรัฐ โดยยึดแนวพระราชดำริที่ให้ประชาชนสามารถอยู่ร่วมกับป่าได้ เช่น กำหนดเขตป่าชุมชนให้ชัดเจน พื้นที่ใดที่สงวน หรือกันไว้เป็นพื้นที่ป่าสมบูรณ์ ก็ใช้มาตรการทางกฎหมายอย่างเคร่งครัด พื้นที่ใดสมควรให้ประชาชนใช้ประโยชน์ได้ก็จะผ่อนผันให้ตามความจำเป็น โดยใช้มาตรการทางการบริหารจัดการมาตรการทางสังคมจิตวิทยาและการปลูกป่าทดแทนเข้าดำเนินการ ทั้งจะให้เชื่อมโยงกับการส่งเสริมการมีอาชีพและรายได้อื่น อันเป็นบ่อเกิดของเศรษฐกิจชุมชนที่ต่อเนื่อง เพื่อให้คนเหล่านั้น สามารถพึ่งพาตนเองได้ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง โดยที่ดินยังเป็นของรัฐจะจัดทำฐานข้อมูลเพื่อการบริหารจัดการ จัดทำทะเบียนผู้ถือครองที่ดินในที่ดินของรัฐปรับปรุงกลไกการบริหารจัดการที่ดินของรัฐและเอกชน ให้มีเอกภาพเพื่อทำหน้าที่กำหนดนโยบายด้านที่ดินในภาพรวม และปรับปรุงกลไกภายในเพื่อกระจายการถือครองที่ดิน เร่งรัดการจัดสรรที่ดินให้แก่ผู้ยากไร้โดยไม่ต้องเป็นกรรมสิทธิ์แต่รับรองสิทธิร่วมในการจัดการที่ดินของชุมชน กำหนดรูปแบบที่เหมาะสมของธนาคารที่ดินเพื่อให้เป็นกลไกในการนำทรัพยากรที่ดินมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

4) บริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศให้เป็นเอกภาพในทุกมิติ ทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ จัดให้มีแผนบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศ และมีกระบวนการบูรณาการแผนงานและงบประมาณร่วมกันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดทำแผนงาน 17 โครงการ ไม่เกิดความซ้ำซ้อน มีความเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ และสอดคล้องกับทิศทางและนโยบายการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ โดยจัดตั้งหรือกำหนดกลไกในการบริหารจัดการน้ำ พร้อมทั้งมีการนำเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพสูง มาใช้ในระบบของการบริหารจัดการน้ำและการเตือนภัย

5) เร่งรัดการควบคุมมลพิษทั้งทางอากาศ ขยะ และน้ำเสีย ที่เกิดจากการผลิตและบริโภค เพื่อสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดีให้แก่ประชาชน โดยให้ความสำคัญในการเร่งรัดแก้ไขปัญหาการจัดการขยะเป็นลำดับแรก ส่งเสริมให้เกิดกลไกการคัดแยกขยะเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ให้มากที่สุด เร่งกำจัดขยะมูลฝอยตกค้างสะสมในสถานที่กำจัดขยะในพื้นที่วิกฤติ ซึ่งจะใช้ที่ดินของรัฐเป็นหลัก ในพื้นที่ใดที่สามารถจัดการขยะมูลฝอยโดยการแปรรูปเป็นพลังงาน ก็จะสนับสนุนให้ดำเนินการ ส่วนขยะอุตสาหกรรมนั้น

จะวางระเบียบมาตรการการบริหารจัดการเป็นพิเศษ โดยกำหนดให้ทั้งในบ่อขยะ
อุตสาหกรรมที่สร้างขึ้นอย่างถูกต้องตามมาตรฐานและให้แยกเป็นสัดส่วนจากบ่อขยะ
ชุมชน สำหรับขยะของเสียอันตราย ขยะอิเล็กทรอนิกส์ และขยะติดเชื้อจะพัฒนาระบบ
กำกับติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวังไม่ให้เกิดการลักลอบทิ้ง รวมทั้ง จัดการสารเคมีโดยลด
ความเสี่ยงและอันตรายที่เกิดจากการรั่วไหล และการเกิดอุบัติเหตุ ให้ความสำคัญในการ
จัดการอย่างครบวงจร และใช้มาตรการทางกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายอย่าง
เด็ดขาดในระดับพื้นที่ จะเร่งแก้ไขปัญหาในพื้นที่มาบตาพุด ซึ่งเป็นฐานอุตสาหกรรม
หลักของประเทศอย่างต่อเนื่อง ครอบคลุมทุกมิติ ทั้งการลดและขจัดมลพิษ การฟื้นฟู
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การดูแลคุณภาพชีวิตประชาชนที่ได้รับผลกระทบ
จากอุตสาหกรรม รวมทั้งการพัฒนาปรับปรุงขีดความสามารถโครงสร้างพื้นฐาน และ
การพัฒนาสู่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ

2. แนวทางการดำเนินการตามนโยบาย คสช.

คณะกรรมการความสงบแห่งชาติได้น้อมนำแนวคิดของหลักปรัชญาเศรษฐกิจ
พอเพียงมาใช้ เป็นแนวทางในการปฏิบัติเพื่อใช้เป็นหลักหรือแนวทางในการปฏิรูปและ
พัฒนาประเทศให้เป็นที่ไปในทิศทางที่เหมาะสมและเกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน เพื่อรองรับ
การเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นพลวัตของสภาพแวดล้อมโลก และภายในประเทศ โดยเฉพาะ
ภาวะผันผวนด้านเศรษฐกิจพลังงาน และภูมิอากาศ ที่เป็นไปอย่างรวดเร็ว และส่งผล
กระทบอย่างชัดเจนต่อประเทศไทยทั้งเชิงบวกและลบ

การกำหนดยุทธศาสตร์รักษาความสงบแห่งชาติ ให้ความสำคัญกับการ
สร้าง ภูมิคุ้มกัน ในมิติต่างๆ เพื่อให้การพัฒนาประเทศสู่ความสมดุลและยั่งยืน โดยนำทุน
ของประเทศที่มีศักยภาพมาใช้ประโยชน์อย่างบูรณาการและเกื้อกูลกัน พร้อมทั้ง
เสริมสร้างให้แข็งแกร่งเพื่อเป็นรากฐานการพัฒนาประเทศที่สำคัญ ได้แก่ การเสริมสร้าง
ทุนสังคม (ทุนมนุษย์ทุนสังคม ทุนทางวัฒนธรรม) ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนและ
สังคมไทยสู่สังคมคุณภาพมุ่งสร้างภูมิคุ้มกันตั้งแต่ระดับปัจเจก ครอบครัว และชุมชน
สามารถจัดการความเสี่ยง และปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลง มีโอกาสเข้าถึงทรัพยากร
และได้รับประโยชน์จากการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างเป็นธรรม สำหรับการ
การเสริมสร้างทุนเศรษฐกิจ (ทุนทางกายภาพ ทุนทางการเงิน) มุ่งพัฒนาเศรษฐกิจ

ภายในประเทศให้เข้มแข็ง โดยใช้ภูมิปัญญา ความคิดสร้างสรรค์ ให้ความสำคัญกับการปรับโครงสร้างการค้าและการลงทุนให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดภายในประเทศและต่างประเทศ การผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และมีการเชื่อมโยงกับประเทศในภูมิภาคต่างๆ บนพื้นฐานการพึ่งพาซึ่งกันและกัน ในส่วนการเสริมสร้างทุนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีความสำคัญกับการสร้างความเข้มแข็งทางการเกษตร ความมั่นคงด้านอาหาร การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เป็นฐานการผลิตภาคเกษตร มุ่งสู่การเป็นพันธมิตรกับสิ่งแวดล้อม การเตรียมความพร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศและภัยพิบัติทางธรรมชาติ รวมทั้งการสร้างภูมิคุ้มกันด้านการค้าจากเงินบาทด้านสิ่งแวดล้อม ควบคู่ไปกับการเพิ่มบทบาทไทย ในเวทีประชาคมโลกขณะเดียวกัน จำเป็นต้องมีการบริหารจัดการประเทศเพื่อสร้างความเป็นธรรมในสังคม ให้ความสำคัญกับการพัฒนาระบบราชการและข้าราชการโดยยึดหลักธรรมาภิบาล เพิ่มประสิทธิภาพการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พัฒนาระบบและกลไกการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบอย่างมีส่วนร่วม ส่งเสริมให้ประชาชนทุกระดับมีโอกาสเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมอย่างเท่าเทียมและสร้างความเป็นธรรมในการเข้าถึงทรัพยากร ควบคู่ไปกับปลูกจิตสำนึก ค่านิยมประชาธิปไตยและธรรมาภิบาลแก่ประชาชนทุกกลุ่ม (สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, 2558)

ยุทธศาสตร์ของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ที่เกี่ยวข้องกับภารกิจของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีดังนี้

ประเด็นยุทธศาสตร์ 1 การสร้างความเป็นธรรมในสังคม

กลยุทธ์ที่ 2 การลดความเหลื่อมล้ำและการคุ้มครองสิทธิทางสังคม

ตัวชี้ วัดที่ 3 ความสำเร็จของการจัดที่ดินให้ผู้ไร้ที่ทำกิน ช่วยเหลือเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร โดยใช้พื้นที่ป่าเสื่อมสภาพ หรือที่ดินสาธารณะประโยชน์อื่น มาจัดสรรให้ใช้ประโยชน์ ให้ได้ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 20 ของเป้าหมายในแผนงาน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 การสร้างความเข้มแข็งภาคการเกษตร ความมั่นคงของอาหาร และพลังงาน มีกลยุทธ์ และตัวชี้วัด ดังนี้

กลยุทธ์ที่ 1 การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำอย่างบูรณาการ

ตัวชี้วัดความสำเร็จของเป้าหมายระยะสั้น ดังนี้

1) พัฒนาระบบเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพแหล่งน้ำธรรมชาติ ทั้งแหล่งน้ำผิวดิน น้ำบาดาล และระบบชลประทาน เพื่อการเกษตร ให้ได้ร้อยละ 90 ของแผนงานประจำปีงบประมาณ 2558

2) พัฒนาระบบประปาชนบทหรือประปาหมู่บ้าน และระบบประปาเมือง ตลอดจนการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อสนับสนุนน้ำอุปโภคและบริโภคให้กับโรงเรียนและชุมชน ให้ได้ร้อยละ 90 ของแผนงานประจำปีงบประมาณ 2558

3) ปรับปรุงระบบการอนุรักษ์ดินและระบบเตือนภัย เพื่อป้องกันการสูญเสียหน้าดินและพื้นดินถล่ม ให้ได้ร้อยละ 80 ของแผนงานประจำปีงบประมาณ 2558

4) มีการนำระบบดาวเทียม มาใช้ในการจัดการการใช้ทรัพยากรน้ำอย่างเป็นระบบ โดยให้พร้อมภายในปีงบประมาณ 2558

ตัวชี้วัดความสำเร็จของเป้าหมายระยะยาวสู่ความยั่งยืน ดังนี้

1) พัฒนาระบบเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพแหล่งน้ำธรรมชาติ ทั้งแหล่งน้ำผิวดิน น้ำบาดาล และระบบชลประทาน เพื่อการเกษตร ให้ได้ร้อยละ 100 ของพื้นที่เป้าหมายทั้งหมดในแผนงาน

2) พัฒนาระบบประปาชนบทหรือประปาหมู่บ้าน และระบบประปาเมือง ตลอดจน การพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อสนับสนุนน้ำอุปโภคและบริโภคให้กับโรงเรียนและชุมชน ให้ได้ร้อยละ 100 ของพื้นที่เป้าหมายทั้งหมดในแผนงาน

3) ปรับปรุงระบบการอนุรักษ์ดินและระบบเตือนภัย เพื่อการป้องกันการสูญเสียหน้าดินและพื้นดินถล่ม ให้ได้ร้อยละ 100 ของพื้นที่เป้าหมายทั้งหมดในแผนงาน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 6 การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน มีกลยุทธ์ และตัวชี้วัดดังนี้

กลยุทธ์ที่ 1 จัดระบบอนุรักษ์ ฟื้นฟูและป้องกันการทาลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ตัวชี้วัดความสำเร็จของเป้าหมายระยะสั้น ดังนี้

- 1) ดำเนินการอนุรักษ์ ฟื้นฟู ทรัพยากรป่าไม้ทั้งป่าต้นน้ำลำธาร และป่าชุมชน ให้ได้ร้อยละ 100 ของแผนงานประจำปี 2558
- 2) ดำเนินการป้องกัน ปราบปรามและควบคุมการตัดไม้ทำลายป่าและลักลอบการค้าทรัพยากรป่าไม้ที่ควบคุม รวมทั้งสัตว์ป่าสงวน ให้ได้ร้อยละ 100 ของแผนงานประจำปีงบประมาณ 2558
- 3) มีการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการแห่งชาติ, การป้องกันการบุกรุกและครอบครองพื้นที่ป่าไม้และลักลอบตัดไม้ ในพื้นที่วิกฤตรุนแรง 12 จังหวัด โดยให้พร้อมภายใน ปีงบประมาณ 2558
- 4) ดำเนินการพัฒนาระบบฐานข้อมูลดิจิทัล เพื่อการบริหารจัดการและการจัดทำแนวเขตทรัพยากรป่าไม้ทุกประเภทให้เป็นแนวเดียวกัน ด้วยแผนที่แนวเขตมาตราส่วน 1 : 4,000 ให้แล้วเสร็จภายในปีงบประมาณ 2558
- 5) หน่วยราชการ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีระบบการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย ตลอดจนออกข้อบัญญัติท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย ให้ได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 100 ของแผนงานประจำปีงบประมาณ 2558
- 6) มีการดำเนินการจัดทำพระราชบัญญัติบริหารจัดการขยะมูลฝอยแห่งชาติ และพระราชบัญญัติการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ และซากผลิตภัณฑ์อื่น โดยให้เข้าสู่สภานิติบัญญัติแห่งชาติ และผ่านการพิจารณาได้ภายในปีงบประมาณ 2558

ตัวชี้วัดความสำเร็จของเป้าหมายระยะยาวสู่ความยั่งยืน ดังนี้

- 1) มีการจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ ใน 2 ระยะ คือ พ.ศ.2558 ถึง 2559 และ พ.ศ.2560 ถึง 2564
- 2) มีประกาศ ขอบบังคับ เพื่อการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย รวมทั้งมีการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย ตลอดจนการนำผลจากการกำจัดขยะมูลฝอยมาใช้ประโยชน์ ให้แล้วเสร็จตามแผนงานภายในปี 2560

3) มีการฟื้นฟูพื้นที่ป่าต้นน้ำที่เสื่อมโทรม การเพิ่มพื้นที่ป่าชุมชน ป่าเศรษฐกิจชุมชน ให้ได้ร้อยละ 100 ของพื้นที่เป้าหมายทั้งหมดในแผนงาน

4) พื้นที่ป่าไม้เพิ่มขึ้น ร้อยละ 20 จากที่มีอยู่ หรือประมาณ 10 ล้านไร่

กลยุทธ์ที่ 2 การสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนในการรักษาทรัพยากรธรรมชาติ
ตัวชี้วัดความสำเร็จของเป้าหมายระยะสั้น ดังนี้

1) มีการดำเนินงานในการลงทะเบียนอาสาสมัครประชาชนรักษาป่าในชุมชน โดยกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ 50 ของประชากรในชุมชนรอบพื้นที่ เขตป่าสงวนแห่งชาติ

2) มีการดำเนินการอบรมให้ความรู้แก่คนในชุมชนในการรักษาทรัพยากรธรรมชาติไม่น้อยกว่า ร้อยละ 70 ของประชากรในชุมชน ภายในปี 2558

3) มีจำนวนคดีความที่เกี่ยวข้องกับการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ลดลงกว่าเมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา

5. แนวความคิดตามนโยบายการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

นโยบายการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (พลเอก ดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ) ให้ไว้เมื่อวันที่ 16 กันยายน 2557 (สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.2558)

1. นโยบาย 5S

1) Stability (มั่นคงทุกระดับ) คือ สร้างขวัญกำลังใจและความมั่นคงให้แก่บุคลากรผู้ปฏิบัติงานทุกระดับชั้น ให้เกียรติคนทำงาน สนับสนุนและยกย่องผลงานที่มีคุณภาพ ต้องไม่มีการซื้อขายตำแหน่งในทุกระดับชั้น

2) Strengthening (กระชับวิธีการ) คือ ปฏิบัติภารกิจด้วยความรวดเร็ว กระชับ ตรงประเด็น และมีมาตรฐานทางด้านวิชาการ ทั้งในมิติของการพัฒนา และการแก้ไขปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยเน้นผลสัมฤทธิ์เป็นหลัก

3) Show transparency (ดำเนินงานโปร่งใส) คือ ปฏิบัติงานด้วยความสุจริต โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ทุกขั้นตอน

4) Strategy (ใ้ใส่ใจกลยุทธ์) คือ วางแผนกลยุทธ์แบบบูรณาการทั้งภายในและภายนอกหน่วยงานให้สามารถปฏิบัติได้จริง เพื่อนำไปสู่ผลงานที่เป็นรูปธรรมอย่างเป็นขั้นตอนและมีประสิทธิภาพสูงสุด (ทำก่อน ทำจริง ทำทันที มีผลสัมฤทธิ์)

5) Sustainable management (บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตามพระราชบัญญัติสูงสุดด้านการพัฒนาอย่างยั่งยืน) คือ บริหารจัดการ สงวน อนุรักษ์ ฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เป็นรากฐานของสังคมคุณภาพและการเจริญเติบโตด้านเศรษฐกิจ เพื่อการพัฒนาประเทศไทยอย่างยั่งยืน

2. งานที่ทุกกลุ่มภารกิจ (Cluster) ต้องปฏิบัติ

1) งานด้านบุคลากร : ปกครองบุคลากรทุกระดับชั้นด้วยระบบคุณธรรมและจริยธรรม ให้การดูแลขวัญกำลังใจอย่างเป็นรูปธรรม ให้ยึดมั่นและปฏิบัติตามค่านิยม 12 ประการ ของ คสช.

2) งานด้านฐานข้อมูล : จัดทำฐานข้อมูลภายใน กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้เป็นหนึ่งเดียว และเชื่อมต่อกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงาน/การตัดสินใจที่ถูกต้อง

3) งานด้านการดูแลรักษา สิ่งอุปกรณ์ : สนับสนุนและมีการควบคุมการใช้เครื่องมือ/อุปกรณ์/ครุภัณฑ์ มีผู้รับผิดชอบชัดเจน มีการซ่อมบำรุงตามวงรอบและมีการวางแผนจัดหาทดแทนอย่างเป็นระบบ

4) งานด้านการประชาสัมพันธ์ CSR: สร้างเครือข่าย ทุกภาคส่วน โดยใช้ การสื่อสารหลายช่องทาง สร้างการมีส่วนร่วม และปลูกฝังจิตสำนึก

5) งานด้านการปฏิบัติ :

- ดำเนินงานตามโครงการพระราชดำริให้เกิดผลสัมฤทธิ์สูงสุด
- ลดขั้นตอนและเวลาในการปฏิบัติงาน (มุ่งสู่ One Stop Service)
- พร้อมปฏิบัติงาน ฝึกฝนและพัฒนาทักษะตามภารกิจ มีแผน ปฏิบัติงาน

ชัดเจน

- ปฏิบัติงานเชิงรุก ประสานความร่วมมือภายใน-ภายนอกหน่วยงาน

3. ความร่วมมือด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมระดับนานาชาติ

1) ให้รวบรวมอนุสัญญา/ความร่วมมือระหว่างประเทศ รายงานหน้าที่และแผนปฏิบัติงานของกรมที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์บทบาทของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และท่าทีของประเทศไทย

2) จัดทำแผนปฏิบัติงานของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้มีบทบาทและแนวทางที่ชัดเจนตามอนุสัญญา/ความร่วมมือระหว่างประเทศ และวิเคราะห์ประโยชน์ที่ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และประเทศไทย จะได้รับ

3) ปรับโครงสร้างของหน่วยงานเพื่อรองรับบทบาทของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และประเทศไทยตามพันธกรณีของอนุสัญญา/ความร่วมมือระหว่างประเทศ

4. นโยบายเร่งด่วน

1) ดำเนินการในเรื่องสิทธิของบุคลากรทุกระดับ ปรับปรุงสภาพการทำงาน และสภาพความเป็นอยู่ของบุคลากรชั้นผู้น้อย โดยเฉพาะอย่างยิ่งบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่ทุรกันดารหรือพื้นที่เสี่ยงภัย

2) ดำเนินงานตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริอย่างเต็มความสามารถ

3) ป้องกันการบุกรุกพื้นที่ป่า ล่าสัตว์และตัดไม้ สร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน ทุกภาคส่วนในการรักษาแหล่งต้นน้ำ ผืนป่า สัตว์ป่า และเร่งฟื้นฟูพื้นที่ป่าเสื่อมโทรม

4) ใช้มาตรการปราบปรามโดยการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัดต่อผู้กระทำ ความผิดและลงโทษเจ้าหน้าที่ทุกระดับชั้น ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำผิดอย่าง เด็ดขาดและรวดเร็ว

5) ให้ความสำคัญกับการแก้ปัญหาการลักลอบตัดไม้พะยุง และสำรวจไม้พะยุง ของกลางเพื่อเตรียมการแปรรูปและส่งมอบให้รัฐบาลเพื่อใช้ประโยชน์

6) เพิ่มพื้นที่ป่าชายเลนและป้องกันการบุกรุก

7) สำรวจพื้นที่ป่าเสื่อมโทรมให้แล้วเสร็จภายใน 1 เดือน เพื่อดำเนินการตามนโยบายรัฐบาลต่อไป

8) ปฏิบัติตามแผนการแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศและน้ำกักเก็บน้ำใช้ทุกครัวเรือนตามยุทธศาสตร์พัฒนาและบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศให้สำเร็จตามกำหนดเวลา

9) ปรับปรุงหน่วยงานที่จัดให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยว (อุทยานแห่งชาติ สวนสัตว์ สวนพฤกษศาสตร์ ฯลฯ) ให้เป็นสากล มีการควบคุมการบริหารจัดการที่เป็นระบบ

10) ดำเนินการกำจัดขยะมูลฝอยตกค้างสะสมในสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยในพื้นที่วิกฤติ 26 จังหวัด ให้แล้วเสร็จตามแผนฯ

11) ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ CITES ให้สำเร็จตามกำหนดเวลาอย่างเคร่งครัด และ ให้ทุกหน่วยงานให้ความร่วมมืออย่างเต็มความสามารถ

12) ทุกหน่วยงานระดับกรมจัดทำโครงการกิจกรรมเพื่อสังคม (CSR : Corporate Social Responsibility) ให้ครอบคลุมถึงหน่วยงานระดับพื้นที่ เช่น อุทยานฯ

13) ทุกหน่วยงานให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

14) ให้ดำเนินการประชาสัมพันธ์เชิงรุก เพื่อสร้างความตระหนัก ความเข้าใจ และความเชื่อถือของประชาชนเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะความจำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย

15) ให้ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหาการถือครองสิทธิ์ที่ดินทับซ้อน อันเนื่องมาจากการออกเอกสารสิทธิ์ แผนที่ ขอกฎหมาย และการทุจริตของเจ้าหน้าที่ ฯลฯ

16) เร่งรัดและผลักดันการนำ “โครงการเร่งด่วนเพื่อแก้ไขปัญหาการบุกรุกทำลายทรัพยากร ป่าไม้ของประเทศ” มาใช้แก้ไขปัญหาเขตที่ดินทับซ้อนและแนวเขตพื้นที่ป่าที่ไม่ชัดเจน อันก่อให้เกิดข้อขัดแย้ง ระหว่างประชาชนและเจ้าหน้าที่รัฐ

17) ให้บริหารงานงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพตามแนวทางที่รัฐบาลกำหนด เร่งรณรงค์ ส่งเสริมให้บุคลากรมีคุณธรรม และวางแนวทางป้องกันไม่ให้เกิดการทุจริตประพฤติมิชอบเพื่อให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นกระทรวงที่มีจริยธรรม

6. ทฤษฎีการวิเคราะห์ด้วย SWOT Analysis

แนวคิดที่ผู้ศึกษาใช้ในการวิเคราะห์แนวโน้มนักศึกษาได้อาศัยแนวคิดการวิเคราะห์ด้วย SWOT Analysis โดย SWOT เป็นเครื่องมือในการประเมินสถานการณ์ สำหรับองค์กร หรือโครงการซึ่งช่วยผู้บริหารกำหนด จุดแข็งและจุดอ่อนจากสภาพแวดล้อมภายใน โอกาสและอุปสรรคจากสภาพแวดล้อมภายนอก ตลอดจนผลกระทบจากปัจจัยต่าง ๆ ต่อการทำงานขององค์กร (วิกิพีเดียสารานุกรมเสรี, 2553) สอดคล้องกับสมคิด บางโม (2552 : 351) ที่กล่าวว่า การวิเคราะห์สวอต (SWOT Analysis) เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์สถานการณ์ เพื่อให้ผู้บริหารรู้จุดแข็ง จุดอ่อนโอกาส และอุปสรรคขององค์กร ซึ่งจะช่วยให้ทราบว่าองค์กรได้เดินทางมาถูกทิศและไม่หลงทางนอกจากนี้ยังบอกได้ว่าองค์กรมีแรงขับไปยังเป้าหมายได้ดีหรือไม่ มั่นใจได้อย่างไรว่าระบบการทำงานในองค์กรยังมีประสิทธิภาพอยู่ มีจุดอ่อนที่จะต้องปรับปรุงอย่างไร ซึ่งการวิเคราะห์สภาวะแวดล้อม (SWOT Analysis) มีปัจจัยที่ควรนำมาพิจารณา 2 ส่วนดังนี้ (อ้างในณรงค์วิทย์ แสนทอง , 2551 : 22-23)

ปัจจัยภายใน (Internal Environment Analysis) ได้แก่

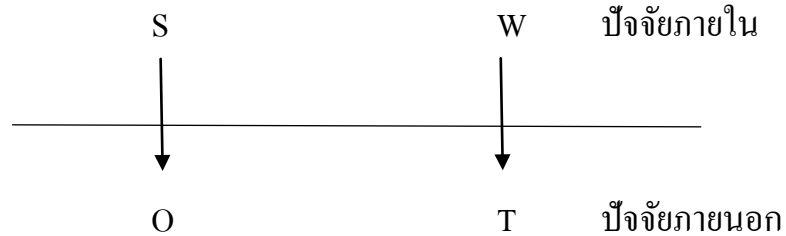
S มาจาก Strengths หมายถึง จุดเด่นหรือจุดแข็ง ซึ่งเป็นผลมาจากปัจจัยภายใน เป็นข้อดีที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายในองค์กร เช่น จุดแข็งด้านส่วนประสม จุดแข็งด้านการเงิน จุดแข็งด้านการผลิต จุดแข็งด้านทรัพยากรบุคคล องค์กรจะต้องใช้ประโยชน์จากจุดแข็งในการกำหนดกลยุทธ์

W มาจาก Weaknesses หมายถึง จุดด้อยหรือจุดอ่อน ซึ่งเป็นผลมาจากปัจจัยภายใน เป็นปัญหาหรือข้อบกพร่องที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายในต่างๆ ขององค์กร ซึ่งองค์กรจะต้องหาวิธีในการแก้ปัญหานั้น

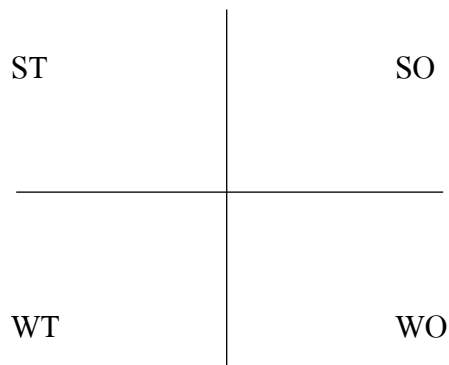
ปัจจัยภายนอก (External Environment Analysis) ได้แก่

O มาจาก Opportunities หมายถึง โอกาส เป็นผลจากการที่สภาพแวดล้อมภายนอกขององค์กรเอื้อประโยชน์หรือส่งเสริมการดำเนินงานขององค์กร โอกาสแตกต่างจากจุดแข็งตรงที่โอกาสนั้นเป็นผลมาจากสภาพแวดล้อมภายนอก แต่จุดแข็งนั้นเป็นผลมาจากสภาพแวดล้อมภายใน ผู้บริหารที่ดีจะต้องเสาะแสวงหาโอกาสอยู่เสมอ และใช้ประโยชน์จากโอกาสนั้น

T มาจาก Threats หมายถึง อุปสรรค เป็นข้อจำกัดที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายนอก ซึ่งการบริหารจำเป็นต้องปรับกลยุทธ์ให้สอดคล้องและพยายามขจัดอุปสรรคต่างๆ ที่เกิดขึ้นให้ได้จริง

ภาพ 1 แสดงภาพการเชื่อมโยงระหว่างปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก

ภาพ 2 แสดงภาพผลการวิเคราะห์โดย SWOT

SO = จุดแข็งและมีโอกาสพัฒนา

WO = จุดอ่อนและมีโอกาสพัฒนา

WT = จุดอ่อนและมีอุปสรรคในการพัฒนา

ST = จุดแข็งและมีอุปสรรคในการพัฒนา

1. ประโยชน์ของการวิเคราะห์ SWOT

วิเคราะห์ SWOT เป็นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมต่าง ๆ ทั้งภายนอกและภายในองค์กร ซึ่งปัจจัยเหล่านี้แต่ละอย่างจะช่วยให้เข้าใจได้ว่ามีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานขององค์กรอย่างไร จุดแข็งขององค์กรจะเป็นความสามารถภายในที่ถูกใช้ประโยชน์เพื่อการบรรลุเป้าหมายในขณะที่จุดอ่อนขององค์กร จะเป็นคุณลักษณะภายในที่อาจจะทำลายผลการดำเนินงาน โอกาสทางสภาพแวดล้อมจะเป็นสถานการณ์ที่ให้โอกาสเพื่อการบรรลุเป้าหมายขององค์กรในทางกลับกันอุปสรรคทางสภาพแวดล้อมจะเป็นสถานการณ์ที่ขัดขวางการบรรลุเป้าหมายขององค์กร ผลจากการวิเคราะห์ SWOT นี้จะใช้เป็นแนวทางในการกำหนดวิสัยทัศน์ การกำหนดกลยุทธ์ เพื่อให้องค์กรเกิดการพัฒนาไปในทางที่เหมาะสม เมื่อได้ข้อมูลเกี่ยวกับ จุดแข็ง-จุดอ่อน โอกาส-อุปสรรค จากการวิเคราะห์ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกด้วยการประเมินสภาพ แวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อมภายนอกแล้วให้นำจุดแข็ง -จุดอ่อนภายในมาเปรียบเทียบกับ โอกาส-อุปสรรค จากภายนอกเพื่อดูว่าองค์กร กำลังเผชิญสถานการณ์เช่นใดและภายใต้สถานการณ์ เช่นนั้น องค์กรควรจะทำอย่างไร โดยทั่วไป ในการวิเคราะห์ SWOT ดังกล่าวนี้ องค์กร จะอยู่ในสถานการณ์ 4 รูปแบบ ดังนี้

สถานการณ์ที่ 1 (จุดแข็ง- โอกาส) สถานการณ์นี้เป็นสถานการณ์ที่พึงปรารถนาที่สุดเนื่องจากองค์กรค่อนข้างจะมีหลายอย่าง ดังนั้น ผู้บริหารขององค์กรควรกำหนดกลยุทธ์ในเชิงรุก (Aggressive - Strategy) เพื่อดึงเอาจุดแข็งที่มีอยู่มาเสริมสร้างและปรับใช้และฉกฉวยโอกาสต่าง ๆ ที่เปิดมาหาประโยชน์อย่างเต็มที่

สถานการณ์ที่ 2 (จุดอ่อน-ภัยอุปสรรค) สถานการณ์นี้เป็นสถานการณ์ที่เลวร้ายที่สุดเนื่องจากองค์กรกำลังเผชิญอยู่กับอุปสรรคจากภายนอกและมีปัญหาจุดอ่อนภายในหลายประการดังนั้น ทางเลือกที่ดีที่สุดคือกลยุทธ์ การตั้งรับหรือป้องกันตัว (Defensive Strategy) เพื่อพยายามลดหรือหลบหลีกภัยอุปสรรค ต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นตลอดจนหามาตรการที่จะทำให้องค์กรเกิดความสูญเสียที่น้อยที่สุด

สถานการณ์ที่ 3 (จุดอ่อน-โอกาส) สถานการณ์องค์กรมีโอกาเป็นข้อได้เปรียบด้านการแข่งขันอยู่หลายประการ แต่ติดขัดอยู่ตรงที่มีปัญหาอุปสรรคที่เป็นจุดอ่อนอยู่ หลายอย่างเช่นกันดังนั้น ทางออกคือกลยุทธ์การพลิกตัว (Turnaround-

Oriented Strategy) เพื่อจัดหรือแก้ไขจุดอ่อนภายในต่าง ๆ ให้ พร้อมทั้งจะฉกฉวยโอกาสต่าง ๆ ที่เปิดให้

สถานการณ์ที่ 4 (จุดแข็ง-อุปสรรค) สถานการณ์นี้เกิดขึ้นจากการที่สภาพแวดล้อมไม่เอื้ออำนวยต่อการดำเนินงาน แต่ตัวองค์กรมีข้อได้เปรียบที่เป็นจุดแข็งหลายประการ ดังนั้น แทนที่จะรอจนกระทั่งสภาพแวดล้อมเปลี่ยนแปลงไป ก็สามารที่จะเลือกกลยุทธ์การแตกตัว หรือขยายขอบข่ายกิจการ (Diversification Strategy) เพื่อใช้ประโยชน์จากจุดแข็งที่มีสร้างโอกาสในระยะยาวด้านอื่น ๆ แทน

2. ขั้นตอนและวิธีการดำเนินการวิเคราะห์ SWOT

1) การประเมินสภาพแวดล้อมภายในบริษัท จะเกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์และพิจารณาทรัพยากรและความสามารถภายในบริษัทในทุกๆ ด้าน เพื่อที่จะระบุจุดแข็งและจุดอ่อนของบริษัทแห่งที่มาจากเบื้องต้นของข้อมูลเพื่อการประเมินสภาพแวดล้อมภายในคือระบบข้อมูลเพื่อการบริหารครอบคลุมทุกด้าน ทั้งในด้านโครงสร้าง ระบบ ระเบียบวิธีปฏิบัติงาน บรรยากาศในการทำงาน และทรัพยากรในการบริหารงาน ซึ่งได้แก่ คน เงิน วัสดุ การจัดการ รวมถึงการพิจารณาผลการดำเนินงานที่ผ่านมาของบริษัท เพื่อให้เข้าใจสถานการณ์และผลของกลยุทธ์ที่ได้กำหนดไว้ก่อนหน้านี้ด้วย จุดแข็งของบริษัทคือการวิเคราะห์ปัจจัยภายในจากมุมมองของผู้ที่อยู่ในบริษัทนั่นเอง ว่าปัจจัยใดที่เป็นข้อได้เปรียบหรือ เป็นจุดเด่นที่นำมาพัฒนาได้ และควรดำรงไว้เพื่อการเสริมสร้างความแข็งแกร่งของบริษัท ส่วนจุดอ่อนของบริษัทนั้นเป็นปัจจัยภายในจากมุมมองของผู้ที่อยู่ในบริษัท ว่าปัจจัยใดเป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดความเสียเปรียบ ซึ่งจำเป็นต้องมีการปรับปรุงให้ดีขึ้น หรือขจัดให้หมดไป

2) การประเมินสภาพแวดล้อมนอกบริษัท จะทำให้สามารถค้นหาโอกาสและอุปสรรคในการดำเนินธุรกิจซึ่งได้รับผลกระทบจากสภาพแวดล้อมในการดำเนินธุรกิจทั้งในและระหว่างประเทศเช่น ด้านเศรษฐกิจ (เช่น อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจ นโยบายการเงิน งบประมาณ) ด้านสังคม (เช่น ระดับการศึกษาและอัตราการรู้หนังสือของประชาชน ลักษณะชุมชน ขนบธรรมเนียมประเพณี) ด้านการเมือง (เช่น พระราชบัญญัติ มติคณะรัฐมนตรี นโยบายทางการเมือง) ด้านเทคโนโลยี (เช่น นวัตกรรม การผลิตพัฒนาการด้านเครื่องมือและอุปกรณ์) เป็นต้น โอกาสจากสภาพแวดล้อมจะเป็น

การวิเคราะห์ว่าปัจจัยภายนอกปัจจัยใดที่สามารถส่งผลกระทบต่อทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อการดำเนินธุรกิจและสามารถนำ ข้อดีเหล่านี้มาเสริมสร้างให้บริษัทเข้มแข็งขึ้น สำหรับอุปสรรคจากสภาพแวดล้อม จะเป็นการวิเคราะห์ว่าปัจจัยใดที่สามารถส่งผลกระทบต่อและก่อให้เกิดความเสียหายทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งบริษัทจำเป็นต้องหลีกเลี่ยงหรือปรับสภาพบริษัทให้มีความแข็งแกร่งและมีความพร้อมที่จะเผชิญกับผลกระทบดังกล่าว (อ้างในณรงค์วิทย์ แสนทอง, 2551 : 24)

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงวิเคราะห์ข้อมูลทุติยภูมิ ได้แก่ ข้อมูลสถานการณ์สภาพปัญหาและผลกระทบจากการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม เพื่อชี้ให้เห็นถึงความรุนแรง และแนวโน้มของปัญหา โดยเปรียบเทียบข้อมูลที่รวบรวมได้ในแต่ละหัวข้อข้อมูลกับค่ามาตรฐาน โดยพิจารณาปัญหาที่มีค่าต่ำกว่าค่ามาตรฐาน พิจารณาเปรียบเทียบจากข้อมูลย้อนหลังถึงข้อมูลปัจจุบัน ว่ามีการเปลี่ยนแปลงในทางลบหรือไม่ มากน้อยเพียงไร โดยสรุปถึงปัญหาพื้นที่ที่เกิดปัญหา สาเหตุ ผลกระทบ และการป้องกันแก้ไขปัญหา โดยการระดมความคิดเห็นจากทุกส่วนเพื่อให้เกิดแผน การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด จังหวัดราชบุรี พ.ศ.2559-2564 มีการดำเนินงานดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมความพร้อมในการดำเนินงาน

1. ศึกษาทบทวนวรรณกรรม เอกสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง
2. การตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ

สิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินงาน

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล
2. การจัดลำดับความสำคัญของปัญหา
3. การวิเคราะห์ศักยภาพของจังหวัดโดยวิธี SWOT Analysis
4. การจัดทำ (ร่าง) แผนบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ในระดับจังหวัด

5. การเสนอแผนบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
6. จัดส่งแผนบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด

ขั้นตอน ที่ 3 สรุปผลการดำเนินงานและข้อเสนอแนะ

1. การเตรียมความพร้อมในการดำเนินงาน

1. ศึกษาทบทวนวรรณกรรม เอกสาร และข้อมูลที่เกี่ยวข้องในด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด พร้อมทั้งวิเคราะห์ ปรับปรุง ตรวจสอบข้อมูล โดยดำเนินการดังนี้

1) นโยบายรัฐบาล (พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี) คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีแถลงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2557 โดยนโยบายในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คือ การรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากร และการสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์ กับการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน ในปัจจุบันมีการบุกรุกที่ดินของรัฐและตัดไม้ทำลายป่ามากขึ้น ทรัพยากรธรรมชาติและ ความหลากหลายทางชีวภาพที่เคยอุดมสมบูรณ์ เช่น ป่าไม้ สัตว์ป่า พันธุ์พืช และแร่ธาตุ ถูกทำลาย หรือนำไปใช้ประโยชน์ทางพาณิชย์ โดยไม่ชอบด้วยกฎหมายเป็นอันมาก ทั้งปัญหาภาวะมลพิษ โดยเฉพาะขยะประเภทต่างๆ ก็รุนแรงยิ่งขึ้น รัฐบาลจึงมีนโยบาย จะรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติ โดยสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์ และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน

2) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 84 รัฐต้อง ดำเนินการตามนโยบายด้านที่ดินทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

3) พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ.2535 ทุกมาตรา มีความเชื่อมโยงกับทิศทางการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

3.1 การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของจังหวัดอย่างเป็นรูปธรรมคำนึงถึงค่ามาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมด้านต่างๆ

3.2 การส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดีในจังหวัดบนพื้นฐานการมีส่วนร่วมจากภาคประชาชน

4) ยุทธศาสตร์การพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

4.1 การอนุรักษ์ฟื้นฟูและสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มุ่งรักษาและฟื้นฟูพื้นที่ป่าและเขตอนุรักษ์พัฒนาระบบฐานข้อมูลและการจัดการองค์ความรู้ให้เป็นเครื่องมือในการวางแผนและบริหารจัดการ ปรับปรุงระบบการบริหารจัดการที่ดินและการจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เร่งรัดการบริหารจัดการน้ำแบบบูรณาการ ปรับปรุงและฟื้นฟูแหล่งน้ำเพื่อเพิ่มปริมาณน้ำต้นทุนส่งเสริมให้เกิดการใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ จัดทำแผนแม่บทโครงสร้างพื้นฐานด้านทรัพยากรน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคอย่างเป็นระบบ รวมทั้ง ส่งเสริมการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรชีวภาพ

4.2 การปรับกระบวนการพัฒนาและขับเคลื่อนประเทศ เพื่อเตรียมพร้อมไปสู่การเป็นเศรษฐกิจและสังคมคาร์บอนต่ำและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยปรับโครงสร้างการผลิตของประเทศและพฤติกรรมผู้บริโภคเพื่อเตรียมพร้อมไปสู่เศรษฐกิจคาร์บอนต่ำและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานในภาคคมนาคมและขนส่ง เพื่อลดปริมาณก๊าซเรือนกระจก พัฒนาเมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เน้นการวางผังเมืองที่ผสมผสานวัฒนธรรม สังคม ระบบนิเวศเข้าด้วยกัน

4.3 การยกระดับขีดความสามารถในการรองรับและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เพื่อให้สังคมมีภูมิคุ้มกัน มุ่งพัฒนาองค์ความรู้และเครื่องมือในการบริหารจัดการเพื่อรองรับกับความท้าทายจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ รวมถึงพัฒนาศักยภาพชุมชนให้พร้อมกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

4.4 การเตรียมความพร้อมรองรับกับภัยพิบัติทางธรรมชาติ ด้วยการจัดทำแผนที่และจัดลำดับพื้นที่เสี่ยงภัยทั้งในระดับประเทศ ภูมิภาคและจังหวัด ยกระดับการจัดการภัยพิบัติ ให้มีประสิทธิภาพพัฒนาระบบฐานข้อมูล การสื่อสารโทรคมนาคม ส่งเสริมการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีด้านการจัดการภัยพิบัติ พัฒนาระบบงาน

อาสาสมัครของประเทศอย่างจริงจัง และให้มีมาตรฐานตามหลักสากล สนับสนุนภาคเอกชน สถานประกอบการ โรงเรียน และท้องถิ่นให้มีการเตรียมความพร้อม และจัดทำแผนปฏิบัติการรองรับภัยพิบัติ

4.5 การสร้างภูมิคุ้มกันด้านการค้าจากเงื่อนไขด้านสิ่งแวดล้อมและวิกฤตจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ มุ่งติดตามและเฝ้าระวังมาตรการการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ที่อาจส่งผลกระทบต่อการค้าและการลงทุน เตรียมมาตรการรองรับผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจากมาตรการทางการค้าและข้อตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ศึกษาผลกระทบและกำหนดแผนกลยุทธ์รายสินค้า รวมทั้งมาตรการเยียวยาในสินค้าและธุรกิจที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริมให้ผู้ส่งออกทำคาร์บอนฟุตพริ้นต์ และสร้างแรงจูงใจให้เกิดอุตสาหกรรมใหม่ๆ เพื่อการพัฒนาสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

4.6 การเพิ่มบทบาทประเทศไทยในเวทีประชาคมโลกที่เกี่ยวข้องกับกรอบความตกลงและพันธกรณีด้านสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ เป็นการศึกษารายละเอียดและสร้างความเข้าใจในพันธกรณีติดตามสถานการณ์การเจรจาและท่าทีของประเทศต่างๆ พัฒนาศักยภาพภาครัฐเพื่อเสริมสร้างทักษะการเจรจาพัฒนาความร่วมมือในกลุ่มอาเซียน และประเทศคู่ค้าสำคัญ สนับสนุนการดำเนินงานตามพันธกรณีและข้อตกลงระหว่างประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

4.7 การควบคุมและลดมลพิษ มุ่งลดปริมาณมลพิษทางอากาศ เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการขยะและน้ำเสียชุมชน พัฒนาระบบการจัดการของเสียอันตราย ขยะอิเล็กทรอนิกส์และขยะติดเชื้อ ลดความเสี่ยงอันตราย การรั่วไหล การเกิดอุบัติเหตุจากสารเคมีและพัฒนาระบบเตือนภัย แจ้งเหตุฉุกเฉิน และระบบการจัดการเมื่อเกิดอุบัติเหตุด้านมลพิษ

4.8 การพัฒนาระบบการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใสและเป็นธรรมอย่างบูรณาการ มุ่งส่งเสริมสิทธิและพัฒนาศักยภาพชุมชนในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติ ปรับปรุงกฎหมายเพื่อแก้ปัญหาค่าความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติ ของชุมชน ปรับนโยบายการลงทุนภาครัฐให้เอื้อต่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูผืนป่าให้

การจัดเก็บภาษีสิ่งแวดล้อมเพื่อสร้างแรงจูงใจในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพและลดการก่อมลพิษ สร้างรายได้จากความหลากหลายทางชีวภาพ พัฒนาระบบฐานข้อมูลและระบบติดตามประเมินผล รวมทั้งส่งเสริมการศึกษาวิจัย เพื่อสร้างระบบบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพ

5) แผนจังหวัดราชบุรี พ.ศ.2557-2560 ยุทธศาสตร์การพัฒนาความอุดมสมบูรณ์และคุณภาพทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เป็นเมืองน่าอยู่

5.1 พื้นฟูและสร้างสมดุลของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

5.2 สร้างความเข้มแข็งของชุมชนและท้องถิ่นในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

5.3 ตรวจสอบเฝ้าระวังคุณภาพน้ำ

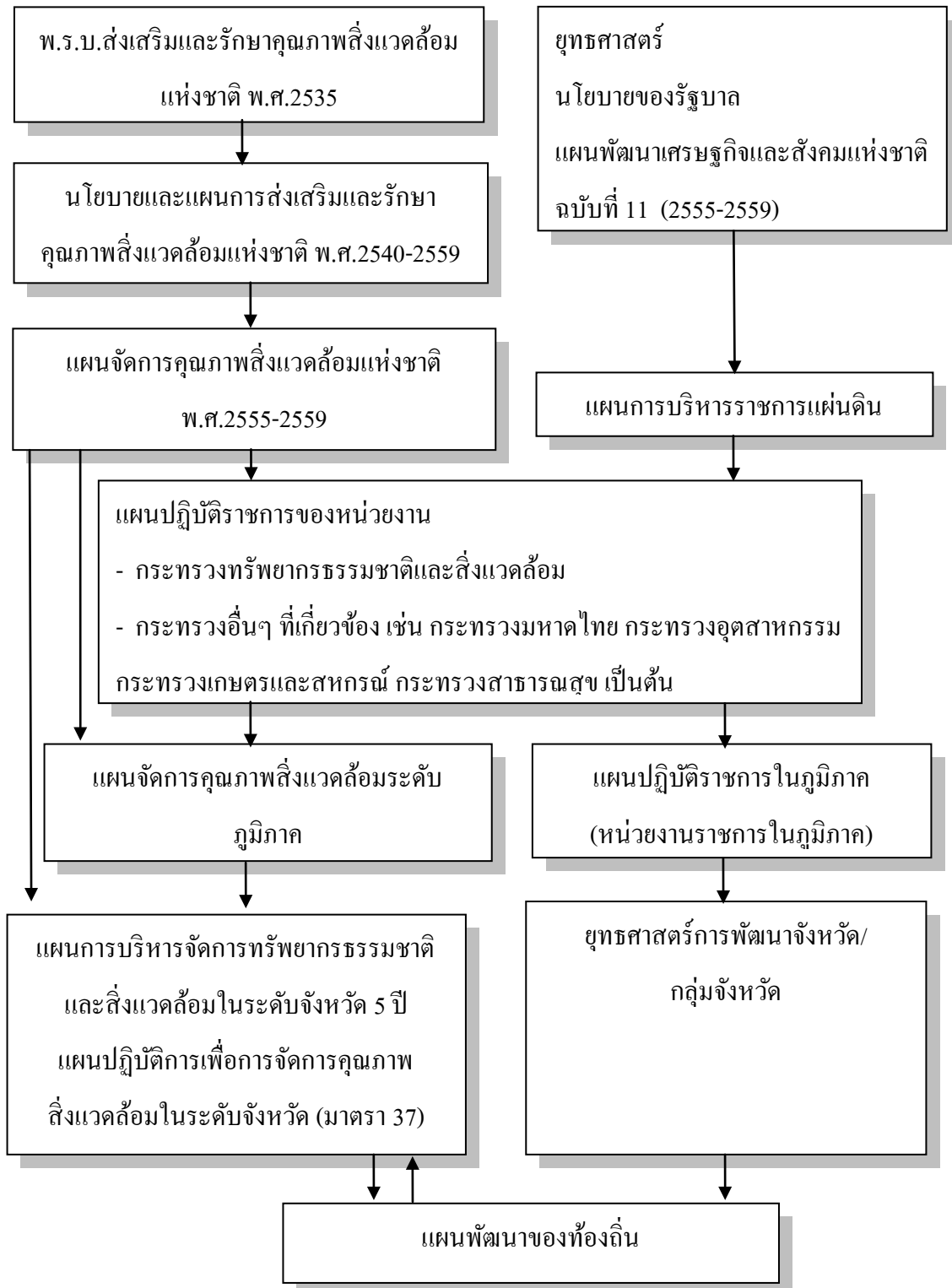
5.4 พื้นฟูและสร้างสมดุลของแม่น้ำลำคลอง

6) แผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2559-2561) นโยบายการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดังนี้

6.1 การพัฒนาระบบการกำจัดขยะมูลฝอยและระบบบำบัดน้ำเสีย

6.2 การบริหารจัดการและอนุรักษ์พื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

6.3 การจัดการสิ่งแวดล้อมและมลพิษต่างๆ

ภาพ 3 ความเชื่อมโยงของแผนต่าง ๆ และหน่วยงานหลักด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องทุกระดับ

2. จัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำและติดตามประเมินผลแผนปฏิบัติการ เพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด และแผนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด จังหวัดราชบุรี

สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดราชบุรี ได้ดำเนินการจัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำและติดตามประเมินผลแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด และแผนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด จังหวัดราชบุรี ตามคำสั่งจังหวัดราชบุรี ที่ 2414/2558 ลงวันที่ 15 กรกฎาคม 2558 โดยมีอำนาจหน้าที่ดังนี้

1) จัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด และแผนบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด 5 ปี จังหวัดราชบุรี

2) ติดตามและประเมินผลการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด และแผนบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในระดับจังหวัด 5 ปี จังหวัดราชบุรี

3) ปรับปรุงแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด และแผนบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด 5 ปี จังหวัดราชบุรี ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันและนโยบายของรัฐบาล

4) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด และแผนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด 5 ปี จังหวัดราชบุรี

5) ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ผู้ว่าราชการจังหวัดราชบุรีมอบหมายในส่วนที่เกี่ยวข้องกับแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด และแผนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด 5 ปี จังหวัดราชบุรี

2. การดำเนินงาน

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นการรวบรวมและศึกษาข้อมูล 2 ส่วนที่สำคัญ คือ ข้อมูลพื้นฐานของจังหวัด และข้อมูลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งต้องใช้ในการวิเคราะห์สภาพปัญหาและผลกระทบจากการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและสังคม ผู้ขอรับการประเมินได้ดำเนินการ ดังนี้

1) การสำรวจข้อมูลพื้นฐานของจังหวัดราชบุรี ซึ่งรวบรวมจากฐานข้อมูลที่มีอยู่เดิม และปรับปรุงให้ถูกต้อง และเป็นปัจจุบัน โดยส่งหนังสือแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ (1) ข้อมูลพื้นฐานของจังหวัด และ (2) สถานการณ์ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของจังหวัด

2) การวิเคราะห์ ปรับปรุง ตรวจสอบ และรวบรวมข้อมูลจากการจัดเตรียมข้อมูล เพื่อจัดทำ (ร่าง) แผนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด จังหวัดราชบุรี พ.ศ. 2559-2564 โดยนำข้อมูลที่ได้จากทุกภาคส่วน นำมาวิเคราะห์ ประมวลผล พร้อมทั้งปรับปรุงให้เป็นข้อมูลที่เป็นปัจจุบันมากที่สุด

3) การประสานขอข้อมูล และแผนงาน โครงการที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ (1) ข้อมูลโครงการ/แผนงาน ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด ในปีงบประมาณ พ.ศ.2559-2564 โดยดำเนินการจัดทำหนังสือเพื่อขออนุเคราะห์ข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานส่งเสริมการปกครอง ท้องถิ่น จังหวัดราชบุรี องค์การบริหารส่วนจังหวัดราชบุรี สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8 (ราชบุรี) สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 10 (ราชบุรี) สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 3 (บ้านโป่ง) สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 7 (ราชบุรี) สำนักทรัพยากรน้ำบาดาลเขต 8 (ราชบุรี) สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ราชบุรี สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดราชบุรี สำนักงานพลัง สำนักงานโครงการชลประทานราชบุรี สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดราชบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ราชบุรี เขต 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 สมุทรสงคราม และประธานคณะกรรมการเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) จังหวัดราชบุรี

2. การจัดลำดับความสำคัญของปัญหา

เป็นการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาด้าน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ต้องการอาศัยการดำเนินการอย่างเร่งด่วนในการป้องกันและแก้ไขปัญหา โดยทำการคัดเลือกเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาจัดลำดับความสำคัญของปัญหา เพื่อให้ค่าคะแนนและค่าถ่วงน้ำหนักของเกณฑ์แต่ละตัว เพื่อนำมาค่าคะแนนรวม และจัดลำดับความสำคัญของปัญหาก่อน-หลังต่อไป

3. การวิเคราะห์ศักยภาพของจังหวัดโดยวิธี SWOT Analysis

เป็นการศึกษาวิเคราะห์เพื่อชี้ให้เห็นถึงศักยภาพของจังหวัดในด้านต่างๆ ซึ่งประกอบด้วยวิเคราะห์ 4 ด้าน ได้แก่ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคที่เกิดขึ้น โดยพิจารณาทั้งปัจจัยภายในและภายนอกพื้นที่จังหวัดเพื่อประกอบในการจัดทำแผนบริหารฯ ต่อไป

ปัจจัยภายในจังหวัด เช่น โครงสร้างการบริหารงานของจังหวัด ระเบียบกฎหมาย บุคลากร งบประมาณ ระบบฐานข้อมูล การประสานงาน ความร่วมมือ เครื่องมือและอุปกรณ์ เป็นต้น

ปัจจัยภายนอกจังหวัด เช่น ด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง นโยบายรัฐ กฎหมายหรืออนุสัญญา ความร่วมมือต่าง ๆ และเทคโนโลยี เป็นต้น

4. การจัดทำ (ร่าง) แผนบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด

การดำเนินการ จัดทำ (ร่าง) แผนบริหาร จัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด จังหวัดราชบุรี พ.ศ. 2559-2564 หลังจากที่เราทราบประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นแล้ว โดยมีเนื้อหาประกอบด้วย วัตถุประสงค์ เป้าหมาย กลยุทธ์ แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม งบประมาณ และแหล่งงบประมาณ ผู้รับผิดชอบของแต่ละโครงการหรือกิจกรรม กลไกสนับสนุนการผลักดันแผนไปสู่การปฏิบัติ และแนวทางการติดตาม ประเมินผลแผนบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด และนำร่างดังกล่าวเสนอต่อคณะกรรมการจัดทำแผนบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ

สิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด จังหวัดราชบุรี เพื่อพิจารณารื้อต่อ (ร่าง) แผนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด จังหวัดราชบุรี พ.ศ. 2559-2564

การดำเนินการ ประชุมชี้แจง /หารือ/พิจารณาแผนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด จังหวัดราชบุรี พ.ศ.2559-2564 ดังนี้

1. การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อรับฟังความคิดเห็น (ร่าง) แผนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด จังหวัดราชบุรี พ.ศ. 2559-2564 ดำเนินการดังนี้

1) ประสานร่วมกับหน่วยงานในสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่จังหวัดราชบุรี เพื่อรวบรวมข้อมูลสถานการณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของจังหวัด สภาพปัญหาและแนวทางการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของจังหวัด

2) จัดทำหนังสือขอเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมความคิดเห็น (ร่าง) แผนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด จังหวัดราชบุรี พ.ศ. 2559-2564 จากทุกภาคส่วนในพื้นที่จังหวัดราชบุรี และแลกเปลี่ยนแนวทางการบริหาร จัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับพื้นที่ที่เหมาะสมและยั่งยืน

2. จัดการประชุมคณะกรรมการจัดทำแผนบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด จังหวัดราชบุรี เมื่อวันที่ 11 กันยายน 2558 ณ ห้องประชุมสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8 (ราชบุรี) ดำเนินการดังนี้

1) จัดทำหนังสือขอเชิญเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการจัดทำแผนบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด จังหวัดราชบุรี เมื่อวันที่ 11 กันยายน 2558 ณ ห้องประชุมสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8 (ราชบุรี)

2) จัดทำ (ร่าง) แผนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด จังหวัดราชบุรี พ.ศ. 2559-2564 เพื่อใช้ในวันประชุม

กรอบการจัด แผนบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับ
จังหวัด มีองค์ประกอบ ที่สำคัญ 4 ส่วน ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 บทนำ

ส่วนที่ 2 สถานการณ์การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของ
จังหวัด

- ยุทธศาสตร์และทิศทางการพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่จังหวัด
- สถานการณ์และปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของจังหวัดใน

ปัจจุบัน

- ผลการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ผ่านมา (พ.ศ.2555-
2559)

- การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อมที่ผ่านมา (พ.ศ.2555-2559)

ส่วนที่ 3 รายละเอียดของแผนบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ในระดับจังหวัด

- การวิเคราะห์ปัญหาและทิศทางการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- การลำดับความสำคัญของปัญหาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหา
- การจัดทำแผนบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับ

จังหวัด

- การรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนและภาคีการพัฒนา
- การติดตามและประเมินผลแผนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ

สิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด จังหวัดราชบุรี พ.ศ.2559-2564

ส่วนที่ 4 ภาคผนวก

5. การเสนอแผนบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

การเสนอแผนบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับ
จังหวัด เพื่อลงนามเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัด หลังจากที่ได้จัดทำแผนบริหารฯ
ที่ผ่านความเห็นชอบจากคณะทำงานจัดทำแผนบริหารฯ เรียบร้อยแล้ว จะต้องเสนอ

แผนบริหารฯ ต่อผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อลงนามเห็นชอบ ก่อนที่จะส่งไปยังสำนักงาน ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อเป็นผู้รวบรวมและพิจารณา แผนบริหารฯ ต่อไป

6. จัดส่งแผนบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

การดำเนินการจัดส่งแผนบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในระดับจังหวัด ให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และคณะกรรมการติดตามและประเมินผล แผนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด จังหวัด ราชบุรี เพื่อติดตามและประเมินผลแผนฯ และเพื่อใช้ประโยชน์ต่อไป

3. สรุปผลการดำเนินงานและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการดำเนินงานการจัดทำแผนบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด ตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการจัดทำแผนบริหาร จัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใน การดำเนินงาน เพื่อเป็นข้อมูลในการพิจารณาจัดทำแผนบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด เพื่อดำเนินการติดตามและ ประเมินผลแผนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด จังหวัดราชบุรี พ.ศ.2559-2564

บทที่ 4

ผลการศึกษา

จากการจัดทำแผนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด จังหวัดราชบุรี พ.ศ. 2559-2564 ที่ได้จากการวิเคราะห์ ประมวลผล ตามวิธีการศึกษา มีผลการศึกษารายละเอียด ดังนี้

1. ข้อมูลพื้นฐานของจังหวัดราชบุรี

1. สภาพทางกายภาพ

1) ตำแหน่ง

ละติจูด 13 องศา 10 ลิปดาเหนือ ถึง 13 องศา 45 ลิปดาเหนือ

ลองจิจูด 99 องศา 10 ลิปดาตะวันออก ถึง 100 องศา 5 ลิปดาตะวันออก

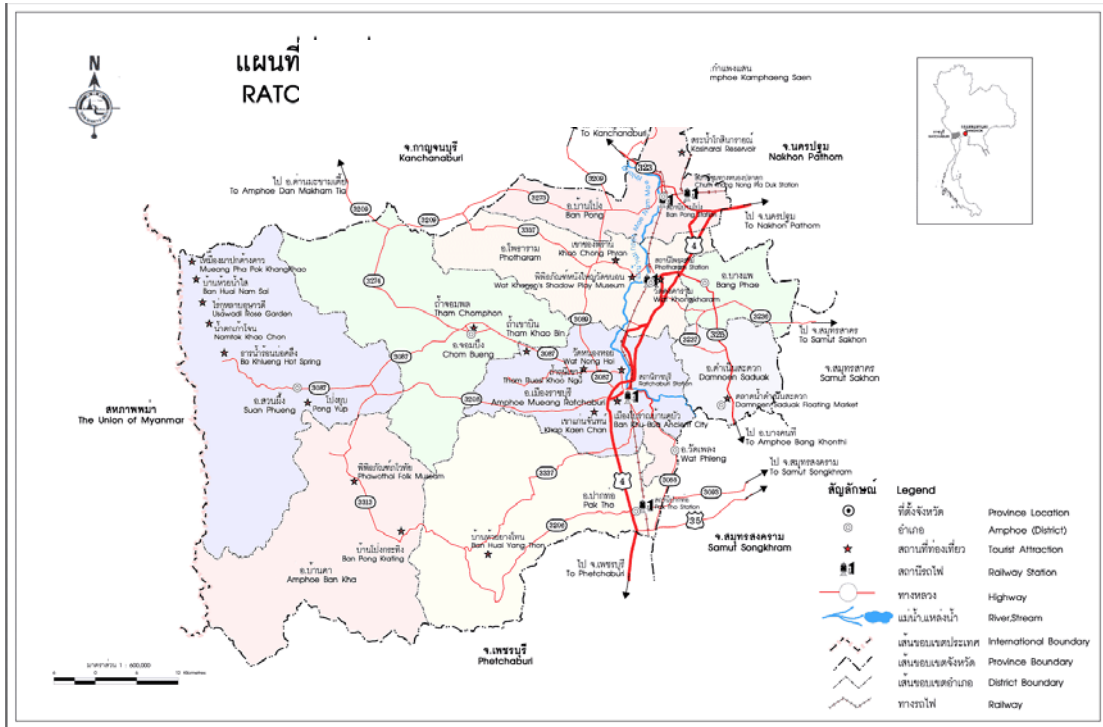
2) ขอบเขตจังหวัด

จังหวัดราชบุรีเป็นจังหวัดทางภาคตะวันตกของประเทศไทย ตั้งอยู่ระหว่างเส้นรุ้งที่ 13 องศา 10 ลิปดาเหนือ ถึง 13 องศา 45 ลิปดาเหนือ และระหว่างเส้นแวงที่ 99 องศา 10 ลิปดาตะวันออก ถึง 100 องศา 5 ลิปดาตะวันออก มีเนื้อที่ทั้งหมดประมาณ 5,196.462 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 3,247,789 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 11.27 ของเนื้อที่ภาคตะวันตก 8 จังหวัด มีพื้นที่ชายแดนติดกับประเทศพม่า โดยมีเทือกเขาตะนาวศรีเป็นแนวพรมแดนสันปันน้ำ ระยะความยาว 73 กิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับอำเภอดำม่วง อำเภอดำมะคา และอำเภอมือง จังหวัดกาญจนบุรี
ทิศใต้	ติดต่อกับ อำเภอยะโฮย จังหวัดเพชรบุรี
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ อำเภอสามพราน และอำเภอมือง จังหวัดนครปฐม อำเภอดำพวา และอำเภอมือง จังหวัดสมุทรสงคราม และอำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร

ทิศตะวันตก ติดต่อประเทศสหภาพพม่าซึ่งมีแนวชายแดนยาวประมาณ 73 กิโลเมตร

แผนที่จังหวัดราชบุรี

ภาพ 4 แสดงที่ตั้งและอาณาเขตของจังหวัดราชบุรี

3) พื้นที่จังหวัด

พื้นที่ทั้งหมดของจังหวัดประมาณ 5,196.462 ตารางกิโลเมตร (หรือประมาณ 3,247,789 ไร่)

4) ลักษณะภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศของจังหวัดราชบุรี แบ่งออกอย่างกว้างๆ ได้เป็น 4 ลักษณะ คือ

4.1 พื้นที่ภูเขาสูง ได้แก่บริเวณชายแดนด้านตะวันตกติดกับสหภาพพม่า และ เขตแดนด้านใต้ติดกับจังหวัด เพชรบุรี มีสภาพเป็นเทือกเขาสูง อุดมด้วยป่าดิบ ป่าเบญจพรรณ ป่าเต็งรัง และป่าไผ่ ในระดับความสูงตั้งแต่ 200 เมตร ถึง 1,100 เมตร ในเขตอำเภอสวนผึ้ง อำเภอบ้านคา และอำเภอปากท่อด้านตะวันตก

4.2 พื้นที่ราบสูง ได้แก่บริเวณถัดจากบริเวณเทือกเขามาทางด้านตะวันออก จนถึงตอนกลางของพื้นที่จังหวัดมีลักษณะเป็นที่ราบสูง และที่เนินลาด มีแม่น้ำภาชี และ ลำห้วย สาขา เป็นสายน้ำหลัก สภาพเนื้อดิน เป็นดินปนทรายมีการชะล้างพังทลายของ หน้าดินค่อนข้าง สูงถึงปานกลาง อยู่ในเขตอำเภอสวนผึ้ง อำเภอบ้านคา อำเภอจอมบึง และด้านตะวันตกของ อำเภอปากท่อ อำเภอเมืองฯ อำเภอโพธาราม และอำเภอบ้านโป่ง

4.3 ที่ราบลุ่ม ได้แก่บริเวณสองฝั่งแม่น้ำแม่กลอง และด้านตะวันออกของ พื้นที่ จังหวัด เนื้อดินเป็นดินร่วนและดินร่วนปนดินเหนียว มีความอุดมสมบูรณ์ มีระบบ ชลประทานแม่ กลองใหญ่ ครอบคลุมทั่วพื้นที่ ได้แก่บริเวณเขตอำเภอบ้านโป่ง อำเภอโพ ธาราม อำเภอบางแพ อำเภอเมืองฯ และอำเภอปากท่อ

4.4 ที่ราบลุ่มต่ำ ได้แก่บริเวณตอนปลายของแม่น้ำแม่กลองที่เชื่อมต่อกับ จังหวัด สมุทรสงคราม อยู่สูงจากระดับน้ำทะเล 1- 2 เมตร ดินมีความสมบูรณ์ เหมาะแก่ การทำสวนผัก ผลไม้

5) ลักษณะภูมิอากาศ

จังหวัดราชบุรี ตั้งอยู่ในเขตที่ได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ แต่ เนื่องจากมีเทือกเขาตะนาวศรีกั้นอยู่ จึงทำให้ได้รับลมมรสุมจากมหาสมุทรอินเดียและ ทะเลอันดามัน ไม่เต็มที่ จึงมีฝนตกน้อยในพื้นที่อำเภอที่ติดกับเทือกเขาตะนาวศรี ได้แก่ อำเภอสวนผึ้ง อำเภออู่ทองอยู่ระหว่าง 21 - 38 องศาเซลเซียส แต่ในฤดูหนาวบริเวณ เขิงเขาหรือ หุบเขาในพื้นที่อำเภอสวนผึ้ง และกิ่งอำเภอบ้านคาจะมีสภาพอากาศหนาว

- อุณหภูมิ ต่ำสุด (รายปี) 23.60 องศาเซลเซียส
- สูงสุด (รายปี) 37.90 องศาเซลเซียส
- เฉลี่ย (รายปี) 33.10 องศาเซลเซียส
- ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย 1,015.60 มิลลิเมตรต่อปี
- ความชื้นสัมพัทธ์ เฉลี่ย 72 %

2. ข้อมูลประชากร

ตาราง 2 จำนวนประชากรและการเปลี่ยนแปลงประชากร ๔ ปี ย้อนหลัง

ปี พ.ศ.	จำนวนประชากร (คน)			เกิด (คน)	ตาย (คน)	ย้ายเข้า (คน)	ย้าย ออก (คน)
	ชาย	หญิง	รวม				
2553	409,599	429,476	839,075	10,359	6,066	42,233	39,118
2554	441,063	431,621	844,527	11,024	6,145	43,792	39,913
2555	412,906	433,725	846,631	10,958	6,186	41,769	37,902
2556	414,568	435,594	850,162	10,490	6,438	38,888	39,772

ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดราชบุรี

3. สภาพทางเศรษฐกิจ

ตาราง 3 ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด

ลำดับที่	ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดจำแนกตาม สาขาการผลิต	มูลค่า (ล้านบาท)
1	เกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้	24,403
2	การประมง	539
3	การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	1,858
4	การผลิตอุตสาหกรรม	36,508
5	การไฟฟ้า ก๊าซ และประปา	31,019
6	การก่อสร้าง	3,528
7	การขายส่ง ขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ ของใช้บุคคลและของใช้ในครัวเรือน	11,402
8	โรงแรมและภัตตาคาร	475
9	การขายส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการคมนาคม	6,875

ตาราง 3 (ต่อ)

ลำดับที่	ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดจำแนกตามสาขาการ ผลิต	มูลค่า (ล้านบาท)
10	บริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่าและ บริการทางธุรกิจ	3,523
11	การบริหารราชการแผ่นดินและการป้องกัน ประเทศ รวมทั้งการประกันสังคมภาคบังคับ	7,055
12	การศึกษา	6,848
13	การบริการด้านสุขภาพและงานสังคมสงเคราะห์	2,512
14	การให้บริการชุมชนสังคมและบริหารส่วนบุคคล อื่นๆ	946
15	ลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	314
16	ตัวกลางทางการเงิน	4,376
	รวม	142,1822

ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดราชบุรี

4. สภาพทางสังคม

1) การประกอบอาชีพ

ตาราง 4 การประกอบอาชีพ จำแนกตามประเภทอาชีพ

อาชีพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ(%)
1. ภาคเกษตรกรรม	132,258	28.9
2. การทำเหมืองแร่ และเหมืองหิน	401	0.1
3. การผลิต	113,671	24.8
4. การไฟฟ้า ก๊าซ และไอน้ำ	3,376	0.7
5. การจัดหา น้ำ บำบัดน้ำเสีย	2,387	0.5
6. การก่อสร้าง	27,037	5.9

ตาราง 4 (ต่อ)

อาชีพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ(%)
7.การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ รถจักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือน	74,230	16.2
8.การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และ การคมนาคม	7,031	1.5
9. โรงแรมและภัตตาคาร	28,382	6.2
10. ข้อมูลสารและการสื่อสาร	942	0.2
11. กิจการทางการเงิน และ การประกันภัย	3,328	0.7
12. กิจกรรมอสังหาริมทรัพย์	782	0.2
13. กิจกรรมทางวิชาชีพและเทคนิค	2,628	0.6
14. การบริหารและการสนับสนุน	2,798	0.6
15. การบริหารราชการและการป้องกัน ประเทศ	20,785	4.5
16. การศึกษา	14,934	3.3
17. สุขภาพและสังคมสงเคราะห์	9,608	2.1
18. ศิลปะความบันเทิง นันทนาการ	3,195	0.7
19. กิจกรรมบริการด้านอื่นๆ	9,692	2.1
20. ลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	587	0.1
21. องค์การระหว่างประเทศ	-	-
รวมทั้งหมด	458,051	100

ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดราชบุรี

2) การสาธารณสุข

ตาราง 5 ประเภทสถานประกอบการสาธารณสุขและบุคลากร

ประเภทสถาน บริการสาธารณสุข/	หน่วย	พ.ศ.			
		2554	2555	2556	2557
โรงพยาบาลรัฐ	แห่ง	12	12	12	13
โรงพยาบาลเอกชน	แห่ง	6	6	6	6
สถานีอนามัย	คน	160	160	160	160
แพทย์	คน	252	279	269	332
ทันตแพทย์	คน	58	73	65	72
เภสัชกร	คน	88	95	102	106
พยาบาล	คน	1,653	1,773	1,721	1,850

ที่มา : สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดราชบุรี, 2557

3) ระบบสาธารณสุขปโภค

ตาราง 6 ร้อยละของการให้บริการสาธารณสุขปโภคและสาธารณสุขปโภค

ประเภทสาธารณสุขปโภค/สาธารณสุขปโภค	ร้อยละของการให้บริการ
น้ำประปา 45,962 ราย	8.84
ไฟฟ้า 255,031 ราย	49.05
โทรศัพท์ 1.เลขหมายโทรศัพท์ที่มี 93,993 ราย	18.07
2.เลขหมายโทรศัพท์ที่มีผู้เช่า 125,039 ราย	24.04
รวม	520,025 ราย
	100.00

ที่มา : 1) สำนักงานการประปาส่วนภูมิภาค

2) การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดราชบุรี

3) บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน)

4) แรงงาน (พ.ศ. 2558)

แรงงานทั้งหมด 458,051 คน ประกอบด้วย แรงงานในภาคเกษตร 132,258 คน (28.9 %) แรงงานนอกภาคเกษตร 375,793 คน (71.12 %) คนว่างงาน 3,589 คน (0.8 %)

5) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ตาราง 7 จำนวนและร้อยละขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ประเภทองค์กร	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ (%)
องค์การบริหารส่วนจังหวัด	1	0.89
เทศบาลเมือง	4	3.57
เทศบาลตำบล	30	26.79
องค์การบริหารส่วนตำบล	77	68.75
รวมทั้งหมด	112	100

ที่มา : สำนักงานท้องถิ่นจังหวัดราชบุรี, 2557

6) กลุ่ม/องค์กร/เครือข่าย

ตาราง 8 จำนวนของกลุ่ม/องค์กร/เครือข่าย

ประเภทกลุ่ม/องค์กร/เครือข่าย	จำนวน (องค์กร)	หมายเหตุ
ด้านอาชีพ	1	กลุ่มอาชีพ (OTOP)
ด้านสาธารณสุข	1	อาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.)
ด้านการพัฒนาชุมชน	4	1) ผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน 2) อาสาพัฒนาชุมชน 3) ประชาคมจังหวัดราชบุรี 4) วุฒิสภาสาธารณสุข

ตาราง 8 (ต่อ)

ประเภทกลุ่ม/องค์กร/เครือข่าย	จำนวน (องค์กร)	หมายเหตุ
ด้านทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	13	1) เครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) 2) เครือข่ายลุ่มน้ำแม่กลอง 3) สมาคม เครือข่ายอาสาพัฒนาประเทศไทย 4) กลุ่มรักษ์เขากระโจม 5) กลุ่มรักษ์น้ำ คลองดำเนินสะดวก 6) มูลนิธิกระต่าย ในดวงจันทร์ 7) เครือข่ายอนุรักษ์ ธรรมชาติเทือกเขาตะนาวศรี 8) เครือข่ายอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมราชบุรี 9) เครือข่าย กะเหรี่ยงเพื่อวัฒนธรรมและ สิ่งแวดล้อมราชบุรี 10) เครือข่ายลุ่มน้ำ สวนผึ้ง 11) เครือข่ายธนาคารต้นไม้ 12) เครือข่ายเยาวชนรักษ์ป่าโป่งกระทิง 13) เครือข่ายชนเผ่าเฝ้าระวังเรดด์
ด้านสาธารณสุข	7	1) อาสาสมัครป้องกันฝ่ายพลเรือน (อปพร.) 2) มูลนิธิ รวบรวมใจการกุศล ราชบุรี 3) มูลนิธิสว่างราชบุรี 4) มูลนิธิ ประชาชนกุศล 5) มูลนิธิปฐมบรมราชา นุสรณ์ 6) สว่างราชบุรี(เม็งจิน) 7) ศูนย์กู้ชีพจ.ราชบุรี
รวมทั้งหมด	26	

ที่มา : สำนักงานจังหวัดราชบุรี, 2557

2. สถานการณ์และปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของจังหวัด

1. ด้านทรัพยากรธรรมชาติ

1) ทรัพยากรดินและการใช้ที่ดิน

จากข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดินของกรมพัฒนาที่ดิน ปี 2554 การใช้ประโยชน์ที่ดินในจังหวัดราชบุรี ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เกษตรกรรม คิดเป็นร้อยละ 50.80 ของพื้นที่จังหวัด

ตาราง 9 พื้นที่และประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน

ประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน	พื้นที่ (ไร่)	พื้นที่ (ตร.กม.)	ร้อยละ (%)
1. ที่อยู่อาศัย	158,881	254.209	4.90
2. เกษตรกรรม	1,647,840	2,636.543	50.80
3. อุตสาหกรรม	19,071	30.514	0.59
4. ป่าไม้	1,142,032	1,827.251	35.21
5. ที่รกร้าง	175,915	281.464	5.42
6. ที่อื่นๆ	52,291	83.665	1.61
7. แหล่งน้ำ	47,755	76.408	1.47
รวมทั้งหมด	3,243,784	5,190.054	100.00

ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, 2554

2) ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า

2.1 ทรัพยากรป่าไม้

จังหวัดราชบุรีมีธรรมชาติที่มีความอุดมสมบูรณ์ทั้งด้านพืชพรรณและสัตว์ป่า อีกทั้งยังมีสถานที่ที่มีความสำคัญทางธรรมชาติอยู่หลายแห่ง เช่น อุทยานแห่งชาติเฉลิมพระเกียรติไทยประจัน วนอุทยานถ้ำเขาน้อย เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าแม่ น้ำภาชี เขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำค้างคาว เขตห้ามล่าสัตว์ป่าเขาประทับช้าง

ลักษณะภูมิประเทศทำให้เกิดป่าหลายชนิดกระจายอยู่บนพื้นที่ที่มีความสูงต่าง ๆ กัน เช่น

- ป่าดิบชื้น (Moist Evergreen Forest) ครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมด 27,523.8 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 9 ของพื้นที่ โดยมีการกระจายอยู่ทางตอนใต้และตะวันตกของพื้นที่และบริเวณลำห้วยสายใหญ่ ๆ กระจายอยู่ในหลายระดับความสูง เช่น บริเวณลำห้วยพุน้ำร้อน ห้วยตองกินเจ้า ห้วยพระกำ และหุบเขาจมูก เป็นต้น สภาพโดยทั่วไปของพื้นที่จะรกทึบ

ประกอบไปด้วยไม้ยืนต้น ไม้พุ่ม หวายและเถาวัลย์ชนิดต่าง ๆ เป็นไม้ที่เป็นดัชนีสำคัญ ได้แก่ ตะเคียนทอง กระบาก หว่า กระทุ่มน้ำ นอกจากนี้ยังพบกกล้วยไม้และเฟิร์นอีกหลายชนิด เช่น ชายผ้าสีดา เป็นต้น

- ป่าดิบแล้ง (Dry Evergreen Forest) สำหรับป่าดิบแล้ง กระจายตัวอยู่ในทั่วพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าแม่ น้ำกาฬ ซึ่งเป็นพืชสังคมที่พบมากที่สุดและมีการกระจายตัวมากในตอนบนของแนวขอบพื้นที่ และมีพืชรุ่นสองที่มีการฟื้นตัวกระจายอยู่เป็นหย่อมๆ ชนิดพันธุ์ที่พบมาก เช่น กระเบาค่าง กระเบาถัก หว่า เป็นต้น

- ป่าเบญจพรรณ (Mixed Deciduous Forest) ครอบคลุมพื้นที่ 55,047.6 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 18 ของพื้นที่ พบตอนเหนือและตะวันออกเฉียงเหนือของพื้นที่ ลักษณะเด่นที่ปรากฏในป่าชนิดนี้คือ ป่าโปร่งประกอบด้วยไม้ขนาดกลางจำนวนมาก การผลัดใบของพันธุ์ไม้ที่ขึ้นอยู่ในป่าชนิดนี้ เพื่อลดอัตราการคายน้ำในช่วงปริมาณความชุ่มชื้นในดินมีน้อย พันธุ์ไม้จะเริ่มทิ้งใบในช่วงปลายเดือนธันวาคม และจะค่อย ๆ ผลิใบใหม่ในช่วงเดือนเมษายนของทุกปี ป่าชนิดนี้มักจะมีไฟป่าเกิดขึ้นในช่วงฤดูแล้ง เพราะมีไฟอยู่มาก พันธุ์ไม้ที่สำคัญ ได้แก่ ตะแบก เสลา ประดู่ มะค่าโมง จี้อ้าย แดง เก็ดดำ เป็นต้น ส่วนไม้พื้นล่างประกอบด้วย สาบเสือ หญ้า เถาวัลย์ต่าง ๆ และไม้ไฟชนิดต่าง ๆ เช่น ไผ่รวก ไผ่ป่า ไผ่บง

- ป่าเต็งรัง (Dry Dipterocarp Forest) ครอบคลุมพื้นที่ 18,349.2 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 6 ของพื้นที่ ป่าชนิดนี้จะพบทางตอนเหนือและตะวันออกเฉียงเหนือ โดยอยู่ถัดจากป่าเบญจพรรณออกมา ดินจะมีลักษณะเป็นทรายและลูกรัง ลักษณะโครงสร้างของป่าชนิดนี้จะเป็นป่าโปร่ง มีต้นไม้ขนาดเล็กและขนาดกลางกระจายอยู่ทั่วไป และมี

หญ่ชนิดต่าง ๆ กระจายอยู่ทั่วไปเช่นกัน ไม้เด่นขององค์ประกอบโครงสร้างของป่าชนิดนี้ ได้แก่ ไม้เต็ง รั้ง เหียง พลวง กว้าว พะยอม ส่วนไม้วงศ์อื่น ๆ ที่พบ เช่น มะขามป้อม รักเขา ไช้เต่า ตะแบกแดง เป็นต้น

ตาราง 10 พื้นที่ป่าไม้

พื้นที่จังหวัดราชบุรี (ตร.กม.)	พื้นที่ป่า (ตร.กม.)	
	ปี 2556	ร้อยละของพื้นที่จังหวัด
5,196.462	1,778.506	34.27

ที่มา : ศูนย์สารสนเทศ สำนักวางแผนและสารสนเทศ กรมป่าไม้, 2556

จากตาราง 10 พื้นที่ป่าไม้ของจังหวัดราชบุรี ตั้งแต่ปี 2556 มีเนื้อที่เพิ่มขึ้น อาจเนื่องมาจากการกำหนดแนวเขตป่าไม้ที่มีความชัดเจนขึ้นและการจัดกิจกรรมการปลูกป่าที่มีอย่างต่อเนื่อง ซึ่งปัญหาที่สำคัญของทรัพยากรป่าไม้ คือ มีความขัดแย้งของประชาชนกับภาครัฐในเรื่องสิทธิในการครอบครองที่ดินค่อนข้างมาก เนื่องจากรายการต้องการที่ดินทำกิน สาเหตุที่สำคัญมาจากการบุกรุกพื้นที่ป่า หางของป่าล่าสัตว์ และแนวเขตไม่ชัดเจน

ตาราง 11 เขตพื้นที่ป่าไม้แบ่งตามประเภท

ลำดับ	เขตพื้นที่ป่าไม้แบ่งตามประเภท	พื้นที่ป่า (ตร.กม.)
1	ป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรี	117.81
2	ป่าสงวนแห่งชาติ	1,864.95
3	พื้นที่เพื่อการอนุรักษ์และนันทนาการ	0.00
4	อัตรการขยายเพิ่มขึ้นของพื้นที่ราชการที่มีการปลูกป่า	0.00
5	อุทยานแห่งชาติ	328.74

ตาราง 11 (ต่อ)

ลำดับ	เขตพื้นที่ป่าไม้แบ่งตามประเภท	พื้นที่ป่า (ตร.กม.)
6	เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า	489.31
7	วนอุทยาน	4.80
8	พื้นที่ป่าลักษณะอื่นๆ	N/A

ที่มา : กรมป่าไม้, 2556

* ความหลากหลายทางชีวภาพ

การกำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำภาคตะวันตก กำหนดให้ป่าภาคตะวันตกเป็น “พื้นที่ต้นน้ำชั้น 1 และ 2” จากมติ ค.ร.ม. วันที่ 21 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2538

เป็นพื้นที่ที่มีความต่อเนื่องกับผืนป่าทุ่งใหญ่นเรศวร ซึ่งเป็นมรดกโลก และผืนป่าแก่งกระจาน รวมทั้งเชื่อมต่อกับพื้นที่ป่าประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งเป็นผืนป่าเขตร้อนชื้นที่สำคัญของเอเชีย ความอุดมสมบูรณ์ด้านพันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์ป่าหายาก เช่น นกเงือก (นกแก๊ก) ชะนีหน้าขาว จากข้อมูลผลการวิจัยและสำรวจของคณะทำงานโครงการส่วนพระองค์ในสมเด็จพระเทพฯ และอีกหลายสถาบันพบว่า เป็นพื้นที่ที่มีความหลากหลายทางชีวภาพมากแห่งหนึ่งของโลก

ซึ่งป่าส่วนใหญ่ในจังหวัดราชบุรีอยู่ในเขตพื้นที่อำเภอสวนผึ้ง อำเภอบ้านคา และอำเภอจอมบึง พื้นที่จะประกอบด้วยป่าและภูเขาอันเป็นส่วนหนึ่งของเทือกเขาตะนาวศรี ทำให้มีหลากหลายทางชีวภาพ มีรายละเอียดดังนี้

2.2 ทรัพยากรสัตว์ป่า

พบสัตว์ป่าหายาก เช่น เม่น เสือ ลิง ชะนี นก นกเงือก เก้ง ควางป่า กระเจิง ไก่ป่า

- กระต๊อบ ปริมาณที่พบ 6-10 ตัว แหล่งที่พบ บริเวณห้วยต้องกินเจ้า , ห้วยพุน้ำร้อน

- สมเสร็จ ปริมาณที่พบ 5-10 ตัว แหล่งที่พบ น้ำตกห้วยสวนพลู , ปลายห้วยแห้ง , ห้วยพุน้ำร้อน

- เลียงผา ปริมาณที่พบ 4-6 ตัว แหล่งที่พบ สันเขาจุมูก , ป่าลำบัวทอง

- เสือโคร่ง ปริมาณที่พบ 1-2 ตัว แหล่งที่พบ ป่าห้วยพุฒน้ำร้อน , ป่าห้วยสวนพลู , ป่าห้วยต้องกินเจ้า

- ค้างคาวกินแมลง ปริมาณที่พบ 3,600,000 ตัว แหล่งที่พบ เขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำค้างคาว

- ค้างคาวกินผลไม้ ปริมาณที่พบ 10,000 ตัว แหล่งที่พบ เขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำค้างคาว

ที่มา : สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 3 (บ้านโป่ง)

2) ทรัพยากรธรณี

หมู่บ้านเสี่ยงภัยดินถล่มในจังหวัดราชบุรี มีจำนวน 16 หมู่บ้าน
รายละเอียดดังตาราง 12

ตาราง 12 รายชื่อหมู่บ้านเสี่ยงภัยดินถล่มจังหวัดราชบุรี

ลำดับที่	อำเภอ	ตำบล	บ้าน
1	บ้านคา	บ้านคา	บ้านคา
2	บ้านคา	บ้านคา	หนองน้ำขุ่น
3	บ้านคา	บ้านคา	ลำพระ
4	บ้านคา	บ้านคา	หนองปล้อง
5	บ้านคา	บ้านคา	บ้านบึงเหนือ
6	บ้านคา	บ้านคา	โป่งเจ็ด
7	บ้านคา	บ้านบึง	ร่องเจริญ
8	บ้านคา	บ้านบึง	พุฒน้ำร้อน
9	บ้านคา	บ้านบึง	ห้วยสวนพลู
10	บ้านคา	บ้านบึง	ห้วยน้ำใส
11	บ้านคา	หนองพันจันทร์	ทุ่งมะลิคร้อ
12	บ้านคา	หนองพันจันทร์	หนองจอก
13	บ้านคา	หนองพันจันทร์	หนองธง

ตาราง 12 (ต่อ)

ลำดับที่	อำเภอ	ตำบล	บ้าน
14	สวนผึ้ง	สวนผึ้ง	ถ้ำหิน
15	สวนผึ้ง	สวนผึ้ง	ห้วยผาก
16	สวนผึ้ง	สวนผึ้ง	ตะโกล่าง

ที่มา : กรมทรัพยากรธรณี ,2557

3) ด้านสิ่งแวดล้อม

3.1 คุณภาพน้ำในแม่น้ำและคูคลองสายหลัก

การเฝ้าระวังคุณภาพน้ำแหล่งน้ำโดยกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดำเนินการตรวจวัดโดยเครื่องมือตรวจวัดคุณภาพน้ำ ได้ดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำแม่น้ำแม่กลอง โดยมีสถานีตรวจวัดคุณภาพน้ำ จำนวน 12 สถานี คือ

MK01 ปากน้ำแม่กลอง อ.เมือง จ.สมุทรสงคราม

MK02 หน้าโรงพยาบาลสมเด็จพระพุทธเลิศหล้า อ.เมือง

จ.สมุทรสงคราม

MK03 สะพานสมเด็จพระศรีสุริเยนทร์ อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม

MK04 สะพานสมเด็จพระอัมรินทร์ อ.บางคนทีจ. สมุทรสงคราม

MK05 หน้าค่ายกาญจนาภิเษก อ.เมือง จ.ราชบุรี

MK06 สะพานวัดใหม่ชานาญ อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

MK07 สะพานเฉลิมพระเกียรติ 60 พรรษามหาราชนิ อ.บ้านโป่ง

จ.ราชบุรี

MK7.1 สะพานวัดลาดบัวขาวอ.บ้านโป่ง จ.ราชบุรี

MK7.9 สะพานเฉลิมพระเกียรติ ร.9 (วัดคงสัก) อ.ท่ามะกาจ.กาญจนบุรี

MK08 บ้านท่าเรือ อ.ท่ามะกา จ.กาญจนบุรี

MK09 ท้ายเขื่อนแม่กลอง อ.ท่าม่วง จ.กาญจนบุรี

MK10 บ้านปากแพรก อ.เมือง จ.กาญจนบุรี

โดยมีตัวชี้วัดคุณภาพน้ำ (Parameters) ที่สำคัญ ได้แก่ ปริมาณออกซิเจนที่ละลายในน้ำ (DO) ปริมาณความสกปรกในรูปสารอินทรีย์ (BOD) ปริมาณแบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด (TCB) ปริมาณแบคทีเรียกลุ่มฟีคัลโคลิฟอร์ม (FCB) และปริมาณไนโตรเจนที่อยู่ในรูปของแอมโมเนียทั้งหมด (NH₃) จากการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำ สามารถสรุปผลการติดตามตรวจสอบได้ แสดงตาราง 13

ตาราง 13 ผลการตรวจวัดคุณภาพน้ำแม่กลอง

สถานี	ค่าเฉลี่ยคุณภาพน้ำแม่น้ำแม่กลอง ปี 2556					ประเภทแหล่งน้ำ (คุณภาพน้ำ)	ตัวชี้วัดที่เป็นปัญหา
	ค่าเฉลี่ยคุณภาพน้ำที่สำคัญ						
	DO (mg/l)	BOD	TCB (MPN/100ml)	FCB	NH ₃ (mg/l)		
MK01	3.20	1.3	21,250.0	5,250.0	0.15	4 (ต่ำ)	DO,TCB,FCB
MK02	3.91	1.2	19,700.0	1,372.5	0.06	4 (ต่ำ)	DO
MK03	4.14	1.6	5,250.0	2,050.0	0.06	3 (พอใช้)	-
MK04	4.34	1.3	7,725.0	980.0	0.09	3 (พอใช้)	-
MK05	4.30	1.0	8,900.0	730.0	0.07	3 (พอใช้)	-
MK06	4.06	1.3	16,450.0	2,125.0	0.10	3 (พอใช้)	-
MK07	5.30	1.6	52,250.0	2,560.0	0.10	4 (ต่ำ)	TCB
MK7.1	5.40	1.9	57,000.0	7,522.5	0.23	4 (ต่ำ)	TCB,FCB
MK7.9	5.07	1.4	102,500.0	3,197.5	0.07	4 (ต่ำ)	TCB
MK08	5.51	1.3	116,000.0	14,025.0	0.14	4 (ต่ำ)	TCB,FCB
MK09	6.38	1.2	1,672.5	280.0	0.07	3 (พอใช้)	-
MK10	4.95	0.9	3,682.5	272.5	0.14	3 (พอใช้)	-
ประเภท	≥4.0	≤2.0	≤20,000	≤4,000	≤0.5	พอใช้	
ประเภท	≥2.0	≤4.0	-	-	≤0.5	ต่ำ	

ที่มา : สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8 (ราชบุรี) ,2556

3.2 ระบบบำบัดน้ำเสีย

ในจังหวัดราชบุรี มีจำนวน อปท. 3 แห่ง ที่มีระบบบำบัดน้ำเสียชุมชน คือ เทศบาลเมืองราชบุรี เทศบาลเมืองบ้านโป่ง และเทศบาลเมืองโพธาราม

1. ระบบบำบัดน้ำเสียเทศบาลเมืองราชบุรี

เป็นระบบบำบัดน้ำเสียแบบบ่อปรับเสถียร (Stabilization Pond) ซึ่งเป็นระบบบำบัดน้ำเสียที่อาศัยธรรมชาติในการบำบัดสารอินทรีย์ในน้ำเสีย โดยออกแบบให้รองรับน้ำเสียได้วันละ 20,000 ลูกบาศก์เมตร ก่อสร้างแล้วเสร็จเมื่อปี 2544 ใช้งบประมาณทั้งสิ้น 359 ล้านบาท ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากกรมโยธาธิการและผังเมือง ครอบคลุมพื้นที่ให้บริการประมาณ 8.7 ตารางกิโลเมตร

2. ระบบบำบัดน้ำเสียเทศบาลเมืองบ้านโป่ง

เป็นระบบบำบัดน้ำเสียแบบบ่อปรับเสถียร (Stabilization Pond) ออกแบบให้สามารถบำบัดน้ำเสียได้วันละ 5,000 ลูกบาศก์เมตร แต่ปัจจุบันมีน้ำเสียไหลเข้าระบบวันละประมาณ 2,400 ลูกบาศก์เมตร (ข้อมูลจากการคำนวณเวลาทำงานของเครื่องสูบน้ำ) และเทศบาลเมืองบ้านโป่งหยุดเดินระบบบำบัดน้ำเสียแล้ว

3. ระบบบำบัดน้ำเสียเทศบาลเมืองโพธาราม

เป็นระบบบำบัดน้ำเสียแบบคลองวนเวียน (Oxidation ditch : OD) เป็นระบบที่อาศัยแบคทีเรียพวกที่ใช้ ออกซิเจน (Aerobic Bacteria) เป็นตัวหลักในการย่อยสลายสารอินทรีย์ในน้ำเสีย และเจริญเติบโตเพิ่มจำนวน ก่อนที่จะถูกแยกออกจากน้ำทิ้ง โดยวิธีการตกตะกอนระบบบำบัดน้ำเสียของเทศบาลเมืองโพธาราม ออกแบบให้สามารถบำบัดน้ำเสียได้วันละ 5,000 ลูกบาศก์เมตร แต่ปัจจุบันมีน้ำเสียไหลเข้าระบบเพียงประมาณวันละ 2,000 ลูกบาศก์เมตร (ข้อมูลจากการคำนวณเวลาการทำงานของเครื่องสูบน้ำ)

3.3 คุณภาพอากาศ

จากการตรวจวัดคุณภาพอากาศจังหวัดราชบุรี ที่สถานีตรวจวัดอัตโนมัติที่ตั้งอยู่ที่ สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8 (ราชบุรี) ควบคุมดูแล โดยกรมควบคุมมลพิษ สรุปได้ว่าคุณภาพอากาศของจังหวัดราชบุรีอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน แสดงดังตาราง

ตาราง 14 ผลการตรวจวัดคุณภาพอากาศในบรรยากาศโดยทั่วไป

สารมลพิษ	ค่าเฉลี่ย ความเข้มข้น ในเวลา	ผลการ ตรวจวัด คุณภาพ อากาศ	ค่ามาตรฐาน *
ฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 10 ไมครอน	24 ชม. 1 ปี	0.0639 0.0412	ไม่เกิน 0.12 มก./ลบ.ม. ไม่เกิน 0.05 มก./ลบ.ม.
ก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ (CO)	1 ชม.	1.0	ไม่เกิน 30 ppm. (34.2 มก./ลบ.ม)
	8 ชม.	1.0	ไม่เกิน 9 ppm. (10.26 มก./ลบ.ม)
ก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ (SO ₂)	1 ชม.	0.006	ไม่เกิน 0.3 ppm. (780 มก./ลบ.ม)
ก๊าซไนโตรเจนไดออกไซด์ (NO ₂)	1 ชม.	0.023	ไม่เกิน 0.17 ppm. (0.32 มก./ลบ.ม)

ที่มา : กรมควบคุมมลพิษ

3.4 ขยะมูลฝอย

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ในจังหวัดราชบุรี ปี พ.ศ. 2556 มีจำนวน 112 แห่ง ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่ง เทศบาลเมือง 4 แห่ง เทศบาลตำบล 30 แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล 77 แห่ง มี อปท. ที่มีข้อมูลปริมาณขยะมูลฝอย จำนวน 61 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 54.95 (สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8, 2556) สรุปสถานการณ์การจัดการขยะมูลฝอยของ อปท. ในจังหวัดราชบุรี ได้ดังนี้

ขยะมูลฝอยชุมชน

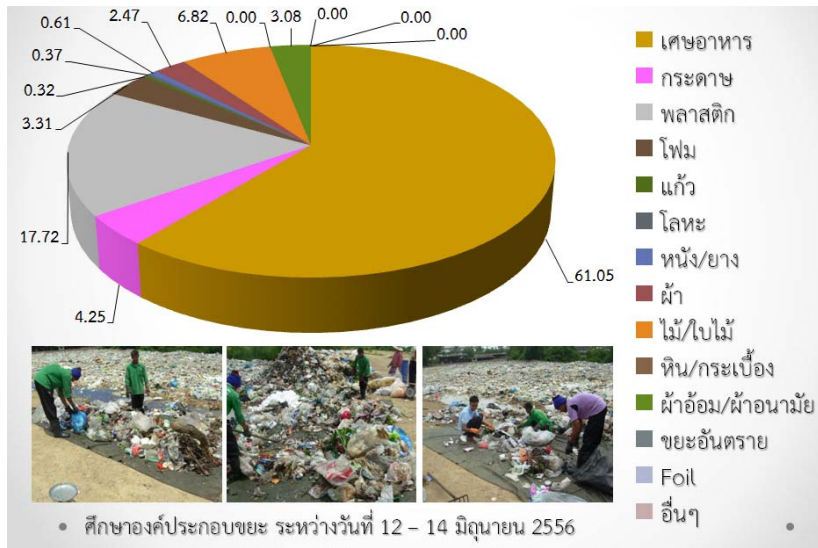
1. อัตราการผลิต ปริมาณและองค์ประกอบขยะมูลฝอย

(1) อัตราการผลิต : จากการสำรวจข้อมูลปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นใน อปท.ของจังหวัดราชบุรี (61 แห่ง) คำนวณกับฐานประชากรของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น (พ.ศ. 2555) แบ่งตาม เขตการปกครองในระดับท้องถิ่น อัตราการผลิตขยะมูลฝอยของเทศบาลเมือง เท่ากับ 1.24 กก./คน/วัน เทศบาลตำบลเท่ากับ 1.01 กก./คน/วัน และองค์การบริหารส่วนตำบล เท่ากับ 0.56 กก./คน/วัน (สำรวจโดย สสภ.8, วิเคราะห์โดย ทสจ.ราชบุรี)

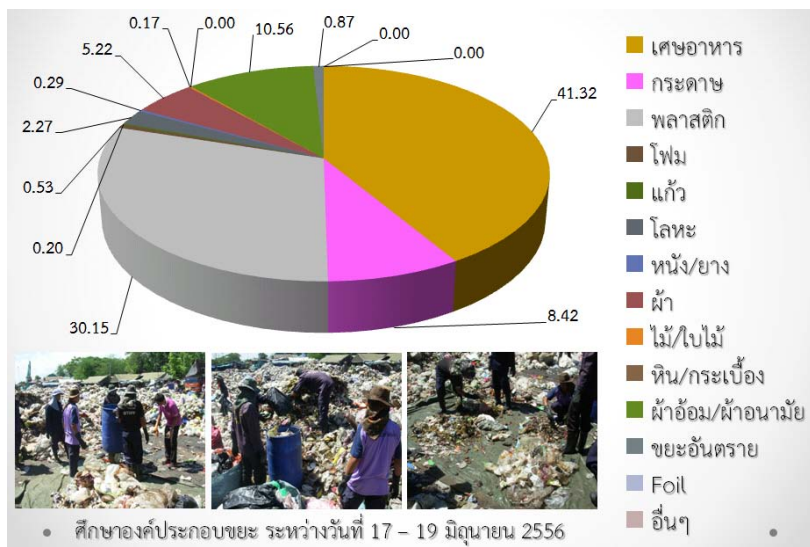
(2) ปริมาณขยะมูลฝอย : ปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) จำนวน 111 แห่ง เท่ากับ 604.88 ตัน/วัน หรือประมาณ 220,781 ตัน/ปี โดยมี อปท. ที่มีบริการเก็บขนจำนวน 61 แห่ง มีปริมาณขยะมูลฝอย 154,012 ตัน/ปี และ อปท. ที่ไม่มีบริการเก็บขน จำนวน 50 แห่ง มีปริมาณขยะมูลฝอย (จากการคำนวณ) ประมาณ 66,769 ตัน/ปี

(3) ปริมาณของขยะมูลฝอยตกค้างสะสม : ข้อมูล ณ เดือนพฤศจิกายน 2557 จังหวัดราชบุรี มีปริมาณขยะสะสม 464,064 ตัน โดยประเมินจากสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย 18 แห่ง ที่ตั้งอยู่ในพื้นที่จังหวัดราชบุรี

(4) องค์ประกอบของขยะมูลฝอย : องค์ประกอบของขยะมูลฝอยในจังหวัดราชบุรี ประกอบด้วย เศษอาหารมากที่สุด ประมาณร้อยละ 41-61 หรือเฉลี่ยร้อยละ 51 รองลงมาเป็นพลาสติก เฉลี่ยร้อยละ 24 และที่พบรองลงมามีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกันคือ กระดาษ ไม้/ใบไม้ ขยะอันตรายมีประมาณ (สสภ.8, ทด.กระบี่ และ ทด.ศรีดอนไผ่, 2556) รายละเอียด ดังรูปที่ 1 และ 2

ภาพ 5 องค์ประกอบขยะมูลฝอยเทศบาลตำบลกระเจี๊ว อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี

ภาพ 6 องค์ประกอบขยะมูลฝอยเทศบาลตำบลศรีดอนไผ่ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี

2. การคัดแยกและนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่

จังหวัดราชบุรีมีปริมาณขยะมูลฝอยที่นำไปใช้ประโยชน์ใหม่ คิดเป็นร้อยละ 9.93 หรือ 41.89 ตัน/วัน รวม 15 , 289.85 ตัน/ปี (จาก อปท. จำนวน 61 แห่ง) โดยรูปแบบการนำกลับมาใช้ประโยชน์ส่วนใหญ่ คือ การนำไปรีไซเคิล (สศท.8, 2556)

3. การเก็บขนขยะมูลฝอย

อปท. ในจังหวัดราชบุรี ที่มีการดำเนินการเก็บขนขยะมูลฝอย จำนวน 61 แห่ง (จากทั้งหมด 111 แห่ง) คิดเป็นร้อยละ 54.96 โดยเทศบาลเมือง 4 แห่ง เท่ากับ ร้อยละ 100 เทศบาลตำบล 27 แห่ง (จากทั้งหมด 30 แห่ง) เท่ากับ ร้อยละ 90 และองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) 30 แห่ง (จากทั้งหมด 77 แห่ง) เท่ากับ ร้อยละ 38.96 อปท. ที่ไม่มีการเก็บขน จำนวน 50 แห่ง (เทศบาลตำบล 3 แห่ง และ อบต. 47 แห่ง) ทำให้มีขยะมูลฝอยตกค้างในชุมชน คือ เทศบาลตำบล 22.52 ตันต่อวัน และ องค์การบริหารส่วนตำบล 156.76 ตันต่อวัน รวมมีขยะมูลฝอยตกค้าง 179.28 ตัน/วัน รวม 65,437 ตันต่อปี (สสภ.8, 2556)

4. การกำจัดมูลฝอย

จากแบบสำรวจการกำจัดขยะมูลฝอยของ อปท. ในจังหวัดราชบุรี โดย สสภ.8 พบว่า อปท. ทั้ง 61 แห่ง (ที่มีการบริการเก็บขนและกำจัดขยะมูลฝอย) มีการกำจัดขยะมูลฝอยทั้งที่มีสถานที่กำจัดของตนเอง และจ้างเอกชนเก็บขนและกำจัด จำนวน 18 แห่ง (ที่ตั้งในพื้นที่จังหวัดราชบุรี) และนอกพื้นที่จังหวัดราชบุรี การกำจัดขยะมูลฝอยของ อปท. ในจังหวัดราชบุรีส่วนใหญ่ไม่ถูกหลักวิชาการ (61 แห่ง) คิดเป็นร้อยละ 92.65 หรือ 390.95 ตัน/วัน รวม 142,696.75 ตัน/ปี กำจัดแบบถูกหลักวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 7.35 หรือ 31 ตัน/วัน รวม 11,315 ตัน/ปี โดย อปท. ที่มีการกำจัดแบบถูกต้องในจังหวัดราชบุรีมี 2 แห่ง คือ เทศบาลเมืองท่าผา และ เทศบาลตำบลศรีดอนไผ่

5. การจัดการขยะมูลฝอยแบบศูนย์รวม

ในปี พ.ศ.2549 กรมควบคุมมลพิษ ได้เสนอให้จังหวัดมีการแบ่งกลุ่มพื้นที่ในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย (Cluster) จำนวน 3 กลุ่ม โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดราชบุรี จะต้องนำขยะมูลฝอยไปกำจัด ณ ศูนย์จัดการขยะมูลฝอยทั้ง 3 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 กลุ่มอำเภอเมืองราชบุรี อำเภอปากท่อ และอำเภอดำเนินสะดวก

กลุ่มที่ 2 กลุ่มอำเภอบ้านโป่ง และอำเภอโพธาราม

กลุ่มที่ 3 กลุ่มอำเภอจอมบึง อำเภอสวนผึ้ง และอำเภอบ้านคา

ในการดำเนินการได้ให้แต่ละพื้นที่ อปท. เสนอพื้นที่ให้อำเภอพิจารณา
แจ้งจังหวัดคัดเลือกต่อไป แต่ไม่มี อปท. เสนอพื้นที่ที่เหมาะสมให้พิจารณา

ของเสียอันตรายชุมชน

1) ปริมาณของเสียอันตรายชุมชน

จากการสำรวจพบว่า มีปริมาณของเสียอันตรายชุมชนประมาณ 5.23 ตัน/วัน
หรือ 1,909 ตัน/ปี โดย อปท. ที่มีบริการเก็บขน จำนวน 3.67 ตัน/วัน หรือ 1,340 ตัน/ปี
และอปท.ที่ไม่มีบริการเก็บขน จำนวน 1.56 ตัน/วัน หรือ 569 ตัน/ปี (สศก.8, 2556)

2) การรวบรวมและกำจัดของเสียอันตรายชุมชน

จังหวัดราชบุรียังไม่มีระบบการจัดการขยะอันตรายชุมชน โดยส่วนใหญ่ยัง
ทิ้งปะปนกับมูลฝอยทั่วไป แม้ว่าบางท้องถิ่นมีการรณรงค์การคัดแยกของเสียอันตราย
ชุมชนออกจากมูลฝอยทั่วไป แต่ยังมีข้อจำกัดในการรวบรวมและขนส่งไปรีไซเคิลหรือ
กำจัดอย่างถูกหลักวิชาการ

มูลฝอยติดเชื้อและการจัดการ

มูลฝอยติดเชื้อจากโรงพยาบาลและคลินิกในจังหวัดราชบุรี มีปริมาณ
ทั้งหมด 627.68 ตัน/ปี จาก โรงพยาบาลของรัฐ จำนวน 498.66 ตัน/ปี โรงพยาบาล
ส่งเสริมสุขภาพตำบล/อำเภอ จำนวน 53.22 ตัน/ปี โรงพยาบาลเอกชน จำนวน 62.31 ตัน/
ปี และคลินิกเอกชน จำนวน 13.49 ตัน/ปี ซึ่งมูลฝอยติดเชื้อส่วนใหญ่ถูกนำไปกำจัดใน
เตาเผาของโรงพยาบาลหรือเตาเผาของเอกชน (สศก.8, 10 มี.ค.2557)

4) ด้านทรัพยากรน้ำ

4.1 กลุ่มน้ำสาขาในพื้นที่จังหวัดราชบุรี

จังหวัดราชบุรี มีกลุ่มน้ำสาขาของกลุ่มน้ำแม่กลอง จำนวน 2 กลุ่มน้ำสาขา
ได้แก่ กลุ่มน้ำสาขาลำภาชี และกลุ่มน้ำสาขาที่ราบแม่น้ำแม่กลอง

1. กลุ่มน้ำสาขาลำภาชี เป็นกลุ่มน้ำสาขาของกลุ่มน้ำแม่กลอง มีความยาวลำ
น้ำประมาณ 163 กิโลเมตร มีต้นกำเนิดมาจากเทือกเขาที่แบ่งเขตแดนระหว่างจังหวัดราชบุรี
และเพชรบุรี มีลำน้ำย่อย 24 สาย ตลอดช่วงลำน้ำลำภาชี มีพื้นที่ 2,574.74 ตารางกิโลเมตร
คิดเป็นร้อยละ 8.53 ตั้งอยู่ทางตอนล่างของกลุ่มน้ำแม่

2. **ลุ่มน้ำสาขาที่ราบแม่น้ำแม่กลอง** ครอบคลุมพื้นที่ 3 จังหวัด (กาญจนบุรี ราชบุรี และสมุทรสงคราม) มีความยาวประมาณ 140 กิโลเมตร เกิดจากแม่น้ำแควน้อยและแม่น้ำแควใหญ่ ไหลมาบรรจบกันที่ตำบลปากแพรก อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี กลายเป็นแม่น้ำแม่กลอง ไหลผ่านจังหวัดกาญจนบุรี (ต้นน้ำ) จังหวัดราชบุรี (กลางน้ำ และจังหวัดสมุทรสงคราม (ปลายน้ำ) สำหรับจังหวัดราชบุรี ครอบคลุมพื้นที่อำเภอบ้านโป่ง โพนาราม ดำเนินสะดวก บางแพ เมืองราชบุรี วัดเพลง ปากท่อ และอำเภอจอมบึง (บางส่วน)

พื้นที่ลุ่มน้ำที่อยู่ในเขตจังหวัดราชบุรี ประกอบด้วย พื้นที่ลุ่มน้ำท่าจีน พื้นที่ลุ่มน้ำแม่กลอง และพื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรี โดยจังหวัดราชบุรีส่วนใหญ่อยู่ในลุ่มน้ำแม่กลอง การกำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังรายละเอียดข้างท้าย และจากข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์ของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พบว่าพื้นที่ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำในจังหวัดราชบุรี ส่วนใหญ่อยู่ในชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ ชั้น 5 และ ชั้น 4 โดยมีพื้นที่ 2,127.48 ตารางกิโลเมตร และ 1,389.86 ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ 41 และ ร้อยละ 26.78 ของพื้นที่จังหวัด ตามลำดับ ส่วนชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ 1A และ 1B มีพื้นที่ คิดเป็นร้อยละ 18.64 และ ร้อยละ 0.22 ของพื้นที่จังหวัด ตามลำดับ

1. **พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1** หมายถึงพื้นที่ที่จะต้องสงวนรักษาไว้เป็นพื้นที่ต้นน้ำลำธาร โดยเฉพาะ เนื่องจากมีลักษณะและคุณสมบัติที่อาจมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจากการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินได้ง่ายและรุนแรง โดยแบ่งออกเป็น 2 ระดับชั้นย่อย คือ

- **พื้นที่ลุ่มน้ำชั้น 1A** หมายถึง พื้นที่ที่ยังคงมีสภาพป่าสมบูรณ์ปรากฏอยู่ในปี พ.ศ.2525 ซึ่งจำเป็นต้องสงวนรักษาไว้เป็นพื้นที่ต้นน้ำลำธารและเป็นทรัพยากรป่าไม้ของประเทศ
- **พื้นที่ลุ่มน้ำชั้น 1B** หมายถึง พื้นที่ที่สภาพป่าส่วนใหญ่ในพื้นที่ได้ถูกทำลาย ตัดแปลง หรือเปลี่ยนแปลงไปเพื่อพัฒนาการใช้ที่ดินรูปแบบอื่นก่อน พ .ศ.2525 และการใช้ที่ดินหรือการพัฒนาในรูปแบบต่างๆ ที่ดำเนินการไปแล้ว จะต้องมีการควบคุมมลพิษ

2. พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 2 ลักษณะทั่วไปมีคุณภาพเหมาะสมต่อการเป็นต้นน้ำลำธารในระดับรองลงมา และสามารถนำมาใช้ประโยชน์เพื่อกิจการที่สำคัญได้ เช่น การทำเหมืองแร่ เป็นต้น

3. พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 3 พื้นที่โดยทั่วไปสามารถใช้ประโยชน์ได้ทั้งกิจการทำไม้ เหมืองแร่ และการปลูกพืชกสิกรรมประเภทไม้ยืนต้น

4. พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 4 สภาพพื้นที่เป็นป่าไม้ที่ถูกรุกแผ้วถางไปใช้ประโยชน์เพื่อกิจการพืชไร่เป็นส่วนมาก

5. พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 5 ลักษณะโดยทั่วไปเป็นที่ราบ หรือที่ลุ่ม หรือเนินลาดเอียงเล็กน้อย และส่วนใหญ่ป่าไม้ได้ถูกรุกแผ้วถางเพื่อประโยชน์ด้านเกษตรกรรม โดยเฉพาะทำนา และกิจการอื่นๆ ไปแล้ว

ประเภทของแหล่งน้ำในพื้นที่

- แม่น้ำสายหลัก ได้แก่ 1) แม่น้ำแม่กลอง
- แม่น้ำสายรอง ได้แก่ 1) แม่น้ำภาชี
- คลอง/ลำราง ได้แก่ 1) คลองวัดประคู้ 2) คลองดำเนินสะดวก
- ทะเลสาบ/อ่างเก็บน้ำ/บึง/หนองน้ำ ได้แก่ 1) อ่างเก็บน้ำโป่งกระทิง ปริมาตรกักเก็บน้ำ 0.23 ล้าน ลบ.ม. 2) อ่างเก็บน้ำห้วยมะหาด ปริมาตรกักเก็บน้ำ 4.3 ล้าน ลบ.ม. 3) อ่างเก็บน้ำชฎาหวาย ปริมาตรกักเก็บน้ำ 2.5 ล้าน ลบ.ม. 4) อ่างเก็บน้ำห้วยสำนักไม้เต็ง ปริมาตรกักเก็บน้ำ 36.0 ล้านลบ.ม. 5) อ่างเก็บน้ำห้วยท่าเคย ปริมาตรกักเก็บน้ำ 23.4 ล้านลบ.ม.

ปริมาณน้ำ

- ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยในจังหวัด 1,205.1 มิลลิเมตร
- ปริมาณน้ำท่า 213.37 ล้านลูกบาศก์เมตร
- ปริมาณน้ำที่เก็บกักได้ 86.34 ล้านลูกบาศก์เมตร

พื้นที่ชลประทาน และพื้นที่นอกเขตชลประทาน

- พื้นที่ชลประทาน 2,624,209 ไร่
- พื้นที่นอกเขตชลประทาน 623,580 ไร่

ความต้องการใช้น้ำในด้านต่างๆ (เช่น ด้านเกษตร อุตสาหกรรม

อุปโภค-บริโภค ฯลฯ)

- ด้านเกษตร	13.09 ล้านลูกบาศก์เมตร
- อุตสาหกรรม	1.600 ล้านลูกบาศก์เมตร
- อุปโภค – บริโภค	2.46 ล้านลูกบาศก์เมตร

4.2 ด้านทรัพยากรน้ำบาดาล

จังหวัดราชบุรี มีปริมาณน้ำบาดาลกักเก็บ 9,680.74 ล้านลูกบาศก์เมตร และมีปริมาณน้ำบาดาลเดิมรายปี 528.89 ล้านลูกบาศก์เมตร จำนวนน้ำบาดาลในจังหวัดราชบุรีส่วนใหญ่มีคุณภาพดี อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานน้ำบาดาลเพื่อการบริโภค (มีค่า TDS น้อยกว่า 600 มิลลิกรัมต่อลิตร) ยกเว้นบริเวณอำเภอปากท่อ และอำเภอวัดเพลง ทางตะวันออกเฉียงใต้ของจังหวัด และต่อเนื่องขึ้นไปในแนวเหนือ-ใต้ จนถึงตอนเหนือของอำเภอโพธาราม พบน้ำบาดาลกร่อย มีค่า TDS ค่อนข้างสูง คาดว่าเกิดจากการแทรกซึมเข้ามาของน้ำเค็ม และบริเวณแคบๆ ทางด้านตะวันออกเฉียงใต้ของอำเภอสวนผึ้ง ซึ่งน่าจะเกิดจากการทำลายของน้ำพุร้อนในบริเวณนั้น คุณภาพของน้ำบาดาลข้างต้น คาดว่ามีความสัมพันธ์กับการละลายและทิศทางการไหลของน้ำบาดาลในพื้นที่ด้วย ซึ่งพบว่าระดับแรงดันของน้ำบาดาลสูงระหว่าง 100-200 เมตรจากระดับน้ำทะเลปานกลาง ปริมาณเหล็กของพื้นที่ส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน มีค่าโดยทั่วไปต่ำกว่า 0.5 มิลลิกรัมต่อลิตร ยกเว้นบางส่วนของด้านตะวันตกของพื้นที่ในเขตอำเภอสวนผึ้ง อำเภอบ้านคาที่มีปริมาณเหล็กสูง และเป็นบริเวณที่มีศักยภาพน้ำบาดาลค่อนข้างต่ำ หรือเป็นบริเวณที่หาน้ำบาดาลยากเนื่องจากรองรับด้วยหินแกรนิตเป็นส่วนใหญ่

แหล่งน้ำบาดาลที่ให้ปริมาณน้ำมาก อยู่ในระดับไม่ลึกนัก ควรพัฒนาจากบริเวณหินปูนยุคเพอร์เมียน ซึ่งอาจให้น้ำตั้งแต่ 10 ลูกบาศก์เมตรต่อชั่วโมง ถึงมากกว่า 20 ลูกบาศก์เมตรต่อชั่วโมง แต่คุณภาพน้ำอาจต้องปรับปรุงเนื่องจากความกระด้างค่อนข้างสูง แหล่งน้ำบาดาลปริมาณปานกลางแต่คุณภาพดี และระดับลึกปานกลางควรพัฒนาจากบริเวณแนวสัมผัสของหินแกรนิตกับหินข้างเคียง รวมทั้งในบริเวณที่ราบที่มีรอยเลื่อนและรอยแตกพาดผ่าน แหล่งน้ำบาดาลที่มีปริมาณมาก แต่คุณภาพไม่ดี ได้แก่ บริเวณอำเภอปากท่อ และอำเภอวัดเพลงที่ติดต่อกับจังหวัดเพชรบุรี และสมุทรสงคราม และต่อเนื่องไปทางทิศเหนือเกือบจะในแนวเหนือ-ใต้ จนถึงอำเภอโพธาราม

บ่อน้ำบาดาลในจังหวัดราชบุรีทั้งหมด 3,531 บ่อ โดยจัดแบ่งเป็นระบบประปา
บาดาล จำนวน 812 ระบบ บ่อน้ำบาดาลของผู้ประกอบการที่มีใบอนุญาตใช้น้ำบาดาล
(ปี 2558) จำนวน 587 บ่อ โดยแบ่งออกเป็นประเภทดังตาราง 15

ตาราง 15 ประเภทอุปโภคบริโภค ธุรกิจ และเกษตรกรรม

อำเภอ	เกษตรกรรม	ธุรกิจ	อุปโภคบริโภค	รวม
ดำเนินสะดวก	4	11	13	28
จอมบึง	24	18	13	55
บางแพ	7	22	22	51
บ้านโป่ง	3	179	27	209
ปากท่อ	13	16	6	35
โพธาราม	38	59	10	107
เมือง	24	54	16	94
บ้านคา	-	-	1	1
สวนผึ้ง	3	2	2	7
รวม	116	361	110	587

ที่มา : สำนักทรัพยากรน้ำบาดาลเขต 8 (ราชบุรี)

3. ลำดับความสำคัญของปัญหาและอุปสรรค แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหา

1. ทรัพยากรป่าไม้และดิน

- 1) การบุกรุกตัดไม้ทำลายป่า มีการบุกรุกพื้นที่ป่าสงวน ต้องการพื้นที่ทำเกษตรกรรม ผลกระทบตามมาทำให้เกิดน้ำท่วม, ฝนแล้ง
- 2) บุกรุกพื้นที่เขตอนุรักษ์-มีการลักลอบ บุกรุกพื้นที่ในเขตพื้นที่อุทยานฯ เพื่อปลูกพืชผลอาสินรายรอบแนวเขตอุทยานฯ เพื่อขยายพื้นที่ทำกินเพิ่มพื้นที่ป่าไม้ลดลง สภาพป่าเกิดความเสื่อมโทรมแห้งแล้งด้านทรัพยากรน้ำในแผ่นดิน

2. ด้านทรัพยากรน้ำ

- 1) ปัญหาการขาดแคลนน้ำไม่มีน้ำอุปโภคบริโภคครอบคลุมทั้งพื้นที่โครงสร้างและระบบประปาชำรุด
- 2) ปัญหาด้านคุณภาพน้ำอุปโภคบริโภคน้ำที่ใช้อุปโภคบริโภคไม่ถูกสุขลักษณะ สาเหตุมากจากระบบประปาไม่มีระบบปรับปรุงคุณภาพน้ำที่สมบูรณ์ประชาชนในตำบลไม่มีน้ำที่สะอาดถูกสุขลักษณะในการอุปโภคบริโภค
- 3) ปัญหาขาดแคลนพื้นที่เก็บน้ำขาดแคลนพื้นที่กักเก็บน้ำ/ขาดแคลนป่าต้นน้ำการบุกรุกพื้นที่ป่า เพื่อทำการเกษตรพืชพื้นเมืองถูกทำลายระบบนิเวศน์เปลี่ยนไปมีผลให้น้ำตามธรรมชาติลดลง
- 4) ปัญหาขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภคในพื้นที่ขาดแคลนน้ำในการอุปโภคบริโภคการพังทลายของตลิ่ง แหล่งน้ำไม่เพียงพอ ประชาชนมีจำนวนเพิ่มขึ้นทำให้ขาดน้ำเพื่อใช้ทั้งในการอุปโภคบริโภคและภาคการเกษตร
- 5) ปัญหาคุณภาพน้ำ/มลพิษทางน้ำ-ขยะมูลฝอยและวัชพืช (ผักตบชวา) ในแหล่งน้ำ/น้ำเน่าเสีย ผู้ประกอบการมีการระบายน้ำเสียที่ไม่ได้ตามมาตรฐานจากแหล่งกำเนิดประเภทอุตสาหกรรมปศุสัตว์, เกษตรธุรกิจท่องเที่ยวที่ขยายตัว และอุตสาหกรรมบริเวณป่าต้นน้ำ การใช้สารเคมีในพื้นที่เพื่อการเกษตร/น้ำท่วมในพื้นที่เกษตร/น้ำทิ้งจากฟาร์มเลี้ยงสัตว์ คุณภาพของน้ำลดต่ำลง/ทำให้ปริมาณน้ำไม่เพียงพอเพื่อใช้

3. ด้านสิ่งแวดล้อม

- 1) ปริมาณขยะมูลฝอยชุมชนที่จะต้องนำไปกำจัดขั้นสุดท้ายยังมีแนวโน้มสูงขึ้นเนื่องจากการลด คัดแยกขยะของประชาชนในชุมชนตั้งแต่ต้นทาง ยังไม่มีประสิทธิภาพ ขาดการดำเนินการอย่างครบวงจร รวมทั้งมีการใช้ถุงพลาสติกอย่างฟุ่มเฟือย
- 2) ขยะมูลฝอยชุมชนที่เกิดขึ้น ส่วนใหญ่มีการกำจัดแบบที่ไม่ถูกสุขลักษณะเป็นลักษณะเทกองและเผาเป็นครั้งคราว ส่งผลกระทบต่อประชาชนและสภาพแวดล้อม
- 3) ปัญหาการขาดแคลนที่ดินสำหรับใช้เป็นสถานที่กำจัด เนื่องจากต้องใช้พื้นที่ค่อนข้างมากและต้องมีสภาพพื้นที่และสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม ประกอบกับเกิดปัญหาการต่อต้านจากประชาชนในพื้นที่

4) ขาดความพร้อมของท้องถิ่นในการจัดเตรียมโครงการเพื่อขอการสนับสนุนงบประมาณในการลงทุนก่อสร้างระบบจัดการขยะมูลฝอย/ของเสียอันตรายชุมชน/มูลฝอยติดเชื้อ

5) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางแห่งยังไม่ได้ดำเนินการในเรื่องของการจัดการขยะมูลฝอย โดยไม่มีการให้บริการรวบรวมขยะมูลฝอยชุมชนไปกำจัด ทำให้ขยะมูลฝอยไม่ได้รับการกำจัดอย่างถูกหลักวิชาการ

6) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางแห่งที่มีการให้บริการจัดการขยะมูลฝอย และกำจัดอย่างไม่ถูกหลักวิชาการ ไม่สามารถนำขยะมูลฝอยไปกำจัดในสถานที่กำจัดที่ถูกหลักวิชาการได้ เนื่องจากกระยะทางในการขนส่งค่อนข้างไกล และค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูง

7) ความขาดประสิทธิภาพของระบบกำจัดขยะมูลฝอย ที่ อบต. ดำเนินการ

8) การปนเปื้อนของเสียอันตรายชุมชน ในสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยชุมชน ทำให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

9) มาตรการพิทักษ์อัตรากายีต่างๆ ที่เรียกเก็บจากผู้ประกอบการ และการจัดเก็บค่าธรรมเนียมการจัดการขยะมูลฝอยของแต่ละท้องถิ่นไม่ประสบความสำเร็จและไม่สะท้อนค่าใช้จ่ายจริงในการดำเนินการ

10) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขาดแคลนเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการคัดแยกขยะมูลฝอยเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ และปลอดภัยต่อสุขภาพ รวมถึง เทคโนโลยีที่เหมาะสมในการปรับปรุงคุณภาพของวัตถุคืบที่ได้จากการคัดแยกขยะมูลฝอย

11) ประชาชนได้รับความเดือดร้อนรำคาญจากการเก็บรวบรวมและขนส่งขยะมูลฝอยที่ไม่เหมาะสม

4. วิเคราะห์ศักยภาพของจังหวัด ด้วยวิธี SWOT Analysis

1. จุดแข็ง (Strength;S)

1) เป็นจังหวัดที่มีพื้นที่ป่าอนุรักษ์และป่าสงวนอยู่ผืนใหญ่ เชื่อมต่อผืนป่าตะวันตกของจังหวัดกาญจนบุรี และป่าแก่งกระจานของจังหวัดเพชรบุรีและติดต่อประเทศสหภาพเมียนมาร์ซึ่งมีพื้นที่ป่าสมบูรณ์อยู่มาก

2) เป็นพื้นที่ที่มีความหลากหลายทางชีวภาพของพืชและสัตว์สูงมาก

3) มีหน่วยงานทางด้านความมั่นคง ได้แก่หน่วยงานทางทหาร ตำรวจตระเวนชายแดนและของพลเรือนทำงานอยู่ในพื้นที่หลายหน่วย ช่วยในการดูแลรักษาพื้นที่ป่าไม้มิให้ถูกทำลายบุกรุกได้ง่าย

4) เป็นแหล่งต้นน้ำลำธารที่สำคัญ เช่น ลำภาชี ซึ่งไหลไปลงแควน้อยที่เป็นต้นน้ำของแม่น้ำแม่กลองทำให้มีแหล่งน้ำที่ช่วยในการอุปโภคบริโภคที่ดี และมีคุณภาพน้ำดีมาก

5) เป็นจุดกลางเชื่อมโยง กรุงเทพฯ-อันดามัน และเชื่อมต่อกับภาคใต้ โดยมีระยะทางจากกรุงเทพฯ-ชายแดน เพียง 170 กิโลเมตร

6) ประเพณีชุมชนแปดเผ่าพันธุ์ มีส่วนในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัด

7) มีหน่วยงานของทางราชการที่ดูแลระดับภาค/เขต/จังหวัด และหน่วยย่อยในพื้นที่ ของจังหวัดราชบุรีที่ช่วยในเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

8) มีอาสาสมัครที่ดำเนินการด้านทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมประจำหมู่บ้านครอบคลุมทุกหมู่บ้าน

9) มีโครงการพระราชดำริฯ ประกอบด้วย อุทยานแห่งชาติเฉลิมพระเกียรติไทยประจัน/ โครงการอุทยานธรรมชาติวิทยาในสมเด็จพระเทพฯ / ศูนย์ศึกษาพันธุ์ไม้ป่าสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ฯ, ศูนย์ศึกษาการฟื้นฟูดินเสื่อมโทรมเขาชะงุ้ม, โครงการหมู่บ้านไร่มลพิษ (ไทย-จีน) ซึ่งช่วยในการอนุรักษ์และการศึกษาความหลากหลายทางชีวภาพ

10) สินค้าจากภาคเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรมีความหลากหลาย เป็นแหล่งอาหารที่มีความสำคัญของจังหวัด และประเทศ

2. จุดอ่อน (Weaknesses; W)

1) เป็นพื้นที่ที่อยู่ติดประเทศเพื่อนบ้านและมีชนกลุ่มน้อย ได้แก่ กะเหรี่ยงอาศัยอยู่ตามแนวชายแดนเกิดปัญหาความไม่มั่นคง และไม่ปลอดภัยต่อประชาชนบริเวณชายแดน เป็นอุปสรรคในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

- 2) พื้นที่ป่าอนุรักษ์ และป่าสงวนในพื้นที่จังหวัดมักเกิดการบุกรุก ทำลาย และครอบครอง โดยผิดกฎหมายเนื่องจากอยู่ใกล้กรุงเทพมหานคร มีผู้สนใจพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศมากขึ้น
- 3) มีการใช้สารเคมีในการเกษตรค่อนข้างสูง แต่แนวโน้มลดลง
- 4) ยังขาดระบบการจัดการขยะมูลฝอยและขยะอันตราย รวมทั้งน้ำเสียชุมชนรองรับเพียงพอ
- 5) พื้นที่ในจังหวัดราชบุรีบางพื้นที่ยังขาดเอกสารสิทธิ์ เอกสารสิทธิ์มีการทับซ้อน รวมถึงขาดสิทธิในการทำกินของราษฎรในพื้นที่
- 6) ขาดการบูรณาการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในการบังคับใช้กฎหมาย/แนวเขตที่รับผิดชอบ
- 7) ขาดการส่งเสริมและสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เห็นความสำคัญในการอนุรักษ์และจัดการสิ่งแวดล้อม
- 8) ฐานข้อมูลเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของหน่วยงานต่าง ๆ ยังไม่เชื่อมโยงกัน
- 9) เขตควบคุมอาคารยังไม่มีข้อกำหนด ไม่ครอบคลุมในท้องถิ่น และยังไม่มีการบังคับใช้อย่างจริงจัง
- 10) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องขาดการบังคับใช้มาตรการ และขาดการผลักดันในเรื่องของแผนงาน/งบประมาณให้เป็นไปตามนโยบายเรื่องขยะมูลฝอยและน้ำเสียอย่างจริงจัง

3. โอกาส (Opportunities; O)

- 1) สังคมมีความตื่นตัวให้ความสนใจในการพัฒนาพลังงานทดแทน ซึ่งมีการส่งเสริมการกำจัดของเสียมาผลิตเป็นก๊าซชีวภาพ(Biogas) เช่น มูลสัตว์ จึงเป็นโอกาสในการศึกษาและพัฒนาทางเลือก ให้เป็นระบบและมีความเข้มแข็ง
- 2) มีกระแสความสนใจในการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ จึงควรมุ่งเน้นการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีความสมดุล มีความยั่งยืนในการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของชาติ

3) ตามหลักการกระบวนการในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 นั้น มุ่งส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน และชุมชนในการพัฒนา จึงเป็นกระบวนการสำคัญในการให้ชุมชนและองค์กรประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

4) รัฐบาลมีนโยบายการใช้เกษตรอินทรีย์เพื่อความปลอดภัยต่อผู้บริโภคและเพื่อการลดสารเคมี ปัญหาการกีดกันสินค้าไปยังต่างประเทศ

4. อุปสรรค (Threats;T)

1) พื้นที่อยู่ใกล้กรุงเทพฯ จึงมีความเสี่ยงที่จะถูกบุกรุกพื้นที่ป่าสงวน ป่าอนุรักษ์และพื้นที่ราชพัสดุ เพิ่มมากขึ้นเพื่อพัฒนาพื้นที่ หรือทำการเกษตร (ปลูกพืช)เชิงเดี่ยว เพื่อใช้ในการทำเป็นแหล่งท่องเที่ยว

2) มีการเสนอเปิดจุดผ่อนปรนทางการค้าชายแดนไทย-เมียนมาร์ จะทำให้มีความเสี่ยงต่อการทำลายทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมากขึ้น

3) เงื่อนไขการค้าระหว่างประเทศ ทำให้สินค้าภาคเกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเกษตรมีต้นทุนสูงกว่าประเทศคู่แข่ง เช่น สินค้าประเภทนม ถูกสินค้าจากออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ตีตลาด ทำให้ขยายตลาดยาก

4) การสนับสนุนในการจัดสรรงบประมาณในการดำเนินงานอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

5) ขาดแผนการใช้ที่ดิน และผังการใช้ที่ดินของชุมชนที่มีประสิทธิภาพ

6) รัฐบาลมีนโยบายในเรื่องการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นมากขึ้น ซึ่งช่วยส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

5. การจัดทำแผนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด

1. ยุทธศาสตร์และทิศทางการพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่จังหวัด

การจัดทำแผนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด จะต้องมีความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์และทิศทางการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ของจังหวัด ซึ่งครอบคลุมตั้งแต่ระดับชาติ ระดับภูมิภาค ระดับจังหวัด และระดับพื้นที่ที่สามารถสรุปได้ดังนี้

1) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 84 รัฐต้องดำเนินการตามนโยบายด้านที่ดินทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2) พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ.2535 มีความเชื่อมโยงกับทิศทางการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดังนี้

2.1 การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของจังหวัดอย่างเป็นรูปธรรมคำนึงถึงค่ามาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมด้านต่าง ๆ

2.2 การส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดีในจังหวัดบนพื้นฐานการมีส่วนร่วมจากภาคประชาชน

3) ยุทธศาสตร์การพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม : ยุทธศาสตร์การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

3.1 การอนุรักษ์ฟื้นฟูและสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มุ่งรักษาและฟื้นฟูพื้นที่ป่าและเขตอนุรักษ์พัฒนาระบบฐานข้อมูลและการจัดการองค์ความรู้ให้เป็นเครื่องมือในการวางแผนและบริหารจัดการ ปรับปรุงระบบการบริหารจัดการที่ดินและการจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เร่งรัดการบริหารจัดการน้ำแบบบูรณาการ ปรับปรุงและฟื้นฟูแหล่งน้ำเพื่อเพิ่มปริมาณน้ำต้นทุนส่งเสริมให้เกิดการใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ จัดทำแผนแม่บทโครงสร้างพื้นฐานด้านทรัพยากรน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคอย่างเป็นระบบ รวมทั้ง ส่งเสริมการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรชีวภาพ

3.2 การปรับกระบวนการพัฒนาและขับเคลื่อนประเทศเพื่อเตรียมพร้อมไปสู่การเป็นเศรษฐกิจและสังคมคาร์บอนต่ำและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยปรับโครงสร้างการผลิตของประเทศและพฤติกรรมผู้บริโภคเพื่อเตรียมพร้อมไปสู่

เศรษฐกิจคาร์บอนต่ำและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานในภาคคมนาคมและขนส่ง เพื่อลดปริมาณก๊าซเรือนกระจก พัฒนาเมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เน้นการวางผังเมืองที่ผสมผสานวัฒนธรรม สังคม ระบบนิเวศเข้าด้วยกัน

3.3 การยกระดับขีดความสามารถในการรองรับและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เพื่อให้สังคมมีภูมิคุ้มกัน มุ่งพัฒนาองค์ความรู้และเครื่องมือในการบริหารจัดการเพื่อรองรับกับความท้าทายจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ รวมถึงพัฒนาศักยภาพชุมชนให้พร้อมกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

3.4 การเตรียมความพร้อมรองรับกับภัยพิบัติทางธรรมชาติ ด้วยการจัดทำแผนที่และจัดลำดับพื้นที่เสี่ยงภัยทั้งในระดับประเทศ ภูมิภาคและจังหวัด ยกระดับการจัดการภัยพิบัติ ให้มีประสิทธิภาพพัฒนาระบบฐานข้อมูล การสื่อสารโทรคมนาคม ส่งเสริมการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีด้านการจัดการภัยพิบัติ พัฒนาระบบงานอาสาสมัครของประเทศอย่างจริงจัง และให้มีมาตรฐานตามหลักสากล สนับสนุนภาคเอกชน สถานประกอบการ โรงเรียน และท้องถิ่นให้มีการเตรียมความพร้อม และจัดทำแผนปฏิบัติการรองรับภัยพิบัติ

3.5 การสร้างภูมิคุ้มกันด้านการค้าจากเงื่อนงำด้านสิ่งแวดล้อมและวิกฤตจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ มุ่งติดตามและเฝ้าระวังมาตรการการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ที่อาจส่งผลกระทบต่อการค้าและการลงทุน เตรียมมาตรการรองรับผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจากมาตรการทางการค้าและข้อตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ศึกษาผลกระทบและกำหนดแผน กลยุทธ์รายสินค้า รวมทั้งมาตรการเยียวยาในสินค้าและธุรกิจที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริมให้ผู้ส่งออกทำคาร์บอนฟุตพริ้นต์ และสร้างแรงจูงใจให้เกิดอุตสาหกรรมใหม่ๆ เพื่อการพัฒนาสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

3.6 การเพิ่มบทบาทประเทศไทยในเวทีประชาคมโลกที่เกี่ยวข้องกับกรอบความตกลงและพันธกรณีด้านสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ เป็นการศึกษารายละเอียดและสร้างความเข้าใจในพันธกรณีติดตามสถานการณ์การเจรจาและท่าทีของประเทศต่างๆ

พัฒนาบุคลากรภาครัฐเพื่อเสริมสร้างทักษะการเจรจาพัฒนาความร่วมมือในกลุ่มอาเซียน และประเทศคู่ค้าสำคัญ สนับสนุนการดำเนินงานตามพันธกรณีและข้อตกลงระหว่าง ประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

3.7 การควบคุมและลดมลพิษ มุ่งลดปริมาณมลพิษทางอากาศ เพิ่ม ประสิทธิภาพการจัดการขยะและน้ำเสียชุมชน พัฒนาระบบการจัดการของเสียอันตราย ขยะอิเล็กทรอนิกส์และขยะติดเชื้อ ลดความเสี่ยงอันตราย การรั่วไหล การเกิดอุบัติเหตุจาก สารเคมีและพัฒนาระบบเตือนภัย แจ้งเหตุฉุกเฉิน และระบบการจัดการเมื่อเกิดอุบัติเหตุ ด้านมลพิษ

3.8 การพัฒนาระบบการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใสและเป็นธรรมอย่างบูรณาการ มุ่งส่งเสริมสิทธิ และพัฒนาศักยภาพชุมชนในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติ ปรับปรุง กฎหมายเพื่อแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติ ของชุมชน ปรับนโยบายการลงทุนภาครัฐให้เอื้อต่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูผืนป่าต้นน้ำให้มี การจัดเก็บภาษีสิ่งแวดล้อมเพื่อสร้างแรงจูงใจในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมี ประสิทธิภาพและลดการก่อมลพิษ สร้างรายได้จากความหลากหลายทางชีวภาพ พัฒนาระบบฐานข้อมูลและระบบติดตามประเมินผล รวมทั้งส่งเสริมการศึกษาวิจัย เพื่อสร้าง ระบบบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพ

4) แผนจังหวัดราชบุรี พ.ศ.2560-2564 ยุทธศาสตร์การพัฒนาความอุดม สมบูรณ์และคุณภาพทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เป็นเมืองน่าอยู่

- 4.1 พื้นฟูและสร้างสมดุลของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 4.2 สร้างความเข้มแข็งของชุมชนและท้องถิ่นในการบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 4.3 ตรวจสอบเฝ้าระวังคุณภาพน้ำ
- 4.4 พื้นฟูและสร้างสมดุลของแม่น้ำลำคลอง

5) แผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2559-2561) นโยบายการบริหารงานของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดังนี้

- 5.1 การพัฒนาระบบการกำจัดขยะมูลฝอยและระบบบำบัดน้ำเสีย
- 5.2 การบริหารจัดการและอนุรักษ์พื้นที่พืชรพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อม
- 5.3 การจัดการสิ่งแวดล้อมและมลพิษต่างๆ

2. แผนบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด จังหวัดราชบุรี พ.ศ.2559-2564

ในการจัดทำแผนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ในระดับจังหวัด พ.ศ.2559-2564 จังหวัดราชบุรี ได้ยึดกรอบแนวคิดและทิศทางของแผน
กระทรวงธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ.2559-2564 คือ สงวน อนุรักษ์ฟื้นฟูและ
จัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างบูรณาการที่ตอบสนองการพัฒนาและใช้ประโยชน์อย่าง
ยั่งยืนและเป็นธรรม บริหารจัดการน้ำผิวดินและน้ำใต้ดินอย่างบูรณาการและมี
ประสิทธิภาพ รักษาและฟื้นฟูคุณภาพสิ่งแวดล้อมอย่างมีส่วนร่วม การป้องกันการลด
ผลกระทบและการปรับตัวเพื่อรับมือภัยพิบัติทางธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพ
ภูมิอากาศ และการเพิ่มประสิทธิภาพ การจัดการองค์การและการบริหารจัดการ
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แผนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับ
จังหวัด จังหวัดราชบุรี ปี 2559-2564 จึงมีรายละเอียดดังนี้

1) วิสัยทัศน์

ราชบุรีมีการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ดี เพื่อให้เกิด
ความอุดมสมบูรณ์และเป็นเมืองน่าอยู่

2) วัตถุประสงค์

2.1 บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เป็นธรรม
สมดุล มีประสิทธิผลและการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เพื่อความอุดมสมบูรณ์และ
คุณภาพทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เป็นเมืองน่าอยู่

2.2 เพิ่มขีดความสามารถของภาคีการพัฒนา เพื่อให้ทุกภาคส่วนเข้ามามี
ส่วนร่วมในการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่จังหวัดราชบุรี

3) เป้าประสงค์

3.1) การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติที่มีความอุดมสมบูรณ์ของระบบนิเวศ ทรัพยากรธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพเพิ่มขึ้นอย่างยั่งยืน

3.2) มีคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดีขึ้น

3.3) มีความพร้อมเพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยธรรมชาติ

3.4) มีการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำที่มีประสิทธิภาพ

4) ยุทธศาสตร์แผนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด จังหวัดราชบุรี ปี พ.ศ.2559-2564 มีการดำเนินการบรรจุแผนงาน/กิจกรรม/โครงการ (ภาคผนวก ก) ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การอนุรักษ์ ฟื้นฟู ส่งเสริมการจัดการ

ทรัพยากรธรรมชาติและใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน

กลยุทธ์ที่ 1 หุดยุทธศาสตร์การอนุรักษ์ป่าไม้ จำนวน 3 โครงการ

กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการตัด

ไม้ทำลายป่า จำนวน 3 โครงการ

กลยุทธ์ที่ 3 สร้างเสริม รณรงค์ปลูกจิตสำนึกรักผืนป่า จำนวน 5 โครงการ

กลยุทธ์ที่ 4 จัดระบบดูแลรักษาทรัพยากรป่าไม้อย่างยั่งยืนโดยการมีส่วนร่วมกับประชาชน จำนวน 7 โครงการ

กลยุทธ์ที่ 5 ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ จำนวน 10 โครงการ

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การป้องกัน/การลดผลกระทบและการปรับตัวเพื่อรับมือ

พิบัติภัยทางธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

กลยุทธ์ที่ 1 เตรียมความพร้อมในการรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพ

ภูมิอากาศและพิบัติภัยธรรมชาติ จำนวน 1 โครงการ

กลยุทธ์ที่ 2 เพิ่มประสิทธิภาพระบบเตือนภัย จำนวน 1 โครงการ

**ยุทธศาสตร์ที่ 3 เฝ้าระวังติดตาม ตรวจสอบคุณภาพ ส่งเสริมสิ่งแวดล้อม
ในพื้นที่อย่างมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน**

กลยุทธ์ที่ 1 จัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายในพื้นที่เป้าหมายอย่าง
ถูกต้องและมีประสิทธิภาพไม่ส่งผลกระทบต่อประชาชนและสิ่งแวดล้อม จำนวน 14
โครงการ

กลยุทธ์ที่ 2 การเพิ่มประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมายจากแหล่งกำเนิด
มลพิษ จำนวน 2 โครงการ

กลยุทธ์ที่ 3 การเฝ้าระวังคุณภาพสิ่งแวดล้อม จำนวน 6 โครงการ

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาปรับปรุงฟื้นฟู แหล่งน้ำธรรมชาติ สนับสนุนประปา
ชุมชน จำนวน 34 โครงการ

กลยุทธ์ที่ 2 สำรวจและพัฒนาระบบน้ำประปาบาดาล จำนวน 3 โครงการ

กลยุทธ์ที่ 3 ป้องกัน บรรเทา และแก้ไขปัญหาวิกฤตน้ำ จำนวน 14
โครงการ

กลยุทธ์ที่ 5 พัฒน่าน้ำบาดาลเพื่อเพิ่มน้ำต้นทุนให้แก่พื้นที่ภัยแล้ง จำนวน
2 โครงการ

**ยุทธศาสตร์ที่ 5 การเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการองค์กรและการบริหาร
จัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม**

กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารและระบบ
ฐานข้อมูลด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำนวน 1 โครงการ

กลยุทธ์ที่ 2 เสริมสร้าง องค์กรความรู้ จิตสำนึก และการมีส่วนร่วมในการ
จัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำนวน 36 โครงการ

3. การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ

จัดประชุมคณะกรรมการจัดทำแผนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด เมื่อวันที่ 11 กันยายน 2558 ณ ห้องประชุมสำนักงาน
สิ่งแวดล้อมภาคที่ 8 (ราชบุรี) (ภาคผนวก ค) ได้นำเรื่องการจัดทำแผนบริหารจัดการ
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด พ.ศ. 2559-2564 จังหวัดราชบุรี เข้า

ในวาระการประชุมเพื่อขอความเห็นจากคณะกรรมการจัดทำและติดตามประเมินผล แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด และแผนบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด จังหวัดราชบุรี ตามคำสั่ง จังหวัดราชบุรี ที่ 2414/2558 ลงวันที่ 15 กรกฎาคม 2558 (ภาคผนวก ข)

4. แนวทางการติดตามประเมินผล

แผนการ ติดตามและประเมินผลแผนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด พ.ศ. 2559-2564 โดยการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผล แผนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด จังหวัดราชบุรี ซึ่งจะกำหนดให้มีการประเมินผล ๓ ช่วง ได้แก่ การประเมินก่อนเริ่มดำเนินงาน การติดตามและประเมินผลระหว่างการทำงาน และประเมินหลังสิ้นสุดการทำงาน รวมทั้งมีการกำหนดผู้รับผิดชอบที่จะทำหน้าที่ติดตามประเมินผลอย่างชัดเจน ดังนี้

1. ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและทรัพยากรดิน

เป้าหมายผลลัพธ์ตามยุทธศาสตร์

1. มีการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน ระบบนิเวศมีความสมดุลและยั่งยืน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
2. ประชาชนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
3. ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
4. ทรัพยากรดินและน้ำได้รับการพัฒนา ฟื้นฟู ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
5. ป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
6. การปรับปรุงคุณภาพดิน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

2. ด้านการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม

เป้าหมายผลลัพธ์ตามยุทธศาสตร์

1. มีการดำเนินการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมถูกหลักวิชาการ โดยรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมในจังหวัดให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานสิ่งแวดล้อมที่กำหนด ร้อยละ 80
2. ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในการรักษาสิ่งแวดล้อม ร้อยละ 80

3. ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในแผ่นดิน

เป้าหมายผลลัพธ์ตามยุทธศาสตร์

1. ลดลงสะอาดปราศจากวัชพืช และไม่ตื่นเงิน
2. แหล่งน้ำในจังหวัดได้รับการอนุรักษ์และฟื้นฟู

5. การเสนอแผนบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด

การเสนอแผนบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด จังหวัดราชบุรี พ.ศ. 2559-2564 เห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัด หลังจากที่ได้จัดทำแผนบริหารฯ ที่ผ่านความเห็นชอบจากคณะทำงานจัดทำแผนบริหารฯ เรียบร้อยแล้ว เพื่อลงนามเห็นชอบ ก่อนที่จะส่งไปยังสำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อเป็นผู้รวบรวมและพิจารณาแผนบริหารฯ ต่อไป (ภาคผนวก ง)

6. จัดส่งแผนบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด

การดำเนินการจัดส่งแผนบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด จังหวัดราชบุรี พ.ศ. 2559-2564 ให้กับคณะกรรมการจัดทำแผนบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด จังหวัดราชบุรี เพื่อติดตามและประเมินผลแผนฯ และเพื่อใช้ประโยชน์ต่อไป และส่งให้สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อรวบรวมต่อไป (ภาคผนวก จ)

แนวทางการนำไปสู่การปฏิบัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

การสร้าง ความเข้าใจในเรื่องหลักการ แนวทาง ตลอดจนขั้นตอนและวิธีการแปลงแผนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด จังหวัดราชบุรี พ.ศ. 2559-2564 ให้แก่หน่วยงานทั้งระดับนโยบายและหน่วยปฏิบัติ รวมทั้ง

ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้มีการนำแผนฯ ไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพ และ ผลักดันให้มีการจัดทำและใช้แผนปฏิบัติการเป็นกรอบในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้ง ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อให้มีการจัดสรรงบประมาณประจำปีให้สอดคล้องกับแผนฯ และแนวทางการพัฒนาของแผนฯ

บทบาทของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการแปลงแผนฯ ไปสู่การปฏิบัติ ในการจัดทำแผนฯ และการแปลงแผนฯ ไปสู่การปฏิบัติ หน่วยงานกลาง และหน่วยงานปฏิบัติจะมีภารกิจและบทบาทในการดำเนินการที่แตกต่างกัน แต่จะสนับสนุนซึ่งกันและกัน ซึ่งแต่ละหน่วยงานจำเป็นต้องทราบภารกิจและบทบาทของตน ในแต่ละขั้นตอน เพื่อจะสามารถดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพและนำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าประสงค์ของแผนฯ ดังนี้

1. บทบาทของหน่วยงานระดับจังหวัด

ในขั้นตอนการดำเนินการตามแผนฯ หน่วยงานกลางในจังหวัดจะมีภารกิจสำคัญในการร่วมประสานกับหน่วยงานปฏิบัติ ในการประสานแผนงาน แผนเงิน และแผนคน เพื่อให้มีการจัดสรรทรัพยากร สนับสนุนแผนงาน โครงการ และมาตรการสำคัญของหน่วยงานปฏิบัติ โดยหน่วยงานกลางจะมีการปรับปรุงบทบาทให้สอดคล้องสัมพันธ์กันด้วยการยึดระบบการจัดการพื้นที่กับภารกิจของหน่วยงานและการมีส่วนร่วมการกระจายอำนาจการบริหารให้แก่หน่วยงานปฏิบัติสามารถมีอิสระ มีความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน และจัดระบบการติดตามประเมินผลตามแนวทางของแผนฯ

2. บทบาทของหน่วยงานปฏิบัติ

หน่วยงานปฏิบัติ ทั้งที่อยู่ในส่วนกลาง ภูมิภาค ระดับจังหวัด และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนในระดับปฏิบัติอื่นที่เกี่ยวข้อง จะมีบทบาทในการแปลงแผนฯ ไปสู่การปฏิบัติ และการดำเนินงานตามแผนฯ บทบาทของหน่วยงานปฏิบัติจะมีความสำคัญมาก เนื่องจากจะเป็นผู้รับผิดชอบให้เกิดมีการดำเนินการตามแผนฯ ได้อย่างแท้จริง โดยเป็นผู้จัดทำและควบคุมการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติของหน่วยงานให้สอดคล้องกับแผนฯ เพื่อให้บรรลุเป้าประสงค์ และตัวชี้วัดตามเป้าประสงค์ในแผนฯ และรับผิดชอบการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการในส่วน of หน่วยงานตนเองอย่างเป็นระบบ

บทที่ 5

สรุปผลและข้อเสนอแนะ

สรุปและอภิปรายผลการดำเนินงาน

สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดราชบุรี ได้ ดำเนินการจัดทำ แผนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด จังหวัด ราชบุรี พ.ศ. 2559-2564 ขึ้น โดยกระบวนการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน เพื่อให้ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับการป้องกัน ฟื้นฟู และดูแลรักษาให้ใช้ ประโยชน์อยู่บนพื้นฐานของการพัฒนาอย่างยั่งยืนในลักษณะพื้นที่ -ภารกิจ -การมี ส่วนร่วม (Area-Function-Participation หรือ AFP) อย่างทั่วถึงควบคู่กับการพัฒนา ข้อมูลให้เป็นรูปธรรม เพื่อให้หน่วยงานและประชาชนเข้าถึงการบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้ โดยแผนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด นี้ใช้เป็นแผนเพื่อเชื่อมโยงแผนฯ ในระดับชาติ ระดับ ภูมิภาค ระดับจังหวัด และท้องถิ่น โดยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นำไปใช้เป็นกรอบแนวทางในการวางแผน การ บริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมในพื้นที่ ตลอดจน การแก้ไขปัญหา อุปสรรค เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ จากผล การจัดทำแผน การบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด จังหวัดราชบุรี พ.ศ. 2559-2564 โดย สามารถสรุปได้ดังนี้

1. การจัดทำแผนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมใน ระดับจังหวัด จังหวัดราชบุรี พ.ศ. 2559-2564 โดยดำเนินการ ทบทวนเอกสารและข้อมูล ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้แก่ ข้อมูลพื้นฐานของจังหวัด สถานการณ์การบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของจังหวัด ข้อมูลโครงการ/แผนงาน ด้านการบริหาร จัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด โดยการประสานขอข้อมูล การจัดประชุมระดมความคิดเห็น โดยมีกลุ่มเป้าหมายคือ หน่วยงานรัฐ องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน/ประชาชน เครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

และสิ่งแวดล้อม สถาบันการศึกษา และหน่วยงาน /องค์กรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ และข้อเสนอแนะจากการประชุมคณะทำงานจัดทำแผนบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด เพื่อจัดทำแผนการบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด จังหวัดราชบุรี พ.ศ. 2559-2564 เสนอผู้ว่าราชการจังหวัดราชบุรี เพื่อให้ความเห็นชอบ และลงนามหนังสือถึงปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อจัดส่งแผนดังกล่าวภายในเดือนกันยายน 2558 ซึ่งในการดำเนินการจัดทำแผนดังกล่าว ทำให้มีแนวทางการดำเนินงาน แผนงาน โครงการ/กิจกรรมที่สอดคล้องกับการบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด สามารถแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดได้

2. ข้อมูลสถานการณ์ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของจังหวัดราชบุรี

จากการรวบรวมจากการ ทบทวนเอกสาร ข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และแผนงาน/โครงการด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ เช่น หน่วยงานในสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่จังหวัดราชบุรี องค์กรบริหารส่วนจังหวัด สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด ท้องถิ่นจังหวัด เป็นต้น พบว่าในทุกยุทธศาสตร์ มีแผนงาน/โครงการที่ตอบสนองกับตัวชี้วัดของแต่ละกลยุทธ์ของแผน การบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด จังหวัดราชบุรี พ.ศ. 2559-2564 ซึ่งสอดคล้องกับสถานการณ์การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด ที่พบว่า ภาคส่วนต่างๆ มีการให้ความสำคัญและความตระหนักต่อการรักษา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมากขึ้น มีการจัดตั้งภาคีเครือข่ายด้านสิ่งแวดล้อม การประสานความร่วมมือในการทำงาน รวมทั้งทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมในพื้นที่ก็ได้รับการดูแล อนุรักษ์ ฟื้นฟู เพิ่มมากขึ้น

3. การชี้แจงแผนเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

โดยการจัดทำหนังสือถึงทุกภาคส่วน ได้แก่ ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน และภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในจังหวัดราชบุรี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการประชุมคณะกรรมการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด ของจังหวัดราชบุรี เพื่อจัดทำแผนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด ซึ่งผลของการจัดทำ แผน การบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด จังหวัดราชบุรี พ.ศ. 2559-2564 นั้น ทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้เป็นฐานข้อมูลในการวางแผน และเป็นแนวทางในแก้ไขปัญหาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดราชบุรี และเป็นการกระตุ้นให้ท้องถิ่น ประชาชน และหน่วยงานต่างๆ หันมาให้ความสนใจแก้ไขปัญหามากขึ้น

4. การดำเนินงานโครงการที่สอดคล้องกับแผนด้านการบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด

โดยดำเนินโครงการ/กิจกรรมที่เป็นการสนับสนุนและกระตุ้นให้ทุกภาคส่วนหันมาบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมกันมากขึ้น ทั้งการอนุรักษ์ ฟื้นฟู ดูแลรักษาทรัพยากร การรณรงค์ประชาสัมพันธ์ การอบรมให้ความรู้ เป็นต้น ซึ่งมีโครงการที่ดำเนินการ ได้แก่ การประชาสัมพันธ์และให้ความรู้แก่ประชาชน นักเรียน นักศึกษาในพื้นที่กิจกรรมโครงการฯ โครงการปลูกต้นไม้เฉลิมพระเกียรติในวันสำคัญ โครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการคัดแยกขยะต้นทาง โครงการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือนและชุมชน โครงการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำ เป็นต้น

ข้อเสนอแนะแนวทางเพื่อสนับสนุนแผนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดฉบับต่อไป

แผน การ บริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด หากได้รับแนวทางการขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติที่ดี ก็จะส่งผลให้เกิดการจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพและเกิดความยั่งยืนต่อไป โดยมี ข้อเสนอแนะ ดังนี้

1) ควรจัดการฐานข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน สอดคล้องกับสถานการณ์และปัญหาที่เปลี่ยนแปลง หรือเกิดขึ้นใหม่ เพื่อนำมาใช้ประกอบการวางแผนที่ดี เช่น การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ มลพิษอากาศ ขยะอันตราย

2) ควรมีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลสถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อมในระดับพื้นที่ เพื่อให้ประชาชนได้เข้าถึงข้อมูล ส่งเสริมบทบาทให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการ ดำเนินการตั้งแต่เริ่ม ในการร่วมคิด-ร่วมทำ เพื่อแก้ไขปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่นนั้น โดยการมีส่วนร่วมนั้นต้องมีเป้าหมายเดียวกัน และมีสถาบันการศึกษา หน่วยงานร่วมเป็นที่ปรึกษา

3) จังหวัดควรมีการจัดทำสถานการณ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของ จังหวัด เพื่อรวบรวมวิเคราะห์เป็นฐานข้อมูลในการวางแผนต่อไป

4) ควรมีการบูรณาการแผนด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ สอดคล้องและเป็นแผนบูรณาการกับหน่วยงานอื่น

5) การจัดสรรงบประมาณในการดำเนินการด้านทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นน้อยมาก ต้องมีมาตรการในการจัดสรร งบประมาณด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อแก้ไขปัญหาในพื้นที่ให้มากขึ้น

จากการ จัดทำแผนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในระดับจังหวัดที่ผ่านมา กับหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในระดับจังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรพัฒนาเอกชน ภาคเอกชน สถาบันการศึกษา ภาคประชาชน รวมถึงเครือข่าย อาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นั้น พบว่าแผนการบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับ ได้ถูกนำไปใช้เป็นกรอบแนวทางในการ

จัดทำแผนด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเสริมสร้างให้เกิดความสมดุลระหว่างการใช้ประโยชน์กับการอนุรักษ์และทดแทนอย่างเหมาะสม เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการขับเคลื่อนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของจังหวัด แต่ในการดำเนินการตามแผนฯ นั้นพบปัญหาอุปสรรคที่สำคัญ คือ ศักยภาพและจำนวนบุคลากรในระดับปฏิบัติยังไม่เพียงพอ ขาดกลไกการบริหารจัดการมาสนับสนุนการดำเนินการที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม ดังนั้นหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในแต่ละระดับจึงควรให้การสนับสนุนส่งเสริมโดยเฉพาะการสร้างความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทุกๆ ด้านให้กับเจ้าหน้าที่ในระดับพื้นที่ และปัจจัยอื่นต่างๆ เช่น งบประมาณ กฎหมายที่เป็นธรรมเนียมแนวทางการติดตามประเมินผล เพื่อให้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับการป้องกัน ฟื้นฟูและดูแลรักษา จนสามารถเป็นฐานในการรักษาระดับคุณภาพชีวิตให้เกิดความผาสุกได้อย่างสมดุล ยั่งยืน และเป็นธรรมต่อไป

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบฟอร์มแผนงาน/โครงการ ตามแผนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด

ที่ รบ ๐๐๑๓.๕/๖ ๑๕๕๖๑๑

ศาลากลางจังหวัดราชบุรี
ถนนอำเภอ รบ ๗๐๐๐๐

๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ขอแผนงาน/โครงการการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด

เรียน (จากชื่อแบบเก็บ)

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบฟอร์มแผนบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด จำนวน ๑ ชุด

ด้วยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๗) พ.ศ.๒๕๕๐ มาตรา ๕๓/๑ กำหนดให้จังหวัดจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในระดับชาติ และความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นในจังหวัด และพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๓๕ กำหนดให้จังหวัดจัดทำแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมและให้ส่วนราชการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่เพื่อแปลงแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมสู่การปฏิบัติภายใต้คำแนะนำของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในกรณีนี้ จังหวัดราชบุรีจะดำเนินการจัดทำแผนบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๘-๒๕๖๔

ดังนั้น จึงขอความร่วมมือจากท่านในการรวบรวมแผนงาน/โครงการที่จะดำเนินการในช่วงดังกล่าว โดยระบุตามแบบฟอร์มที่ส่งมาด้วยนี้ ทั้งนี้ สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.auth.mnre.go.th และส่งให้สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดราชบุรี ภายในวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๘

จึงเรียนมาเพื่อทราบและพิจารณาดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

นายสุวิทย์ วัฒนวิชัย

ผู้อำนวยการ

สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดราชบุรี

-ปฎิบัติราชการแทนผู้ว่าราชการจังหวัดราชบุรี

สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อมจังหวัดราชบุรี
โทรศัพท์ ๐-๓๒๓๓-๗๐๔๓
โทรสาร ๐-๓๒๓๒-๒๐๓๗

.....
.....
.....

ภาคผนวก ข

**คำสั่งคณะกรรมการจัดทำแผนบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ในระดับจังหวัด จังหวัดราชบุรี**

คำสั่งจังหวัดราชบุรี
ที่ ๒๐๕๑๔ / ๒๕๕๘

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำและติดตามประเมินผลแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม
ในระดับจังหวัด และแผนบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด จังหวัดราชบุรี

ตามคำสั่งจังหวัดราชบุรี ที่ ๔๗๕/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ เรื่อง แต่งตั้ง
คณะกรรมการจัดทำและติดตามประเมินผลแผนปฏิบัติการ เพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด
โดยมีหน้าที่จัดทำแผนและติดตามประเมินผลแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด
พ.ศ.๒๕๕๕-๒๕๕๙ นั้น

สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แจกแนวทางปฏิบัติตามนโยบาย
ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในการจัดทำแผนบริหารจัดการ
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมระดับจังหวัด ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๔-๒๕๖๔ โดยให้สอดคล้องกับ
สถานการณ์ สภาพแวดล้อม ยุทธศาสตร์จังหวัด ยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด ยุทธศาสตร์กระทรวง และนโยบายรัฐบาล

ดังนั้น เพื่อให้สามารถจัดการปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดได้
อย่างถูกต้อง และมีประสิทธิภาพ จึงยกเลิคำสั่งจังหวัดราชบุรี ที่ ๔๗๕/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕
และอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๗) พ.ศ.๒๕๕๐ มาตรา
๕๓/๓ และพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๓๕ มาตรา ๓๕-๓๗ แต่งตั้ง
คณะกรรมการจัดทำและติดตามประเมินผลแผนปฏิบัติการ เพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด
และแผนบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด ประกอบด้วย

๑. ผู้ว่าราชการจังหวัดราชบุรี	ประธานกรรมการ
๒. นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดราชบุรี	กรรมการ
๓. อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง	กรรมการ
๔. หัวหน้าสำนักงานจังหวัดราชบุรี	กรรมการ
๕. นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดราชบุรี	กรรมการ
๖. อุตสาหกรรมจังหวัดราชบุรี	กรรมการ
๗. เกษตรและสหกรณ์จังหวัดราชบุรี	กรรมการ
๘. ผู้อำนวยการโครงการชลประทานราชบุรี	กรรมการ
๙. โยธาธิการและผังเมืองจังหวัดราชบุรี	กรรมการ
๑๐. ปลัดจังหวัดราชบุรี	กรรมการ
๑๑. ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาที่ดิน เขต ๑๐	กรรมการ
๑๒. หัวหน้าสำนักงานจัดรูปที่ดินจังหวัดราชบุรี	กรรมการ
๑๓. ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต ๑	กรรมการ
๑๔. ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต ๒	กรรมการ
๑๕. ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต ๘	กรรมการ
๑๖. ผู้อำนวยการสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๘ (ราชบุรี)	กรรมการ
๑๗. ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๓ (บ้านโป่ง)	กรรมการ
๑๘. ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑๐ (ราชบุรี)	กรรมการ

/๑๘. ผู้อำนวยการ...

-๒-

๑๙. ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ๗ (ราชบุรี)	กรรมการ
๒๐. ผู้อำนวยการสำนักทรัพยากรน้ำบาดาลเขต ๘ (ราชบุรี)	กรรมการ
๒๑. พัฒนาการจังหวัดราชบุรี	กรรมการ
๒๒. ท้องถิ่นจังหวัดราชบุรี	กรรมการ
๒๓. ประธานชมรมนายกเทศมนตรีจังหวัดราชบุรี	กรรมการ
๒๔. ประธานชมรมนายกองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดราชบุรี	กรรมการ
๒๕. ประธานหอการค้าจังหวัดราชบุรี	กรรมการ
๒๖. ประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัดราชบุรี	กรรมการ
๒๗. ประธานคณะกรรมการเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) จังหวัดราชบุรี	กรรมการ
๒๘. ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดราชบุรี	กรรมการและเลขานุการ
๒๙. นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ/ชำนาญการ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดราชบุรี	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ให้ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งมีอำนาจหน้าที่ดังนี้

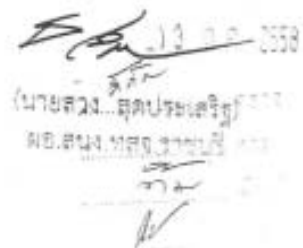
- (๑) จัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด และแผนบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด ๕ ปี จังหวัดราชบุรี
- (๒) ติดตามและประเมินผลการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด และแผนบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด ๕ ปี จังหวัดราชบุรี
- (๓) ปรับปรุงแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด และแผนบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด ๕ ปี จังหวัดราชบุรี ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันและนโยบายของรัฐบาล
- (๔) แต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด และแผนบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด ๕ ปี จังหวัดราชบุรี
- (๕) ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ผู้ว่าราชการจังหวัดราชบุรีมอบหมายในส่วนที่เกี่ยวข้องกับแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด และแผนบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด ๕ ปี จังหวัดราชบุรี

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๘ เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๕ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

(นายสุรพล แสงศักดิ์)
ผู้ว่าราชการจังหวัดราชบุรี

๑๓ ๖ ๒๕๕๘
 (นายดวง...สุดประเสริฐ)
 ผอ.สนง.ทสจ.ราชบุรี

ภาคผนวก ค

การประชุมคณะกรรมการจัดทำแผนบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ในระดับจังหวัด จังหวัดราชบุรี

ที่ รบ ๐๐๑๓.๕๖๑)๖๘๘๗

ศาลากลางจังหวัดราชบุรี
ถนนอำเภอ รบ ๗๐๐๐๐

๘๖ กันยายน ๒๕๕๘

เรื่อง ขอเชิญประชุม

เรียน

อ้างถึง คำสั่งจังหวัดราชบุรี ที่ ๒๔๑๔/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๘

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. วาระการประชุม จำนวน ๑ ชุด
 ๒. (ร่าง) แผนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๔ จำนวน ๑ เล่ม

ตามหนังสือที่อ้างถึง จังหวัดราชบุรี ได้แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำและติดตามประเมินผล แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด และแผนบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด จังหวัดราชบุรี เพื่อวางแผนติดตามผลแผนจัดการต่างๆ ให้สามารถจัดการปัญหา ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป นั้น

จังหวัดราชบุรีพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การจัดทำแผนฯ ของจังหวัดเป็นไปด้วยความ เรียบร้อย จึงขอเชิญท่านเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการฯ ในวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๕๘ เวลา ๑๓.๓๐ - ๑๖.๓๐ น. ณ ห้องประชุมสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๘ (ราชบุรี) ทั้งนี้ได้ส่งวาระการประชุม และ(ร่าง) แผนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๔ ดังรายละเอียด ปรากฏตามเอกสารสิ่งที่ส่งมาด้วย จึงขอให้นำเอกสารเข้าร่วมประชุมในครั้งนี้ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาเข้าร่วมประชุมตามวัน เวลา และสถานที่ดังกล่าว

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุรพล แสงศักดิ์)
ผู้ว่าราชการจังหวัดราชบุรี

สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อมจังหวัดราชบุรี
โทรศัพท์ ๐-๓๒๓๓๓-๗๐๔๓
โทรสาร ๐-๓๒๓๒๒-๒๐๓๗

รายงานการประชุม

คณะกรรมการจัดทำและติดตามประเมินผลแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด
และแผนบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด จังหวัดราชบุรี

วันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๕๘ เวลา ๑๓.๓๐ น.

ณ ห้องประชุมสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๘ (ราชบุรี)

ผู้มาประชุม

๑. นายสวาง สุตประเสริฐ	ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดราชบุรี	ประธานกรรมการ
๒. นางสาวอรรพรรณ วงศ์สกุล	แทนนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดราชบุรี	กรรมการ
๓. นางณัฐพรภัทร์ อินทร์ศิริพงษ์	แทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏจอมบึง	กรรมการ
๔. นางสาวนฤมล สุทธิแสงจันทร์	แทนนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดราชบุรี	กรรมการ
๕. นางสาวอินทิรา ยิ้มละมัย	แทนอุตสาหกรรมจังหวัดราชบุรี	กรรมการ
๖. นางรัตนา แก้วเกียรติยศ	แทนเกษตรและสหกรณ์จังหวัดราชบุรี	กรรมการ
๗. นายไพศาล สีนบัวทอง	แทนผู้อำนวยการโครงการชลประทานราชบุรี	กรรมการ
๘. นายประเสริฐ สระบัว	แทนโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดราชบุรี	กรรมการ
๙. นายประภาส แสนกล้า	แทนปศุสัตว์จังหวัดราชบุรี	กรรมการ
๑๐. นายปฏิพล ผลงาม	แทนผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑๐	กรรมการ
๑๑. นายไกรสร สดวิสัย	แทนหัวหน้าสำนักงานจัดรูปที่ดินจังหวัดราชบุรี	กรรมการ
๑๒. นายทรงสิทธิ์ ธิปธารากุล	แทนผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต ๑	กรรมการ
๑๓. นางสาวรรณา จันทสาร	แทนผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต ๒	กรรมการ
๑๔. นางพิมพ์นิภา วงศ์กิตติขวลิต	แทนผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๘	กรรมการ
๑๕. นายประทีป เหมพยัคฆ์	แทนผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๓ (บ้านโป่ง)	กรรมการ
๑๖. นายนริศ อาจธัญกรณ์	แทนผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑๐ (ราชบุรี)	กรรมการ
๑๗. นางสาวณัฐกาญจน์ แซ่ตั้ง	แทนผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ๗ (ราชบุรี)	กรรมการ
๑๘. นายกุศล โชติรัตน์	ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรน้ำบาดาล เขต ๘ (ราชบุรี)	กรรมการ
๑๙. นางสาวสุภาพร ดวงเนตร	แทนพัฒนาการจังหวัดราชบุรี	กรรมการ
๒๐. นายณัฐพงษ์ อาจอาคม	แทนท้องถิ่นจังหวัดราชบุรี	กรรมการ
๒๑. นายพิสันต์ เรืองदै	แทนประธานหอการค้าจังหวัดราชบุรี	กรรมการ
๒๒. นายณัฐพงศ์ บัญญาชนกุล	แทนประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัดราชบุรี	กรรมการ
๒๓. นายปณัยกร อนุรรฆจกกล	แทนประธานเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้านจังหวัดราชบุรี	กรรมการ

๒๔. นางสาวหิรัญพร รัตนรัตน์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จังหวัดราชบุรี	กรรมการ และผู้ช่วยฝ่ายเลขา
-----------------------------	--	-------------------------------

ผู้ไม่มาประชุม เนื่องจากติดภารกิจอื่น

๑. หัวหน้าสำนักงานจังหวัด
๒. ผู้อำนวยการสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๘ (ราชบุรี)
๓. ประธานชมรมนายกเทศมนตรีจังหวัดราชบุรี
๔. ประธานชมรมนายกองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดราชบุรี

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นางสาวจินตนา ชื่นปั้นเกษีย	สภาอุตสาหกรรมจังหวัดราชบุรี
๒. นางสาวสุณี แสงอุไร	องค์การบริหารส่วนจังหวัดราชบุรี
๓. นายศุภสิทธิ์ กลมทุกสิ่ง	สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๘
๔. นางวัชรวิ วงศ์สว่าง	สำนักงานจัดรูปที่ดินจังหวัดราชบุรี
๕. นางเขาวนารถ หลายมาต	สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดราชบุรี
๖. นางสาวทับทิม ลิ้มสุนทร	สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดราชบุรี
๗. นางสาวกนกรัตน์ เกตุชาติ	สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดราชบุรี
๘. นายสันต์ บุญถาวร	สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดราชบุรี
๙. นายสืบพงษ์ ไ้หนู	สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดราชบุรี
๑๐. นายธนภุต ไตรโภกวินต์	สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดราชบุรี
๑๑. นางสาวอากัสรา ชาวเลี้ยง	สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดราชบุรี

เริ่มประชุม เวลา ๑๔.๐๐ น.

นายสงวน สุตประเสริฐ ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดราชบุรี ประธานการประชุม ได้เปิดประชุมคณะกรรมการจัดทำและติดตามประเมินผลแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด และแผนบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด จังหวัดราชบุรี และดำเนินการประชุมตามวาระ ดังนี้

วาระที่ ๑ เรื่อง ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

ประธาน ได้แจ้งให้ที่ประชุมทราบเนื่องจากท่านผู้ว่าราชการจังหวัดราชบุรีติดราชการ ให้กระผมในฐานะเลขาธิการคณะกรรมการฯ เป็นประธานในการประชุมครั้งนี้ แจ้งคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำและติดตามประเมินผลแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดและแผนบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด จังหวัดราชบุรี ตามคำสั่งจังหวัดราชบุรี ที่ ๒๔๑๔/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๘ ให้ในที่ประชุมทราบ

มติที่ประชุม รับทราบ

วาระที่ ๒ เรื่อง รับรองรายงานการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๕๘ วันที่อังคาร ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๘
ประธานฯ และผู้เข้าร่วมประชุม ตรวจสอบรายงานการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๕๘ วันอังคารที่ ๒๕
สิงหาคม ๒๕๕๘ ไม่มีข้อแก้ไข

มติที่ประชุม รับรองรายงานการประชุม

วาระที่ ๓ เรื่อง เพื่อทราบ

พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๓๕ ได้กำหนดให้จังหวัดจัดทำ
แผนการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม และให้ส่วนราชการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่เพื่อแปลงแผนการจัดการคุณภาพ
สิ่งแวดล้อมสู่การปฏิบัติ ซึ่งที่ผ่านมาได้จัดทำแผนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด
พ.ศ.๒๕๕๕-๒๕๕๙ เป็นแนวทางในการดำเนินการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของจังหวัด

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้แจ้งให้จังหวัดจัดทำแผน การบริหารจัดการ
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๔ ขึ้นเพื่อปรับปรุง อนุรักษ์ พื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อมของจังหวัด โดยคำนึงถึงสถานการณ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของจังหวัดเป็นหลัก พร้อมกับเปิด
โอกาสให้ทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน และผู้มีส่วนได้เสีย เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการวางแผน
ของจังหวัดให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่ และจะใช้เป็นแผนแม่บทการบริหารจัดการ
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของจังหวัดในระยะ ๕ ปี (๒๕๕๙-๒๕๖๔) เพื่อนำไปสู่การร่วมอนุรักษ์ทรัพยากร
ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ดี และการพัฒนาอย่างยั่งยืนต่อไป

มติที่ประชุม รับทราบ

วาระที่ ๔ เรื่อง เพื่อพิจารณา

ประธานกล่าว มอบให้ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการฯ บรรยายสรุป เพื่อให้คณะกรรมการฯ ทราบ
นางเขาวนารด พลายมาต ฝ่ายเลขานุการฯ กล่าวรายละเอียดการจัดทำแผนบริหารจัดการ
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๔ โดยมีหัวข้อดังนี้

๑. สถานการณ์และปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดราชบุรี

จากเอกสารประกอบการประชุม ฯ เนื่องจากมีข้อจำกัดการประสานงาน ระยะเวลาในการรวบรวม
ข้อมูลกับหน่วยงานราชการและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงเห็นว่ายังขาดการบูรณาการแผนบริหารจัดการ
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด ซึ่งสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดราชบุรี ในฐานะ
เลขานุการคณะกรรมการฯ ได้รวบรวมข้อมูลและสรุปปัญหา และคณะกรรมการฯ ได้พิจารณาข้อมูลด้านต่าง ๆ ดังนี้

๑.๑ ด้านทรัพยากรธรรมชาติ ปัญหาการบุกรุกตัดไม้ทำลายป่า บุกรุกพื้นที่เขตอนุรักษ์

๑.๒ ด้านสิ่งแวดล้อม

๑. ขยะมูลฝอย ได้แก่ ขยะลอยในแหล่งน้ำ ขยะพิษ/ขยะอันตราย ขยะมูลฝอยตกค้าง

๒. คุณภาพอากาศและเสียง ค่าเฉลี่ยคุณภาพอากาศในชุมชนเขตเมือง อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน

ยกเว้น โอโซนที่มีค่าสูงกว่ามาตรฐานในบางช่วง

๓. ภาวะสารพิษและสารอันตราย ได้แก่ ภาคเกษตร กระทบบรรจุสารกำจัดศัตรูพืช และ

ภาคอุตสาหกรรม มีการลักลอบทิ้งสารเคมี

๑.๓ ด้านทรัพยากรน้ำในแผ่นดิน ประกอบด้วย สุ่มน้ำสำคัญ ได้แก่ สุ่มน้ำแม่ทองและสุมน้ำลำภาชี

ปัญหาที่พบด้านทรัพยากรน้ำ ดังนี้

-๔-

๑. ปัญหาการขาดแคลนน้ำอุปโภค บริโภค
๒. ปัญหาด้านคุณภาพน้ำอุปโภค บริโภค
๓. ปัญหาขาดแคลนพื้นที่เก็บน้ำ
๔. ปัญหาขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภคในพื้นที่
๕. ปัญหาคุณภาพน้ำ/มลพิษทางน้ำ

๒. ประเด็นการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดราชบุรี
ข้อเสนอแนะ แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหา ข้อเสนอในที่ประชุมจัดลำดับความสำคัญ ดังนี้

- ๒.๑ ทรัพยากรป่าไม้และดิน
- ๒.๒ มลพิษทางน้ำ
- ๒.๓ ขยะมูลฝอยชุมชน
- ๒.๔ ทรัพยากรน้ำ การจัดสรรและความพอเพียง
- ๒.๕ มลพิษอากาศและภาวะโลกร้อน
- ๒.๖ ขยะอันตราย
๓. รายละเอียดแผนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด (ตามเอกสาร

แนบ
การประชุม)

ประธานที่ประชุม แจ้งที่ประชุมการเก็บรวบรวมข้อมูลด้านต่าง ๆ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งในการกำหนดยุทธศาสตร์ทั้ง ๕ ประเด็น โดยยึดแผนยุทธศาสตร์กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๔ และมอบให้ฝ่ายเลขานุการฯ บรรยายสรุปประเด็น

นางเยาวนารถ พลายนาม ฝ่ายเลขานุการฯ กล่าวจากสถานการณ์ ปัญหาสำคัญๆ และการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของจังหวัดราชบุรี ได้กำหนดแนวทางในการจัดทำแผนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๔ ดังนี้

๓.๑ วิสัยทัศน์ “ราชบุรีมีการพัฒนาความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ดีให้เป็นเมืองน่าอยู่”

๓.๒ วัตถุประสงค์

๑. บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เป็นธรรม สมดุล มีประสิทธิภาพและการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เพื่อความอุดมสมบูรณ์และคุณภาพทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เป็นเมืองน่าอยู่

๒. เพิ่มขีดความสามารถของภาคีการพัฒนา เพื่อให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่จังหวัดราชบุรี

๓.๓ เป้าประสงค์

๑. การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติที่มีความอุดมสมบูรณ์ของระบบนิเวศทรัพยากรธรรมชาติและหลากหลายทางชีวภาพเพิ่มขึ้นอย่างยั่งยืน

๒. มีคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดีขึ้น

๓. มีความพร้อมเพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยธรรมชาติ

๔. มีการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำที่มีประสิทธิภาพ

๓.๔ ยุทธศาสตร์แผนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๔ จังหวัดราชบุรี

/ยุทธศาสตร์ที่ ๑...

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การอนุรักษ์ พื้นฟู ส่งเสริมการจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและใช้ประโยชน์อย่าง
ยั่งยืน ประกอบด้วย

- กลยุทธ์ที่ ๑ หยุดยั้งการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้
- กลยุทธ์ที่ ๒ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการตัดไม้ทำลายป่า
- กลยุทธ์ที่ ๓ สร้างเสริม รณรงค์ปลูกจิตสำนึกรักษาคืนป่า
- กลยุทธ์ที่ ๔ จัดระบบดูแลรักษาทรัพยากรป่าไม้อย่างยั่งยืนโดยการมีส่วนร่วมกับประชาชน
- กลยุทธ์ที่ ๕ ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การป้องกัน/การลดผลกระทบและการปรับตัวเพื่อรับมือที่ปฏิกิริยาทางธรรมชาติ
และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ประกอบด้วย

- กลยุทธ์ที่ ๑ เตรียมความพร้อมในการรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และที่ปฏิกิริยา
ธรรมชาติ

- กลยุทธ์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพระบบเตือนภัย

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เฝ้าระวังติดตาม ตรวจสอบคุณภาพ ส่งเสริมสิ่งแวดล้อมในพื้นที่อย่างมีส่วนร่วม
ทุกภาคส่วน ประกอบด้วย

- กลยุทธ์ที่ ๑ จัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายในพื้นที่เป้าหมายอย่าง ถูกต้องและ
มีประสิทธิภาพไม่ส่งผลกระทบต่อประชาชนและสิ่งแวดล้อม

- กลยุทธ์ที่ ๒ การเพิ่มประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมายจากแหล่งกำเนิดมลพิษ

- กลยุทธ์ที่ ๓ การเฝ้าระวังคุณภาพสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ประกอบด้วย

- กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนาปรับปรุงฟื้นฟู แหล่งน้ำธรรมชาติ สนับสนุนประปาชุมชน

- กลยุทธ์ที่ ๒ สำรองและพัฒนาระบบน้ำประปาบาดาล

- กลยุทธ์ที่ ๓ ป้องกัน บรรเทา และแก้ไขปัญหาวิกฤตน้ำ

- กลยุทธ์ที่ ๕ พัฒนาน้ำบาดาลเพื่อเพิ่มน้ำต้นทุนให้แก่พื้นที่ภัยแล้ง

คณะกรรมการฯ ได้พิจารณาข้อมูลด้านต่างๆ และร่วมอภิปรายในที่ประชุมเกี่ยวกับแผนการบริหาร
จัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๔ ดังนี้

๑) ผู้แทนมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง เสนอ ปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์ เดิม " ราชบุรีมีการพัฒนาความ
อุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ดีให้เป็นเมืองน่าอยู่" ข้อความในด้านการพัฒนาความอุดมสมบูรณ์ไม่
สามารถดำเนินการ จึงขอปรับวิสัยทัศน์เป็น "การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ"

๒) ผู้แทนนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดราชบุรี เสนอ การบริหารจัดการเป็นแค่ส่วนหนึ่งของการพัฒนา
จึงให้ใช้วิสัยทัศน์เดิม คือ " ราชบุรีมีการพัฒนาความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ดีให้เป็นเมือง
น่าอยู่"

๓) ผู้อำนวยการสำนักทรัพยากรน้ำบาดาลเขต ๘ (ราชบุรี) การกำหนดวิสัยทัศน์ต้องมีความท้าทาย เสนอ
"ราชบุรีมีการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ดี เพื่อให้เกิดความอุดมสมบูรณ์และเป็นเมืองน่าอยู่"

ที่ประชุมขอปรับวิสัยทัศน์ให้มีความหมายครอบคลุมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้สามารถ
ดำเนินการได้จริง จึงขอมติที่ประชุมเพื่อปรับวิสัยทัศน์

มติที่ประชุม เห็นชอบ วิสัยทัศน์ "ราชบุรีมีการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ดี เพื่อให้เกิดความอุดม
สมบูรณ์และเป็นเมืองน่าอยู่"

-๖-

๓.๕ แผนงาน/โครงการรอบงบประมาณ ๕ ปี ที่บรรจุตามแผนบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๔ (ตามเอกสารแนบการประชุม)

ผู้แทนมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง เสนอ แผนงาน/โครงการ ที่บรรจุไว้ในแผนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด ต้องให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของแผนฯ

นางเยาวนารถ พลายมาต ฝ่ายเลขานุการฯ กล่าวว่า ฝ่ายเลขานุการฯ ได้รวบรวมข้อมูลแผนงาน/โครงการ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของแผนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๔ จึงขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาตรวจสอบข้อมูล หากมีแผนงาน/โครงการเพิ่มเติม ขอให้จัดส่งให้ฝ่ายเลขานุการฯ ภายในวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๕๘ เพื่อฝ่ายเลขานุการฯ รวบรวมแก้ไข และส่งไฟล์ข้อมูล CD ให้คณะกรรมการฯ พิจารณาตรวจสอบข้อมูลก่อนนำเรียนผู้ว่าราชการจังหวัดราชบุรีลงนาม และส่งให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมต่อไป

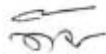
มติที่ประชุม เห็นชอบ

วาระที่ ๔ เรื่องอื่น ๆ

-ไม่มี-

เลิกประชุมเวลา ๑๖.๐๐ น.

ผู้บันทึกการประชุม

(นางสาวทิษัมพร รัตนรัตน์)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ

ผู้ตรวจรายงานการประชุม

(นายสงวน สุดประเสริฐ)

ผู้อำนวยการ

สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดราชบุรี

ภาพการประชุมคณะกรรมการฯ เพื่อพิจารณา
(ร่าง) แผนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมระดับจังหวัด พ.ศ.2559-2564 เมื่อ
วันที่ 11 กันยายน 2558 ณ ห้องประชุมสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8 (ราชบุรี)

ภาคผนวก ง

การเสนอแผนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ในระดับจังหวัด จังหวัดราชบุรี

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดราชบุรี โทร ๐ ๓๒๓๒ ๒๐๔๓

ที่ รบ ๐๐๓๓.๕/ ๑๐๒๙ วันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๘

เรื่อง การจัดทำแผนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด พ.ศ.๒๕๕๘-๒๕๖๔

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดราชบุรี

รับทราบ
เลขที่ ๕๖๓๔
วันที่ ๑๖ ก.ค. ๒๕๕๘

ผู้ว่าราชการจังหวัดราชบุรี
๕๖๓๔/๖

๑๖ ก.ค. ๒๕๕๘

๑. เรื่องเดิม

ด้วยสำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แจ้งให้สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดราชบุรี จัดทำแผนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๔ ซึ่งเป็นการดำเนินการต่อเนื่องจากแผนการบริหารจัดการฯ ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๕-๒๕๕๙ ตามรายละเอียดในคู่มือการจัดทำแผนการบริหารจัดการฯ ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๕-๒๕๕๙ (เอกสารแนบ ๑)

๒. ข้อเท็จจริง

๒.๑ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๗) พ.ศ.๒๕๕๐ มาตรา ๕๓/๑ ให้จังหวัดจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในระดับชาติ และความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นในจังหวัด และพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๓๕ กำหนดให้จังหวัดจัดทำแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมและให้ส่วนราชการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่เพื่อแปลงแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมสู่การปฏิบัติภายใต้คำแนะนำของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒.๒ จังหวัดได้มีคำสั่งจังหวัดราชบุรี ที่ ๔๗๕/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนและติดตามประเมินผลแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด พ.ศ.๒๕๕๕-๒๕๕๙ ซึ่งภารกิจของคณะกรรมการฯ เสร็จสิ้นแล้ว และหน่วยงานตามคำสั่งบางหน่วยงานมีการเปลี่ยนแปลงชื่อหน่วยงาน (เอกสารแนบ ๒)

๓. ข้อพิจารณา

สำนักงานฯ จึงเห็นสมควรร่างคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำและติดตามประเมินผลแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด และแผนบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด จังหวัดราชบุรี ชุดใหม่

๔. ข้อเสนอ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบโปรด

๑. ลงนามคำสั่งจังหวัดราชบุรี เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำและติดตามประเมินผลแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด และแผนบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด จังหวัดราชบุรี

๒. ลงนามหนังสือแจ้งคณะกรรมการจัดทำและติดตามประเมินผลแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด และแผนบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด จังหวัดราชบุรี

ดังที่แนบมาพร้อมนี้

จึงนำเรื่องแจ้ง

(นายสมพร ชูตปนแก้ว)

ผู้อำนวยการ

สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดราชบุรี

(นายสุรเชษฐ์ แสงระสีกัด)

ผู้ว่าราชการจังหวัดราชบุรี

(นายสุรเชษฐ์ แสงระสีกัด)

รองผู้ว่าราชการจังหวัดราชบุรี

คำนำ

พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๓๕ ได้กำหนดให้จังหวัดจัดทำแผนการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมและให้ส่วนราชการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่เพื่อแปลงแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมสู่การปฏิบัติภายใต้คำแนะนำของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ต่อมากระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้แจ้งให้จังหวัดจัดทำแผนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๔ เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของจังหวัดได้อย่างมีเอกภาพ อันจะนำไปสู่เป้าหมายของการพัฒนาประเทศที่ยั่งยืนต่อไป

จังหวัดราชบุรี จึงได้จัดทำแผนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด จังหวัดราชบุรี พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๔ ขึ้นเพื่อปรับปรุง อนุรักษ์ พื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของจังหวัด โดยคำนึงถึงสถานการณ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของจังหวัดเป็นหลัก พร้อมกับเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน และผู้มีส่วนได้เสีย เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการวางแผนของจังหวัดให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่ และทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของจังหวัด เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาควบคู่กับการอนุรักษ์ พื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของจังหวัดราชบุรีให้เกิดความสมดุล

แผนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด จังหวัดราชบุรี พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๔ ฉบับนี้ ผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน และภาคีการพัฒนาต่างๆ จะใช้ยึดเป็นแนวทางการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของจังหวัดในระยะ ๕ ปี (๒๕๕๙-๒๕๖๔) เพื่อนำไปสู่การร่วมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ดี และการพัฒนาอย่างยั่งยืนต่อไป

ลงนาม

(นายสุรพล แสงศักดิ์)

ผู้ว่าราชการจังหวัดราชบุรี

วันที่ ๓๐ เดือน กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๘

ภาคผนวก จ

การจัดส่งแผนบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ในระดับจังหวัด จังหวัดราชบุรี

ที่ รบ ๐๐๑๓.๕/ ๑๑๓๔๙๗

สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดราชบุรี
และสิ่งแวดล้อมจังหวัดราชบุรี
๕๒ ถนนวระเดช รบ ๗๐๐๐๐

๒๒ กันยายน ๒๕๕๘

เรื่อง การจัดทำแผนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๔
เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย ไฟล์ข้อมูล CD จำนวน ๑ แผ่น

ตามที่จังหวัดราชบุรี ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำและติดตามประเมินผลแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด และแผนบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด จังหวัดราชบุรี และได้กำหนดให้มีการจัดประชุมคณะกรรมการฯ เพื่อพิจารณา (ร่าง) แผนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด พ.ศ.๒๕๕๙ - ๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๕๘ เวลา ๑๓.๓๐ - ๑๖.๓๐ น. ณ ห้องประชุมสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๘ (ราชบุรี) มติที่ประชุม เพื่อให้การจัดทำแผนฯ ของจังหวัดเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ให้จัดส่งไฟล์ข้อมูล (ร่าง) แผนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๔ ให้คณะกรรมการฯ พิจารณาตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล นั้น

สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดราชบุรีในฐานะเลขานุการ ขอจัดส่งไฟล์ข้อมูล (ร่าง) แผนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๔ กรณีมีการแก้ไขข้อมูลขอได้แจ้งให้ทราบ ภายในวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๘ หากล่วงเลยเวลาที่กำหนดจะถือว่าการจัดแผนฯ เรียบร้อยครบถ้วนสมบูรณ์ เพื่อนำเรียนผู้ว่าราชการจังหวัดราชบุรีลงนาม และส่งให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

นายสุเทพ เทพนิมิต

เจ้าพนักงานป่าไม้อาวุโส วิชาการการแทน

[ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดราชบุรี]

ส่วนยุทธศาสตร์

โทรศัพท์ ๐-๓๒๓๓-๗๐๔๑

โทรสาร ๐-๓๒๓๒-๒๐๓๗

ที่ รบ ๐๐๓๓.๕/ ๑๙๖๖

ศาลากลางจังหวัดราชบุรี
ถนนอำเภอ รบ ๓๐๐๐๐

๓๐ กันยายน ๒๕๕๘

เรื่อง ขอส่งแผนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด จังหวัดราชบุรี
พ.ศ.๒๕๕๕-๒๕๖๔

เรียน ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

อ้างถึง หนังสือสำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ค่วนที่สุด ที่ พส.๐๒๐๗.๕/ว.๓๔๒๔
ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๗สิ่งที่ส่งมาด้วย แผนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด จังหวัดราชบุรี
พ.ศ.๒๕๕๕-๒๕๖๔ จำนวน ๓ เล่ม

ตามที่อ้างถึง สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แจ้งให้จังหวัดราชบุรี
จัดทำแผนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด พ.ศ.๒๕๕๕-๒๕๖๔ ซึ่งเป็นการ
ดำเนินการต่อเนื่องจากแผนการบริหาร พ.ศ.๒๕๕๕-๒๕๕๕ โดยขอให้จัดส่งแผนการบริหาร ดังกล่าวให้
กระทรวงฯ ทิจารณาในการสนับสนุนการดำเนินการต่อไป นั้น

จังหวัด ได้ดำเนินการจัดทำแผนการบริหารฯ เสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอส่งแผนการบริหารฯ
มาเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุรพล แสงศักดิ์)
ผู้ว่าราชการจังหวัดราชบุรีสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดราชบุรี
โทรศัพท์ ๐-๓๖๓๓-๗๐๕๓

นายสุรพล แสงศักดิ์
ผู้ว่าราชการจังหวัดราชบุรี

บรรณานุกรม

- กรมควบคุมมลพิษ. (2551). รายงานสถานการณ์มลพิษของประเทศไทย ปี 2556. สืบค้นเมื่อ พฤศจิกายน 2559, จาก <http://infofile.pcd.go.th>
- กรมควบคุมมลพิษ. 2549. พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2535.
- คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี (2557) สืบค้นเมื่อ สิงหาคม 2558 จาก www.opdc.go.th
- ณรงค์วิทย์ แสนทอง, 2551. การบริหารผลงานเชิงกลยุทธ์, กรุงเทพมหานคร : ซีเอ็ดยูเคชั่น
- นโยบายรัฐบาล (2557.) นโยบายของคณะรัฐมนตรี นายประยุทธ์ จันทร์โอชา เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2557 สืบค้นเมื่อ พฤศจิกายน 2559, จาก <http://www.law.longdo.com>
- ประชุม รอดประเสริฐ.(2535.) นโยบายและการวางแผนหลักการและทฤษฎี (พิมพ์ครั้งที่ 4) กรุงเทพฯ : เนติกลการพิมพ์
- ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข กรมอนามัย. ม.ป.ป. รวมพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการสาธารณสุขสิ่งแวดล้อม. พิมพ์ครั้งที่ 3.
- สถาบันพระปกเกล้า.(2548).การศึกษาเพื่อพัฒนาศูนย์วัดผลการพัฒนาระบบบริหารจัดการที่ดี. กรุงเทพฯ : สถาบันพระปกเกล้า
- สมคิด บางโม. (2538.) หลักการจัดการ. กรุงเทพฯ : วิทยพัฒน์
- สำนักงานจังหวัดราชบุรี.(2556). แผนพัฒนาจังหวัดราชบุรี พ.ศ.2557-2560 สืบค้นเมื่อ กันยายน 2558, จาก <http://www.ratchaburi.co.th>
- สำนักงานจังหวัดราชบุรี.(2558.) ข้อมูลทั่วไปของจังหวัดราชบุรี สืบค้นเมื่อ สิงหาคม 2558, จาก <http://www.ratchaburi.co.th>

บรรณานุกรม (ต่อ)

สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อม .แผนยุทธศาสตร์กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
พ.ศ.2559-2564 สืบค้นเมื่อ สิงหาคม 2558 จาก <http://opps.mnre.go.th>
สำนักวางแผนและสารสนเทศ กรมป่าไม้, 2556 *พื้นที่ป่าชุมชน* สืบค้นเมื่อ สิงหาคม 2558
จาก <http://forestinfo.forest.go.th>
องค์การบริหารส่วนจังหวัดราชบุรี.(2558).*แผนพัฒนาสามปี พ.ศ.2559-2561* สืบค้นเมื่อ
กันยายน 2558, จาก <http://www.ratchaburipao.go.th>
อุทัย บุญประเสริฐ.*การวางแผนการศึกษา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2538.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ ชื่อสกุล นางสาวทิมพร รัตนรัตน์

วัน เดือน ปีเกิด 7 ธันวาคม 2522

สถานที่เกิด จังหวัดนครศรีธรรมราช

วุฒิการศึกษา สำเร็จปริญญาตรี บริหารธุรกิจ (การจัดการทั่วไป)

จากสถาบันราชภัฏเพชรบุรีวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์

ปีการศึกษา 2545

สำเร็จปริญญาโท สังคมและมนุษยศาสตร์ (รัฐประศาสนศาสตร์)

จาก มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง

ปีการศึกษา 2558

ตำแหน่งหน้าที่ นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ

การทำงานปัจจุบัน ส่วนทรัพยากรน้ำ

สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดราชบุรี

คำรับรองผู้บังคับบัญชา

ขอรับรองว่าได้ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของเอกสารผลงานวิชาการฉบับนี้แล้ว ซึ่งเป็นไปตามข้อกำหนดของสำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และเป็นผลงานของผู้ขอประเมินโดยแท้จริง

ลงชื่อ

(นายสงวน สุคประเสริฐ)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติ

และสิ่งแวดล้อมจังหวัดราชบุรี

23 / ธันวาคม / 255 9